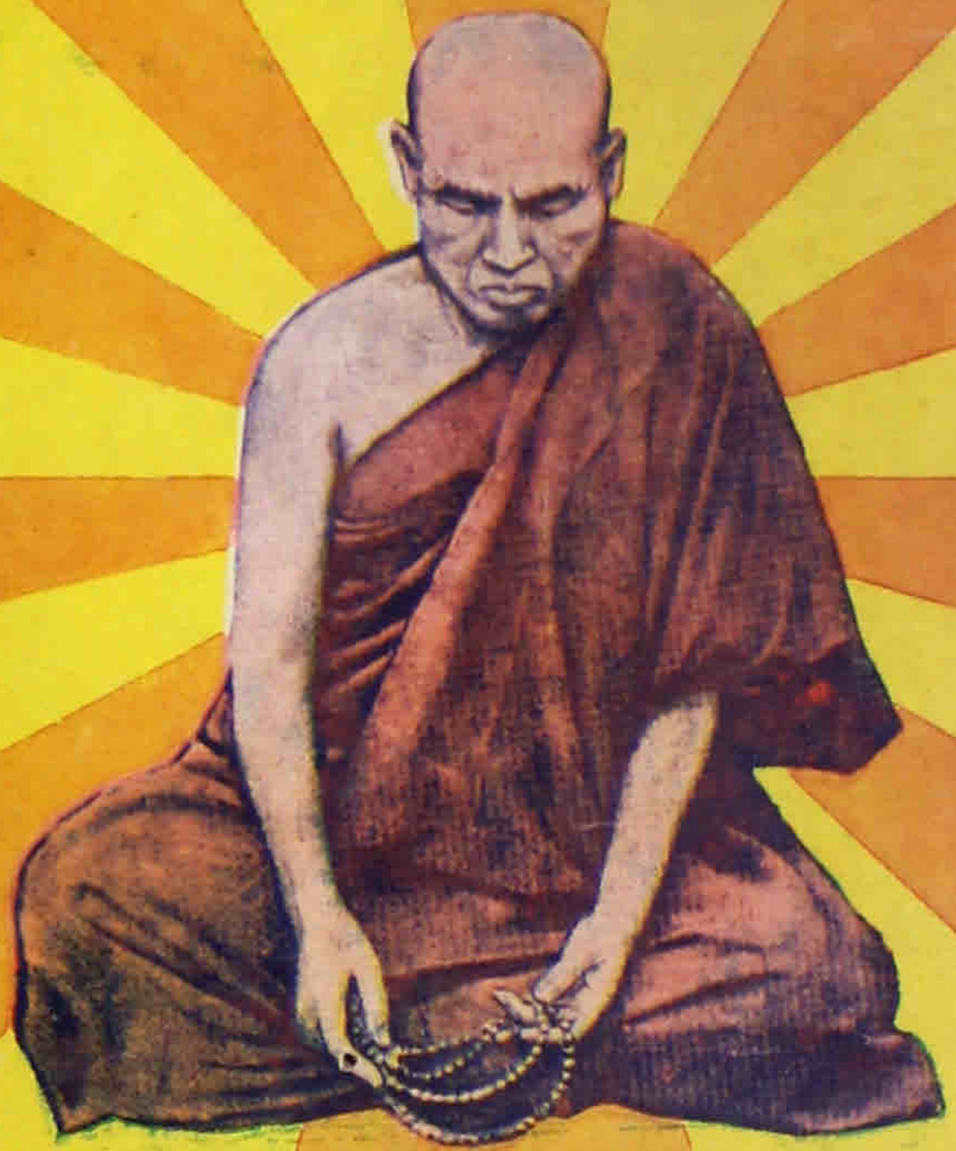
လယ်တီကမ္ဘဏ်ဒီပဏီ

၁၅၈၇

လယ်တီကဗျဝါဒီပနိုဒ်

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ဥပသမ္ပဒကဋ္ဌဝဏ္ဏနာ

ပဥ္စင်္ဂလောင်းတပါး ရဟန်းခံပုံ

ဥပစ္ဆာယ်ခယူခြင်း အဆုံးအဖြတ်

သိမ်တွင်း သိမ်ပ တိုက်တွင်း တိုက် အပြင်နေ အဝေးနေ ဥပဇ္ဈာယ်ဟူက လုံးဝမသော ပဥ္စင်းလောင်းကို "နိဂုဟဇ္ဈာယက= ဥပဇ္ဈာယ်မဲ့သော ရဟန်းလောင်း"ဟု ဆိုသည်၊ ထိုသို့သော ရဟန်းလောင်းကို ရဟန်းပြု မပေးသင့်၊ ရဟန်းပေးခြင်းအံ့၊ ဒုက္ကဋ် အာပတ် သင့်သည်၊ ကံကား မပျက်ဖြီး၊

ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ထိုသိမ်းတွင်း ပါဒေကာ ထိုဝတ်တွင်း ထိုတိုက်ပ အပြင်အဝေးမာပင် ထင်ထင်ရှားရှား ရှိခဲ့သော် နိဂုဟဇ္ဈာမစာ မဆိုရပြီ၊ သဥပဇ္ဈာယက ရဟန်းလောင်း ဖြစ်ပေပြီ၊ ဤကြောင့် ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည် ရဟန်းခံရာ သိမ်အပြင်၌ မပါမူ၍ သိမ်ပ တိုက်ပ အနီးအဝေးမှာ နေခဲ့သော် ယင်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသံမှာ ဥပဇ္ဈာယ်ယူစေ၍ ကမ္မဝါစာ ဖတ်မည်ရှိသောအခါ၌ မည်သည့်ဘန်းတော်ကြီးကို "ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ"ဟူ၍ မှတ်၊ ထို ဘန်းတော်ကြီး၏အမည်ကို "ဘိသ"ဟူ၍မှတ်၊ ဤသို့ အမည်ပေး၍ ဖတ်ကြားပြီးမျှင် ကမ္မဝါစာဖတ်ရာ ကာရကသံဃာတို့၌လည်း အာပတ်မသင့်တော့ပြီ။

ဒီဌဒုဂတိမှာ သက္ကရာဇ် ၁၂၃၃-ခုနှစ် တပို့တဲ့လတွင် စစ်ကိုင်းချောင်း ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီးတိုက်မှာ ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော်ကြီး၏ တပည့် ရဟန်းလောင်းကို ဗန်းမော်ဆရာတော်ကြီး နှင့် သာစာဆရာတော်ကြီးတို့ ကြီးကြပ်၍ ဥပသမ္ပဒတ် ရွက်ဆောင်တော်မူကြစဉ်

ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော်ကြီး မကြွလာနိုင်ရှိသည်နှင့် ရဟန်းလောင်းကို စေလွှတ်၍ ထွဋ်ခေါင်ဆရာတော်ကြီးထံမှာ ဥပဇ္ဈာယ် ယူစေ၍ ပြန်ရောက်မှ ဗန်းမော်တိုက်တွင်းရှိ ခက္ကသိမ်မှာ ဥပသမ္ပဒါကို ရွက်ဆောင်တော်မူကြသည်ဟု တဆင့်စကား ကြားရဘူးသည်။

ရဟန်းလောင်းမည်သည် သံဃာ့ဟတ္ထပါသ်အတွင်းမှာ ရှိနေမှသာ ကံမြောက်သည်၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်ကား သံဃာ့ဟတ္ထပါသ် အတွင်းမှာ ရှိမနေစေကာမူ ကံမြောက်သည်။

ဥပဇ္ဈာယ် လုံးဝမရှိသော ပဥ္စင်းခံမှဥ်္ဂလည်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်ကို ဖတ်ကြားခြင်းပြုလျှင် ကံကား မပျက်စီးပေ၊ ဥပဇ္ဈာယ် ဆရာလည်း မရှိ၊ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ၏ အမည်ကိုလည်း မဖတ်ကြားလျှင် ကံပျက်သည်၊ ထို့ကြောင့် သိမ်အပြင် သံဃာ့ဟတ္ထပါသ်အတွင်းမှာ ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ မပါသော်လည်း ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို သုံးသပ် ရွတ်ဖတ်ကာမျှဖြင့်ပင် ကံမြောက်သည်။

(ရဟန်းခံရာ သိမ်အပြင်မှာရှိသော သံဃာကို သုံးသပ်မှသာ ကံမြောက်သကဲ့သို့ ရဟန်းခံရာ သိမ်အပြင်မှာ သံဃာ့ဟတ္ထပါသ်၌ ရှိသော ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာကို ဥတ်, ကမ္မဝါစာ၌ သုံးသပ် ရွတ်ဖတ်မှသာ ကံမြောက်သည်။)

ဤကား ဝဇိရ ဗုဒ္ဓိ ဋီကာ အာလိုတည်း၊ ဤအလိုကို အဋ္ဌကထာနှင့်ဎီကာမျှားနှင့်ဎီကာမျှားနှင့်ဎီကာ မညီသဲ့တ်သောကြောင့် အမှန်အားဖြင့် မယူအပ်ပေ။

ရဟန်းခံ ဘခေကိုး

ဥပဇ္ဈာယ် ယူစေခြင်း

ဥပသမ္ပဒံကို ဆောင်ရွက်လိုသော ဆရာသည် ဥပေါသထကံကဲ့သို့ ပဗ္ဗကရဏ လေးပါးတို့ကို ကိုယ်တိုင်သော်လည်း ပြုရာ၏၊ သူတပါးကိုသော်လည်း ပြုစေရာ၏၊ ထို့နောင်မှ ဥပဇ္ဈာယ်ပြုလုပ်ထိုက်သော မဟေရိရဟန်းကိုဎီကာ၊ ဎာန်းကရိဏ်းကျ ပြီသ ပြတ်သားအောင် ဖတ်ရွတ်နိုင်သော ကမ္မဝါစာဖတ် ရဟန်းတို့ကိုဎီကာ၊ ပစ္စန္တရစ်၌ ဂဏပူရဏ ပြစ်ထိုက်သော သုံပါး, လေးပါးထက် အလွန်ဖြစ်သော

ကာရက ရဟန် တို့ကိုငှင်း သိမ်တွင်းသို့ ပင့်ဆောင် စည်းဝေးရာ၏၊ ထိုနောင်မှ ရဟန်းလောင်းကို သံဃာအလယ်သို့ သွင်း၍ ဥပဇ္ဈာယ် ယူစေခြင်း, ဥပဇ္ဈာယ် ပေးခြင်းဟူသော ကိစ္စနှစ်ပါးကို ပြီးစေရာ၏။

ပဌမံ=သပိတ်သင်္ကန်းကို ပြောကြားခြင်းကိစ္စ စသည်တို့၏ ရှေးဦးစွာ။ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော=ပဉ္စင်းလောင်းကို။ ဥပဇ္ဈံ=ဥပဇ္ဈာယ်ကို ဂါဟာပေတဗ္ဗော=ယူစေအပ်၏။

ရဟန်းလောင်းက "ဥပဇ္ဈာယော မေ ဘန္တေ ဟောတိ" ဟု သုံးဝေါကျဆို။

ဥပဇ္ဈာယ်က "ပါသာဒိကေန သမ္မာဒေဟိ" ဟု ဆို။

မဇ္ဈိမဒေသ အဆုံးအဖြတ်

အလွန်ရှေးကျ၍ ရိုးသားလှသော ဆရာတပည့်ကြီးများသည် ချင်းတွင်းမြစ်ကို သလွဲဝဲတီမြစ်ဟု သမုတ်ပြီး ချင်းတွင်းမြစ် အနောက်ဘက်ကို မဇ္ဈိမဒေသဟု ယူဆကြသည်၊ မှားလေစ၊ မဇ္ဈိမဒေသပိုင်းခြားရာ သလွဲဝဲတီမြစ်ကား ကာလကတ္တားမြောက်ဘက် ဗိဟာရ်နယ် တောင်းပိုင်းမှာ ဝိုသည်။

သပိတ် သင်္ကန်းကို ကြားခြင်း

ဥပဇ္ဈံ=ဥပဇ္ဈာယ်ကို။ ဂါဟာပေတွာ = ယူစေပြီး၍။ ပတ္တစီဝရံ=သပိတ် သင်္ကန်းကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ = ပြောကြားအပ်၏။ ကိံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ=အဘယ်သို့ ပြောကြားအပ်သနည်း။

အာဝုံသော=အမောင်။ အယံ=အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော အဆင်းအရောင် သဏ္ဌာန် ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသော ဤသပိတ်သည်။ တေ= အဓမောင် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ ပတ္တော=မရမ်းမှဲ အမျှားမဆိုင် ကိုယ်ပိုင် သပိတ်ပေတည်း။

အာမ ဘန္တေ=အမိန့်တော်အတိုင်းပါ အရှင်ဘုရား။

အယံ=အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော အဆင်းအရောင် ပမာဏနှင့်ပြည့်စုံသော ဤဒုကူလသည်။ **တေ**=အမောင် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ သဃာ်၊ ဒုကူလပေတည်း။

အာမ ဘန္တေ=အမိန့်တော်အတိုင်းပါ အရှင်ဘုရား။

အယံ=အဓိဋ္ဌာန်လောက်သော အဆင်းအရောင် ပမာဏနှင့် ပြည့်စုံသော ဤ ကိုယ်ရုံသည်။ **တေ**=အမောင် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ ဥတ္တရာသင်္ဂါ=ကိုယ်ရုံမည်တော့ ကေစိပေတည်း။

အာမ ဘန္တေ=အမိန့်တော်အတိုင်းပါ အရှင်ဘုရား။

အယံ=အဓိဋ္ဌာန်လောက်လော အဆင်းအရောင် သဏ္ဌာန်ပမာဏနှင့် ပြည့်စုံသော ဤသင်းပိုင်သည်။ **တေ**=အမောင်ပဉ္စင်းလောင်း၏။ **အန္တရဝါသကော**=သင်းပိုင်ပေတည်း။

အာမ ဘန္တေ=အမိန့်တော်အတိုင်းပါ အရှင်ဘုရား။

ဤမှနောက်၌မူကား ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာအား "တိဿ", ပဉ္စင်းလောင်းအား "နာဂ" ဟူသော အမည်ကိုပေး။

သံဃဘောင်မှ ထုတ်ခြင်း

အာဝုသော=အမောင် ပဉ္စင်းလောင်း။ **ဣတော**=ဤသံဃာ့ဘောင်မှ။ **ဂစ္ဆ**=တဆယ့်နှစ်တောင် ခွါရှောင် သွားပါလေလော့။ **ဂန္ဒွာ**=သွားပြီး၍ အမှုမှ် ဩကာသေ = ဤအမည်ရှိသော အရပ်၌။ **တိဋ္ဌာဟိ** = ရပ်ဆိုင်းင့်တော့ နေနှင့်ပါလော။ (လက်အုပ်ချီကာ ရပ်နေရမည် မဟုတ်ပေ)။

ရဟန်းလောင်းကို ဆုံးမခြင်း

နာဂ = နာဂ အမည်ရှိသော အမောင် ပဉ္စင်းလောင်း၊ **သုဏာသိ** = ငါတို့နှစ်ပါး မိန့်စကားကို နားထောင်လော့။ **အယံ**= ဤအခါသည်ကား။ **တေ**=အမောင့် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ **သစေ**=ကာလော = မသွေမဖှန် အမှန်ကိုသာ လျှောက်ထားရမည့် အခါပေတည်း။

ဘူတကာလော=မပို့မယုတ် အဟုတ်ကိုသာ လျှောက်ထားရမည့် အခါပေတည်း။ ယံ=အကြင် ကဋ္ဌ, ဂဏ္ဌ စသော အဖွဲ့ရာယ်က ဓမ္မတို့၏ ရှိ-မရှိ သဘောသည်။ ဇာတံ=သဒ္ဒဝယ်ဖြစ်၏။ တံ=ထို-ကဋ္ဌ, ဂဏ္ဌ စသော အဖွဲ့ရာယ်က ဓပ္ပတို့၏ ရှိ-မရှိသော သဘောကို။ သံဃမဋ္ဌေ= သံဃာ့ အလယ်သို့ ရောက်သောအခါ၌။ ပစ္ဆဉ္ဇန္တေ=ပစ္ဆာက သမ္ပတိဂသော မထေရ်ရဟန်းက မေးမြန်း စစ်ဆေးသည်ရှိသော်။ သန္တံ= ထင်ရှားရှိပေမူကား။ အတ္ထိတိ= ရှိပါပေသည် ဘုရား ဘုရှ်။ ဝတ္တဗ္ဗံ= ပြောက်ထားအပ်ပေသည်။ အသန္တံ= ထင်ရှားမရှိပေမူကား။ နတ္ထိတိ=မရှိပါ ဘုရား ဟု၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ=လျှောက်ထားပါလေ။ မာ ခေါ ဝိတ္ထာသိ=ကြောက်စိတ်ကွက်၍ ကိုယ်လက်အင်္ဂါ ခိုင်မာမလှုပ် သစ်သားချပ်သို့ ငုတ်တုတ်မနေပါလင့်။ ပံကုံ=ကြောက်စိတ်ဝင့်ကျ မချင့်ချိုး နှလုံးမသာ မျက်နှာမလှ ရှိသည်။ မာ ခေါ အဟောသိ= မဖြစ်ပါလင့်။

ဝေံ=ဤသို့ ဆိုလတံ့သောနည်းဖြင့်။ တံ=ထိုအမောင်ပန်းလောင်းကို။ ပုစ္ဆိဿာမိ=မေးမြန်းစစ်ဆေးကြကုန်လတံ့။ ကိံ ပစ္ဆိဿသိ=အဘယ်သို့ မေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတံ့နည်းဟူမူကား

ကုဋ္ဌံ=နှုနာမျိုးငှ်။ ဂဏ္ဍော=အိုင်းနာမျိုးငှ်း။ ကိလာသော ပွေးညှင်း တစ်းတိတ် အနာမျိုးငှ်း။ သောသော=ဝယရှင် ချောင်းဆိုး အနာမျိုးငှ်း။ အပမာရော၊ ဝက်ရူး ကြက်ရူး အနာမျိုးငှ်း။ ဇဝရူပါ=ဤသို့သဘောရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ=အနာကြီးငါးမျိုးတို့သည်။ တေ=သင် ပဋ္ဌင်းလောင်းအား။ သန္တိ=ရှိပါကုန်သလော။ ဇံ=ဤသို့။ ပုစ္ဆိဿာမိ=ဒေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတံ့။

တုံ = သင် ပဋ္ဌင်းလောင်းသည်။ မနုဿော အာသိ = လူသားစင်စစ် မှန်ပါ၏လော။ ဇဝမိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိဿန္တိ = ပေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတံ့။

တုံ = သင် ပဋ္ဌင်းလောင်သည်။ ပုရိသော အာသိ = ယောကျ်ားစင်စစ် မှန်ပါ၏လော။ ဇဝမိ = ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိဿန္တိ = မေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတံ့။

ဘုဇိဿော=သူ့ကျွန်မဖြစ် စင်စစ်တော်လှန် သူကောင်းမှန်သည်။ အာသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။ ဇဝမိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိဿန္တိ=မေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတံ့။

အဏ္ဏော=သူ့မြို သူ့ကြွေး ချေးငှါးမတင် သန့်ရှင်းစင်သည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ=မေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

ရာဇာဒ္ဒေါ = မင်းခယောကျ်ား လုစာစားသည်။ နု အသိ=မဖြစ်ဘဲ ရှိပါ၏လော။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ = မေ မြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

မာတာပိတူဟိ=အမိ အဘတို့သည်။ အနုညာတော=အခွင့်ပြုပြီးသော သူသည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ= မေးမြန်းစစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

ပရိပုဏ္ဏဝီသတိ ဂဿော = ပဋိသန္ဓေ တည်နေသည်မှ စ၍ရေတွက် အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်ဖြိုးကြွယ်သည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ=မေ မြန်းစစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

တေ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းအား။ ပတ္တစီဝရံ=သပိတ် သင်္ကန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏံ=ပြည့်စုံပါ၏လော၊ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ= မေးမြန်း စစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

တုံ=သင်သည်။ ကိ နာမော=အဘယ်အမည်ရှိသည်။ အသိ=ဖြစ်ပါသနည်း။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း။ ပုစ္ဆိသန္တိ=မေးမြန်းစစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

တေ=သင် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ ဥပဇ္ဈာယော=ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ ကော နာမော၊ အဘယ်အမည်ရှိပါသနည်း။ ဝေမှိ=ဤသို့လည်း ပုစ္ဆိသန္တိ=မေးမြန်းစစ်ဆေးကြကုန်လတ့ံ။

သင်ကြားခြင်းကိစ္စ

ပဉ္စင်းလောင်း သိရန်နှင့် သင်ကြားခြင်းကိစ္စ၌ မေးခြင်း ဖြေခြင်း မဟုတ်သေး၍ နှစ်ကိုယ်ကြား သင်ကြားပေးရမည်။

ဥတ်ဖြင့် သံဃာ့ဘောင်သို့ ပြန်သွင်းခြင်း

ဥတ်ဖြင့် သံဃာ့ဘောင်သို့ ခေါ်ဆောင်လိုက်သောအခါ "အာဂစ္ဆာဟိဘိ ဝက္ခဖွေဝေ" ဟူသော ဝိဓိကို မဆိုသော်လည်း ဖြစ်၏၊ သံဃာကို ဥတ်ဖြင့် သိစေပြီးမှ ခေါ်ဆောင်ခြင်း ပြုရမည်။

ရဟန်းအဖြစ်ကို တောင်းခြင်း

သံဃာအား ရဟန် အဖြစ်ကို တောင်းပန်ရာ၌ ကိုယ်တိုင် ကိုယ်ကျ တောင်းပန်ခြင်း သာ အသင့်မြတ်ဆုံ ဖြစ်သည်။

ဘန္တေ—အရှင်ဘုရားတို့။ အဟံ—အကျွန်ုပ်သည်။ သံဃံ=သံဃာတော်ကို။ ဥပသမ္ပဒံ=ပဉ္စင် အဖြာဖြာကို။ ယာစာမိ=တောင်းပန်ပါ၏။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရားတို့။ သံဃော=သံဃာတော်သည်။ မံ=အကျွန်ုပ်ကို။ အနုကမ္ပံ=သနားစောင့်ရှောက် ချီးမြှောက်ကယ်မခြင်းကို။ ဥပါဒါယ=အစွဲပြု၍။ ဥလ္လုမ္ပတု=သီလသိက္ခာ သေဘယ်စွာသော သာမဏေအပြစ်မှ နှုတ်ရာနှုတ်ဆယ် ဒုနတ်သွယ်သိက္ခာ ကြီးမြတ်စွာသော သာသနာထမ်း ရဟန်းတော်အဖြစ်သို့ ထုတ်ဆယ် ကယ်တင်တော်မူပါဘုရာ ။

ဒုတိယမွိ=နှုတ်ကြိမ်မြောက်လည်း ။ပ။ ဥလ္လုမ္ပတု=ကိလေသာဟူ တက္ကာမြေးရစ် ပြုအညစ်မှ အဆစ်စဲ့ ပုလဲအသွင် ပြုစင်သန့်ရှင်းသော ကုသိုလ်အဖို့သို့ ထုတ်ဆယ် ကယ်တင်တော်မူပါဘုရား။

တတိယမွိ=သုံးကြိမ်မြောက်လည်း ။ပ။ ဥလ္လုမ္ပတု = သံသရာသမုဒ် ဝဲဇလုပ်မှ ပမုတ္တိခေါ် ကောင်းကျိုးပေါ်သို့ ထုတ်ပေါ် ဆယ်တင်တော်မူပါဘုရား။

မေးမြန်း ဝန်ခံခြင်း

နာဂ=အာဂုံ နကရောဟိ-အစရှိသော ဗျူပ္ပတ္တိဝေါဟာ ဘလွန်သာ၍ မင်္ဂလာပညတ် ဒဲ့မည်တင်သည့် သူမြတ်ပြဂ္ဂ မောင်နာဂ။ မေ-မမ=ငါ၏။ ဝဒနံ=စကားကို။ သုဏာဟိ=ဒေဒစ့်နာပါခဲလော။ အယံ-ဤအာဒါသည်ကား။ ဘော=အဒမာ၏။ သုဏာဟာလော=မဆွေမလှန့်

အမှန်ကိုသာ လျှောက်ထားရမည့် အခါကာလဖြစ်ပေသည်။ ဘူတကာလော=မပိုမယုတ် အဟုတ်ကိုသာ လျှောက်သာ ရမည့် အခါကာလ ဖြစ်ပေသည်။ ယံ=အကြင် ကုဋ္ဌ, ဂဏ္ဍ—စသော အန္တရာယ်က ခမ္မတို့၏ ရှိ-မရှိ ဟူသော သဘောသည်။ ဇာတံ=သင့်ဝယ်ဖြစ်၏။ ဟံ=ဆို ကုဋ္ဌ, ဂဏ္ဍ-စသော အန္တရာယ်က မမ္မတို့၏ ရှိ-မရှိသဘောကို။ ပုစ္ဆာမိ=မေးမြန်းပါ၏။ သန္တံ=ဆင်ရှားရှိပါမူကာ ။ အတ္ထိတိ=ရှိပါပေသည်ဘုရား ဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ = အမော် လျှောက်ထားရခါမှ်မည်။ အသန္တံ = ထင်ရှားမရှိပါမူကား။ နတ္ထိတိ = မရှိပါဘုရားဟူ၍။ ဝတ္တဗ္ဗံ = အမော် လျှောက်ထားရခါမှ်မည်။

၁။ တေ=အမောင်အား။ ဇဝရူပါ=ဉာဏ်သို့သဘောရှိကုန်သော။ အာဗာဓာ = အနာကြီး ငါးမျိုးတို့သည်။ သန္တိ = ရှိပါကုန်သလော။

(က) ကုဋ္ဌ-ကိုယ်အင်္ဂါလက် အကုန်ပျက်သော သမင်လျက် ဂုနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ-ရှိပါသလော။
ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ နတ္ထိ=မရှိပါ။

(ခ) ဂဏ္ဍော=နှစ်ရှည်ကြာ၍ ဆေးမတွေ့ဘဲ ယနေ့ထက်တိုင် ပြည့်အိုင်သွေးပုတ် မစဲထွက်သော အိုင်းပျက်အနာမျိုးသည်။
အတ္ထိ=ရှိပါသလော။
ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ နတ္ထိ=မရှိပါ၊

(ဂ) ကိလာသော = နွားပျောက် နွားကျား အလားတူလျက် အရေပျက်၍ အကွက် အကွင်း ထင်တုံလျှင်းသော ပွေးညှင်းတင်းတိတ် အနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ=ရှိပါသလော။
ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ နတ္ထိ=မရှိပါ။

(ဃ) သောသော = တဖြေး တဖြေး အသွေး အသား ကုန်ခမ်းငြား၍ ခေါင်းပါးဆုတ်ယုတ် ခယရုဂ် ချောင်းဆိုး ပန်းနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ=ရှိပါသလော။
ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ နတ္ထိ=ရှိပါ။

(c) အပမာဏော = ဝက်ရူး ကြက်ရူး သည်းခြေရူးနှင့် မေ့မူးချွတ်ယွင်း သတိကင်းသော အနာမျိုးသည်။ အတ္ထိ = ရှိပါသလော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ နတ္ထိ=မရှိပါ။

၂။ တုံ = သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ မနုဿော = ငြဟ်၁, သိကြား, နဂါး, ဂဠုန်, ကုမ္ဘကဏ်မဖြစ် လူစင်စစ်သည်။ အသိ = မှန်ပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=လူသားစင်စစ် မှန်ပါ၏။

၃။ တုံ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ ပုရိသော=ယောကျ်ားစင်စစ်သည်။ အသိ=မှန်ပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=ယောကျ်ားစင်စစ် မှန်ပါ၏။

၄။ တုံ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ ဘုဇိဿော၊ သူ့ကျွန်မဖြစ် စင်စစ်တော်လှန် သူကောင်းမှန်သည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အသိ=သူကောင်းမှန်ပါ၏။

၅။ တုံ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ အဏဏော = သူ့မြီသူ့ကြွေး ချေးငှါးမတင် သန့်ရှင်းစင်သည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=သူ့မြီသူ့ကြွေး ချေးငှါးမတင် သန့်ရှင်းစင်သည် မှန်ပါ၏။

၆။ တုံ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ ရာဇဘဋ္ဌော=မင်းခယောကျ်ား လစာစားသည်။ နု အသိ=မဟုတ်ဘဲ ရှိပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=မင်းခယောကျ်ား လစာစားမဟုတ်သည် မှန်ပါ၏။

၇။ တုံ့=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ မာတာပိတူပါ=အမိအဘကိုသည်။ အဒုညာတော=အဋ္ဌးအညတ် အခွင့်လွတ်အပ်သော်သူသည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=အမိ အဘ ခွင့်ရသောသူ မှန်ပါ၏။

၈။ တုံ့=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏ ဝီသတိ ဝဿော = ပင့်သန္ဓေ တည်နေသည်မှ စ၍ရေတွက် နှစ်-လ-ရက်ဖြင့် အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်ဖို့းကြွယ်သည်။ အသိ=ဖြစ်ပါ၏ခေလော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=အသက်နှစ်ဆယ် ပြည့်ဖို့းကြွယ်သည် မှန်ပါ၏။

၉။ တေ=သင် ပဉ္စင်းလောင်းအား။ ပတ္တစီဝရံ=သပိတ်သင်္ကန်းသည်။ ပရိပုဏ္ဏော=ပြည့်စုံပါ၏လော။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အာမ=ဩော်....ပြည့်စုံပါ၏။

၁၀။ တုံ့=သင် ပဉ္စင်းလောင်းသည်။ ကိန္နာမော=အဘယ်အမည်ရှိသည်။ အသိ=ဖြစ်ပါသနည်း။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ အဟံ=ဘပည့်တော်သည်။ နာဂေါ နာမ=နာဂဟုသော အမည်ရှိပါ၏။

၁၁။ တေ=သင် ပဉ္စင်းလောင်း၏။ ဥပဇ္ဈာယော=ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ ကော နာမော=အဘယ်အမည် ရှိပါသနည်း။

ဘန္တေ=အရှင်ဘုရား။ မေ = အာကျန်ပ်၏။ ဥပဇ္ဈာယော = ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာသည်။ အာယသ္မာ တိဿတ္ထေရော နာမ= အရှင်
တိဿမထေရ် အမည်ရှိပါ၏။

ရဟန်းအဖြစ်ကိုဖြူဖြဴးပစေနကိစ္စ

ဥပသမ္ပဒါ ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

၁။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော နာဂံ ဥပသမ္ပာဒေယျ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ဧသော ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာအစိအရင်

၂။ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော၊ ပရိသုဒ္ဓေါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဿ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစတိ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ သံဃော နာဂံ ဥပသမ္ပာဒေတိ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ နာဂဿ ဥပသမ္ပဒါ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာအစိအရင်

၃။ ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာအစိအရင်

၄။ တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ၊ သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော ။ပ။ သော ဘာယေယျ။

ကမ္မနိဒ္ဒေသ အချုပ်စကား

၅။ ဥပသမ္မန္နော သံဃေန နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ဤသို့လျှင် ငါးရပ် ငါးချက်သော အစီရင်တို့ကို ဟောတော်မူသည်။

ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ ပြီး၏။

ဥတ်စိစစ်ချက်

အကျယ်ဖြန့်အံ့၊ ဤငါးပုပ် ငါးချက်သော အစီရင်တို့ကို ပတ်ရွတ်မည်ဖြစ်သောအခါ သိမ်အပြင်၌ ရှိသမျှသော သံဃာတို့ကို တပါးနှင့်တပါး နီးသည်ထက် နီးအောင် ချဉ်းကပ်ရာ၏။

အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူ- ထိုသံဃာတို့၏အတွင်း၌ ရဟန်းမဖြစ်ခဲ့သောသူ, ရဟန်းအဖြစ်မှ ကျောက်သောသူ ပါခဲ့သော် ထိုသူအတွက်နှင့် ဟတ္ထပါသ်ကွာခြင်း ဖြစ်ရာသောကြောင့်တည်း၊ ပျက်ပယ်ရာ၌သည်း သာမန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို ပတ်ရွတ်စေခြင်းငှါ မအပ်။

ကမ္မဝါစာပတ် ပုဂ္ဂိုလ်၏ အင်္ဂါ

၁။ ကောင်းကောင်းတတ်သော ဆရာ၏ အတိမှ ဥာန်, ကပ်ကော်, ပယတ် အစီအရင်နှင့်တကွ ကျက်မှတ်ထား ခြင်း။

၂။ ဥတ်ကမ္မဝါဒ်ပါသော ပုဒ် ပါဠိ အက္ခရာတို့ကို ရပြီးသည်နှင့်မခြား ညက်ညက်သွားအောင် သုတ်တက်ရခြင်း ဤအ ၂-ချက်ကို ပြည့်စုံမှ ကမ္မဝါဖတ်ရမည်။

သုဏာတု မှာ လျာဖျားနှင့် ဒန္တဌာန် ပွင့်ပွင့်ပြု၍ ရွတ်၊ ငါတို့ လူမျိုးတို့ "သ" ရွတ်ပုံ တမျိုး၊ အနောက်နိုင်ငံသားတို့မှာ "သ" ကို "ဆ" ဟု ရွတ်ကြသည်၊ ပယတ်ခဲ့ချက်နှင့် ညီညွတ်သကဲ့သို့ ရှိပေသည်။

စ, ဆ, ဇ, ဈ-ကိုလည်း ကျ, ချ, ဂျ, ဈျ-ဟု ရွတ်ကုန်သည်၊ လျာလယ် ကရိက်း ထင်ရှာ လှုပသည်၊ ငါတို့ ရွတ်ပုံအလို ဝဂ္ဂ ငါးလုံးမှာ ဇိဝှဂ္ဂကရိက်း အားကြီးကုန်သည်။

"ဏာ"ကို•ရွတ်ဆိုသောအခါ လျာကို အထက်သို့ ပင့်ချီ၍ "ဏာ"ဖြစ်အောင်ရွတ်၊ လျာဖျားကို သွားမှာခိုက်၍ ရွတ်မိလျှင် န-ငယ် "နာ"သာ ဖြစ်မည်၊ န-ငယ်သံ, ဏကြီးသံ သိသာ ထင်ရှား ခြားနားအောင် မရွတ်တတ်သေးလျှင် ကမ္မဝါစင်သို့ ဝင်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ဝင်ခဲ့လျှင် ကံကို ဖျက်ဆီးလို၍ ဝင်သည်မည်၏။

"တု"အက္ခရာကို ရွတ်ဖတ်မည်ရှိသောအခါ ဌာန်, ကရိယာ,ပယတ်ကို သိ၍ ရွတ်ရမည်၊ ဌာန်, ကရိယာ, ပယတ်ကို မသိမူ၍ ရွတ်သော် မုဒ္ဒဌာန် ဇီဝေါပဂ္ဂ ကရိယာများနှင့် ရွတ်မိလျှင် ဋ္ဌသံလျင်းချိတ် ဋ္ဌ-အက္ခရာသာ ဖြစ်မည်၊ တဝမ်းပူ တု-အက္ခရာ မဖြစ်၊ ဋ္ဌသံလျင်းချိတ် ဋ္ဌ-အက္ခရာ "သုဏာဋ္ဌ"ဟု ဖြစ်လျှင်လည်း သဘာဝနိရုတ္တိ အက္ခရာပျက်သောကြောင့် ကံပျက်မည်၊ "တု"မှာ လျာဖျားနှင့် သွားထိအောင် ပြု၍ရွတ်။

ဗုဒ္ဓုပ္ပါဒ သမယ မည်သည် ကမ္ဘာအသင်္ချေကြာမှ တခါ တခဏသာ ဖြစ်နိုင်သည်၊ ထိုခဏနှင့် ကြုံကြိုက်ကြသူ တယောင်၊ တသိန်းတွင် တယောက် တလေမျှသာ ပဗ္ဗဇိတ သမယကို ရနိုင်သည်၊ သို့ဖြစ်၍ သဒ္ဓါတရားနှင့်ပြည့်စုံသော အမျိုးကောင်းသား တယောက်သည် ရပြီး ရဆဲ ရလတ့ံသော မနုဿသမ္ပတ္တိတို့ကို အကုန်လုံးစွန့်၍ ,ပဗ္ဗဇိတ ဒုလ္လဘကို ရခြင်းငှါ ရဟန်းပြုပါသည်။

သို့ပါလျက် ကမ္မဝါစာ ရွတ်ဖတ်သော ဆရာက အထည်အဝါသာ ကြီး၍ ဌာန်, ကရိယာ, ပယတ် ဗျည္ဇနဗုဒ္ဓိအရာများကို မသိလေသောကြောင့် တဝမ်းပူနှင့် ဋ္ဌသံလျင်းချိတ်၊ ထဆင်ထူးနှင့် ဌဝင်ပဲ၊ ဒတွေးနှင့် ဥသံကောက်၊ ဓ-အောက်ချိုက်နှင့် ဃ-ရေမူတ်၊ န-ငယ်နှင့် ဏ-ကြီး၊ ယ-ငယ်နှင့် ရ-ကြီး၊ လ-ငယ်နှင့် ဠ-ကြီးတို့ကို ဌာန်, ကရိယာ ကွဲပြားကြသည့်အတိုင်း အသံကွဲအောင် ဖတ်နည်း ရွတ်နည်းကို မသိမလိမ္မာသောကြောင့် ရတနာအပြည့်တင်သော သုံးပင်တိုင် သဘော်ကြီးကို မျောက်စေတိသကဲ့သို့ "သုဏာတု" တခွန်းနှင့်ပင် ပဗ္ဗဇိတ ဒုလ္လဘ အချက်ကြီးကို ဖျက်ဆီး၍ ပစ်တတ်သည်။

ဘန္တေ "ဘန္တေ"မှာ စတုတ္ထက္ခရာ ဘကုံးသံဖြင့် "ဘ်ဟန်တေ"ဟု ဟိန်းသံပါအောင် ရွတ်။

"၈, ၉, ၃, ၀" တတိယအက္ခရာစုသည် သိထိလစု ဖြစ်သည်။

"ဃ, ဈ, ဇ, ဓ, ဘ" စကုတ္ထအက္ခရာစုသည် ဓနိတစု ဖြစ်သည်။

သိထိလ စုကို ရွတ်သောအခါ ပင်ကိုယ် ပယောဂနှင့် လျော့လျော့ညှင်းညှင်း ရွတ်ရမည်။

ဓနိတ စုကို ရွတ်သောအခါ ပြင်းထန်သော ပယောဂနှင့် ရွတ်ရမည်၊ သို့သော် အလွန်အမင်းကြီး မ အာ်ရ။

သံဃော "သံ"ကို ရွတ်ဆိုသောအခါ ခံတွင်းပေါက်ကို လုံစွာပိတ်မှ နိဂ္ဂဟိတ်သံ ပြီသသည်၊ အပိတ် စာလွန်းလျှင် "သံ"ဗျည်း အပြီနဲ့၍ ဝဆွဲသံ ဖြစ်တတ်သည်၊ အပိတ်နှောင်းလျှင် နိဂ္ဂဟိတ်သံ နှာက်ကျ၍ မ-ကာရန္တပုဒ် ဖြစ်နေတတ်သည်။

နိဂ္ဂဟိတ်သည် အ, ဣ, ဥ, သုံးလုံး၌ မှီနေရသောကြောင့် အ-နှင့် ဗိန္ဒု အသံမပြတ် တစပ်တည်း ရွတ်ရမည်၊ မ-ကာရ ရွတ်သောအခါ ဓ(မ်) ဟု ဓ-နှင့်မ် အနည်းငယ်ပြတ်၍ ရွတ်ရမည်။

အနောက်နိုင်ငံသားတို့မှာ ဗျည်းသံသက်သက်ကို ရွတ်ရိုးထုံးစံ ရှိနေသောကြောင့် ရွတ်ဖတ်တတ်ကြသည်။

"ဃော"ကို ရွတ်သောအခါ အတွင်းဂျာန်နှင့် ဟိန်းသံပါအောင် "ဃ်ဟော"ဟု ရွတ်။

တတိယ'ဂ'ကို လည်ပင်း အထက်အဖို့နှင့် ရွတ်ရသည်။

စတုတ္ထ'ဃ'ကို လည်ပင်း အောက်အဖို့နှင့် ရွတ်ရသည်၊ အသံ နက်သည်၊ ဟိန်းသံပါသည်။

အယံ နာဂေါ 'အယံ'မှာ နိဂ္ဂဟိတန္တ နေရာကျအောင် ဖတ်။

'နာ'ကို နှ-ငယ်နှင့် "နာ" သွားသံပါအောင် ရွတ်၊ ဏကြီးနှင့် "ဏာ" လိုင်သံပါအောင် မရွတ်နှင့်။

"နာဂေါ" ဟူသော ဒီဃကို "နဂေါ"ဟု ရဿပြု၍ ရွတ်ခြင်းငှါ မသင့်။

"ဂ,ဃ" တို့မှာ ညှင်းညှင်း ရွတ်ဆိုမှု, တင်းတင်း ရွတ်ဆိုမှု, ဟိန်းသံပါမှု, မပါမှု ဟူသော ဝစီပယောဂမျှသာ ထူးကြကုန်သည်၊ "သံဃော" ကို ရွတ်ဆိုသည့်အတိုင်း ဟိန်းသံပါအောင် ရွတ်တတ်ကြသည်။ (သတိပြု)

အာယသ္မတော တိဿသ “ယ” နောင် “သ္မ” ဟူသော နှလုံးတွဲ ရှိနေသောကြောင့် “ဒုမှိ ဂရု”ဟူသော စည်းကမ်းအတိုင်း “အာယတ်သ္မတော”ဟု ဖတ်။

အချို “သ္မ” ဝယ် သ-နှင့် မ-သည် ဌာန်စွဲဖြစ်သောကြောင့် “ဒုမှိ ဂရု” စည်းမျဉ်းမဝင်ဟု ဆိုကြ၏။

ဥပသမ္မဒါပေက္ခော (ဥပသမ္မဒါပေခေါ) ဤသို့ ခ-ဗျည်းနှင့် ၊ ယှဉ်ရာတို့၌ ရုပ်ဆန်း ရုပ်ပြား အလွန်များခဲ့သည်၊ “ဥပသမ္မဒါပေက္ခော-ဥပသမ္မဒါပေခေါ”ဟူသော ဂရု,လဟုတို့၌ အချင်းချင်း အပြန်အလှန်ရသည်။

တိဿသ ဥပသမ္မဒါ ပေခေါ၊ ဤသို့ အဖြတ်မှားတတ်သည်၊ အထူးသတိပြု။

ပရိသုဒ္ဓေါ ဤ၌ စတုတ္ထ ‘ဓ’ သံပါအောင် “ပရိသုဓ်ဟော” ဟု ဖတ်၊ ဒ့တွေးသံ မပေါ်စေနှင့်၊ ဓ့အောက်ခြိုက်သံ ဒတွေးသံ တို့ကို သိသာထင်ရှား ခြားနားအောင် မဖတ်တတ်သေးလျှင် ကမ္မဝါခွင်သို့ ဝင်ခြင်းငှါ မထိုက်၊ ဝင်ခဲ့လျှင် ထိုက်ကို ဖျက်ဆီးလို၍ ဂင်သည်မည်၏။

အန္တရာယိကေဟိ ဤ၌ တ-ကို ဒ-တွေးသံ ဆိုမိတတ်ကြ၏၊ ဒန္တ တ-ဝမ်းပူသံ ပြီသအောင်ရွတ်။
ဓမ္မေဟိ ဤ၌ ဓမ်ကို မ-ကာရန္တ ပြီသအောင် လှလှဖွင့်၍ ရွတ်၊ နာသိကဌာန်၌ဖြစ်သော မ်-အက္ခရာ နှောင်းသောကြောင့် (ဓမ်)သည်လည်း နိဂ္ဂဟိတန္တဖြစ်၍ သွားတတ်သည်။

ပရိပုဏ္ဏာသ “ပရိပုန္နသ”ဟု ဖတ်တတ်သည်၊ “ဏ္ဏ” သံယုဂ်ရှိသောကြောင့် “ဒုမှိ ဂရု” စည်းမျဉ်းအရ ရှေ့က “ပု”ကို လေးလေးဖတ်၊ “ပုံ”လိုလိုသင်္ဂရ၏၊ ဏသ-၌ “ဏ”ကို ရွတ်သောအခါ ဒန္တ “သ” နှင့် နီး၍ ဏ-ကြီးမစစ် န-ငယ် ဖြစ်သွားတတ်သည်၊ ဏ-ကြီးသံ ထင်ရှားအောင် အားသုတ်၍ဖတ်။

ပရိပုဏ္ဏသ-၌ ပရိပုဏ္ဏံ အသ-ဟု ဖြတ်။ အသ=ဤရဟန်းလောင်း၏။ ပတ္တစီဝရံ-၌-စပ်။

ဥပဇ္ဈာယေန 'ဇ္ဈ' သံယုဂ် နှောင်းသောကြောင့် ''ဒုမို ဂရု'' စည်းမျဉ်းအရ ''ဥပတ်စျိဟာဒယန'' ဟု ဖတ်။ ''ဥပစ်စျိဟာယေန''ဟု ဖတ်လည်း ''ဒုမို ဂရု'' စည်းမျဉ်း လွတ်မည်မထင်။

ပတ္တကလ္လံ ကလ်-မှာ မ-ကာရန္တ၊ လံ-မှာ နိဂ္ဂဟိတန္တ၊ နိဂ္ဂဟိတ်ကို ကြောင့်ကြစိုက်မှကြောင့် လ-ငယ် မစစ် ဥ-ကြီး ဖြစ်သွား တတ်ကြသည်၊ ဥ-ကြီးကား မုဒ္ဓ၊ လ-ငယ်ကား ဒန္တ်၊ အသံချင်း မတူကြ၊ လ-ငယ်သံ ထင်ရှားအောင် ဘွားသံပြု၍ ဖတ်ရမည်၊ ''ကလ်လံ'' ဟုဖတ်၊ အချို့က ''ကတ်လံ'' ဟု ဖတ်ကြသည်။ (ဝေဖန်)

ဥပသမွာဒေယျ ''ယျ'' ဒွေးဘော့် နှောင်းသောကြောင့် ''ဒေ'' ကို ရဿသံကဲ့သို့ ဆိုရမည်ဟု လာ၏။

''ကုစိ သံယောဂပုဗ္ဗာ ကောရောကာရာ ရဿာ လ္ဟဝ ဝုစ္စန္တေ။ ယထာ တ္ထော၊ သေယ္ယော၊ သြဒ္ဓော၊ သောတ္ထိ။ ကုစိတ္ထိ ကိံ၊ မဉ္ဇေ တံ နိက္ခိဏံ ဝနေ၊ ပုတ္တောတျာဟံ မဟာရာဇ။ (ရူပသိဒ္ဓိအလို)

မောဂ္ဂလာန်၌ကား သံယုဂ်နှောင်း ဧ-သြကို ရဿ ဧ-သြတို့၏ အသံ အတို အရှည်ကို အစွဲပြု၍ ရဿ ဒီဃ ခေါ်ဆိုရသည်၊ ထို့ကြောင့် ဧ-သုတိ သြ-သုတိ ရှိသော်လည်း သံယုဂ်နှောင်း၌ အသံ့တိုပေးလျှင် ရဿ ဆိုရမည်။ (မောဂ္ဂလာန် အလို)

ဧ-သြ တို့သည် သုတိအားဖြင့် ဒီဃမျိုးသာ ဖြစ်ကြသည်၊ သံယုဂ်နှောင်း၌ အသံ တိုသော်လည်း ရဿကဲ့သို့၊ ဝါ-ရဿလိုလို ဒီဃသာ ဆိုရမည်။ (ရူပသိဒ္ဓိ-သဒ္ဒနီတိတို့ အလို)

ကမ္မဝါစာ ''ဥပသမွာဒေယျ'' ၌ က ပဒ သံယုဂ်ဖြစ်ခဲ့၍ ''ဒေ'' ကို ရဿ သံလိုလို ဆိုရပေမည်၊ ထို့ကြောင့် ''ဥပသမွာဒေတ်ယျ''ဟုဖတ်။

အချို့ဆရာတို့ကား ''ဒေး''ဟု ဖတ်ကြကုန်၏၊ မာဂဓဘာသာမှာ ဝိဿဇ္ဇနီ မရှိသောကြောင် မကြိုက်ကြကုန်၊ ဒေဝါ သေနာသနပုဒ်တို့ကဲ့သို့ ပကတိအတိုင်း ဖတ်ကုန်၏၊ ထုတ်ပြခဲ့သော သဒ္ဒါကျမ်းတို့ကို မသိသူတို့၏ အကြိုက်သာတည်း။

အချို့ဆရာတို့ကား အောက်မြစ်သံနှင့် ''ဒေ့ယျ'' ဟု ဖတ်ကြကုန်သေး၏။

အခ္ဆိုဆရာတို့ကား ညသတ်သံနှင့် ဒညိယျ-ဟု ဖတ်ကြကုန်၏၊ နှစ်ပျါးလုံးပင် ရဿ-အရာမဟုတ်ပေ။ ရဿ-အရာ မဟုတ်သော်လည်း ကံပျက်မှု မဟုတ်။

ဤကား ဥတ်၌ စီစစ်ချက်တည်း။

ကမ္မဝါစာ စီစစ်ချက်

သော တုဏှဿ 'ဏှဿ' ၌ ရင်သံနှင့်တကွ "ဏ" ကြိုးသံ ပြိုသစ္စာ လိုင်သံပါခြင်းအာဒ်ရှတ်၊ သွားသံပြု၍ "နှ" ဟု မရွတ်နှင့်။ "သော တုံဏဿ" ဟု ရွတ်တတ်ကြ၏၊ မသင့်။ ဏှ-ကား ဏ-နှင့် ဟ-သံယုဂ်နှောင်းသောကြောင့် ရှေက တု-ကို "ဒုမှိ ဂရု" စည်းမျဉ်းအရ လေးလေးဖတ်၊ "ဏှ"ကို "ဏ်ဟ"ဟု ဖတ်။ ထို့ကြောင့် "သော တုဏ်ဟဿ"ဟု ဖတ်သောအခါ "တုံ" သံ ထင်ရသည်။

နကွမတိ, န ခမတိ နှစ်ချက်သင့်၊ နကွမတိ ဖတ်သောအခါ၌ 'ကွ'သံယုဂ်ကြောင့် 'န'ကို ခတ်လေးလေးဖတ်၊ 'နက်ခမတိ"ဟုလည်း ဖတ်တတ်ကြ၏၊ မသင့်။

မဗျည်း၌ ကမ္မရုပ်ဖြစ်၍ ဒွေးဘော်နှင့် လိုသည်ဟု ဆိုကြ၏၊ အရင်ရပ်သော ကမ္မဝါစာတို့၌ဌင်း၊ ဝိနည်းပါဠိတော်, သုတ္တန်ပါဠိတော်တို့၌ဌင်း ဒွေးဘော်နှင့် မတွေ့မြင်ဘူးရ။

သော ဘာသေယျ ဤ၌ "သော ဘာသေတ်ယျ" ဟု ဖတ်။ "ဘာသေးယျ" "ဘာသိယျ" "ဘာသည်ယျ"ဟု မဖတ်နှင့်၊ သောနှင့် တွဲ၍ "သောဘာ သေယျ" ဟုလည်း မဖတ်မိစေနှင့်၊ "သော ဘာသေယျ" တွင် ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးသည်၊ ရပ်နားလိုလျှင် ဤတွင် ရပ်နားရမည်။

"ဒုတိယမ္မိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ"ကား နောက် ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ၏ အချီပေတည်း။ တတိယ ကမ္မဝါစာအဆုံး"သော ဘာသေယျ" တွင် ရဟန်းအဖြစ်သို့ရောက်သည်။

''ဥပသမ္ပဒန္နာ သံယေန''ကို အဓိကနဏ ခေါ်သည်၊ ရဟန်းအဖြစ်ပြီးသည်ကို ကြွေးကြော်သော စကားရပ်တည်း။ 'အခ္ခို့ဆရာတို့ကား' ထိုဝါကျကို တကြိမ်သာ ဖတ်ကြကုန်၏၊ ရှေးအစဉ်အလာတိုင်းသာ သုံးကြိမ်ဖတ်လေ။

တသွာ တုဏ္ဍို ''တုဏ္ဍို''ကို ရင်သံနှင့်တကွ ဏ-ကြီးပြိုစွာ''ဏ်ို''သံယုဂ်ကြောင့် ရှေက ''တု''ကို လေးလေးပြု၍''တုဏ်ဍို''ဟု ရွတ်၊ သုံးသံပြု၍ နှ-ငယ်နှင့် မရွတ်နှင့်။

တုဏ်ဍို သဒ္ဒါကို--

(၁) ဣရဿနှင့် ရွတ်ကြသူ၊

(၂) ဣဒိဿနှင့် ရွတ်ကြသူ၊

(၃) ရဿ, ဒီဃ နှစ်ထွေပြု၍ ရွတ်ကြသူ ဟူ၍ သုံးမျိုးရှိသည်၊ ဤကမ္မဝါစာတွင် 'တသွာ တုဏ်ဍို'၌ ပဌမာကျေသည်၊ ''နိန္ဒန္တိ တုဏ်ဍို မာသိနံ''အစရှိသော ဂါထာများ၌ ဇ-ဂိုဏ်းကြိုက်သော ရဿနေရာတွင် လာသောကြောင့် ရဿနှင့်သာ မှန်ပေရာသည်။

ဤကား ကမ္မဝါစာ စီစစ်ချက်တည်း။

ပဉ္စင်းဖြစ်သော အခါသမယကို ပြခြင်း

တာဝဒေဝ=သိုပဉ္စင်းလောင်းအဖြစ်သို့ ရောက်ပြီဟူ၍ဆိုထိုက်သော ဥတ္တိ စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ ပြီးဆုံးသော ခဏ၌သာလျှင်။ ဆာယား= အရိပ်ကို။ မေတဗ္ဗာ=နှိုင်းယှဉ် တိုင်းတာအပ်၏။ ဥတုပ္ပမာဏံ=ဥဘုအတိုင်းအရှည်ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ=ကြားအပ်၏။ ဒိဝသဘာဂေါ=ပုဗ္ဗန္ဟ, မဇ္ဈန္ဟ-စသော နေ့အဖို့ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗော=ကြားအပ်၏။ သင်္ဃတိ=ဒပါင်းရုံးသိမ်းအုပ် အချုပ်စာတမ်းကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗာ = ကြားအပ်၏။

ကောဇာသက္ကရာဇ် ၁၂၅၃-ခု၊ သာသနာ-၂၄၃၅-ခု၊ ဂိမှန္တဉတု မေထုန်ရာသီ ပထမ ဝါဆိုလဆန်း တရက်၊ နံနက် တချက်တီး အရိပ်ဘဝါး မည်မျှအချိန် မည်သည့်မြို့ရွာ မည်သည့်ကျောင်းတိုက် ခဏ္ဍသိမ်တွင် ''ဥပဇ္ဈာယ်ဆရာ မည်သူ, ပထမ ကမ္မဝါဆရာတော် မည်သူ မည်သူ ဒုတိယ ကမ္မဝါဆရာတော် မည်သူ မည်သူ၊ တတိယ ကမ္မဝါဆရာတော် မည်သူ မည်သူ၊ ကြွင်း ဂဏပူရဏ ကာရကသံဃာ မည်မျှတို့နှင့် မြင့်မြတ်သော ရဟန်းတော်အဖြစ်သို့ ရောက်သည်''ဟူ၍ အပြည့်အစုံ ပေါင်းဖွဲ့၍ သိကုံ၍ ကြားရမည်။

နိဿယ ၄-ပါးကို ကြားခြင်း

၁။ စတ္တာရော = လေးပါးကုန်သော။ နိဿယား=သာသနာထမ်း ရဟန်းပြုလုပ်သော သူတို့အား အားကိုး အားထား ကိုးစား မှီဝင်းရာတို့ကို။ အာစိက္ခိဘဗ္ဗာ=ခြေကြားအပ်ကုန်၏။

စတ္တာရိ=ခလေးပါးကုန်သော။ အကရဏီယာနံ=မပြုမကျင့်အပ်သော အမှုတို့ကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗာနံ=ခြေကြားအပ်ကုန်၏။

ပဌမ နိဿယ

အာဝုသော=ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသင်။ တေ=သင်ပဉ္စင်းသစ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ=ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ ပိဏ္ဍိယာလောပဘောဇနံ=သလုံးသားဖြင့် အားဆုတ်၍ ရအပ်သော တလုပ်စာ တလုပ်စာမျှသော ဆွမ်းကို။ နိဿာယ=အားကိုးသမှု အမှီပြု၍။ ပဝတ္တာ=ဖြစ်ရချေ၏။ တသ္မာ=ဆို့ကြောင့်။ တဉ္ဆ=ဆိုသပိတ် လက်စွဲ၍ ဆွမ်းခံခြင်းအမှုဌ်။ တေ-တယာ=သင်ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ=အသက်ဆက်ဆုံး။ ဥဿာဟော=အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကရဏီယော=ပြုအပ်၏။

အတိရေက လာဘော = ရွှေးဘုန်း ရွှေးကံ ဆောင်ဖန်ချီးမြှင့်သော အခွင့်အလမ်းနှင့် ကြုံသဖြင့် ပိဏ္ဍိယာလောပ ဆွမ်းထက် ဘုန်းတန်းပိုလျှံ လာဘ်မျာ=ပြန်မူကား။ သံဃဘတ္တံ=ဘိုက်ရှိသံဃာ အကုန်ပါသော သံဃဘတ်မှ ရအပ်သောဆွမ်းကိုဌင်း။ ဥဒ္ဒေသဘတ္တံ=တိုက်ရှိသံဃာ အချို့ပါသော ဥဒ္ဒေသဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဌင်း။ . နိမန္တနံ = တတ်နိုင်သလောက် ပင့်ဖိတ်လျှောက်၍

ကြွရောက်သံဃာ လှူဒါန်းပါသော နိမန္တနဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဎင်း။ သလာကဘတ်္တ=စာရေးတံဆိပ်ကျရာ လှူဒါန်းပါသော သလာကဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဎင်း။ ပက္ခိကံ=ဆန်း-ဆုတ်ပက္ခ နှစ်ကာလ၌ ကြည်ဆွသဒ္ဓါ လှူဒါန်းပါသော ပက္ခိကဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဎင်း။ ဥပေါသထိကံ = လကွယ် လပြည့် ဥပုသ်နေ့၌ ကြည်ညိုမှုသဒ္ဓါ လှူဒါန်းပါသော ဥပေါသထိကဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဎင်း။ ပါဋိပဒိကံ=ဥပုသ်ကျော်တက် နောက်တရက်၌ ထက်မြက်သဒ္ဓါ လှူဒါန်းပါသော ပါဋိပဒိကဘတ်မှ ရအပ်သော ဆွမ်းကိုဎင်း။ ဣမေ = ဤ ဖြ-ပါးသော သံဃိကဘတ် အပိုလာဘ်တို့ကို။ သာဒိတဗ္ဗာ=သာယာအပ်ကုန်သေး၏။

ဒုတိယ နိဿယ

၂။ အာဝုသော=ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ တေ=သင်ပဉ္စင်းသစ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ = ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ ပံသုကူလစီဝရံ= လူတွင်လုံးလုံး အသုံးမကျ စွန့်ပစ်ရသော ပံသုကူသက်န်းကို။ နိဿာယ = အားကိုးသမှု အမှီပြု၍။ ပဝတ္တာ = ဖြစ်ရခြေ၏၊ တာဒိ = ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ=ထိုပံသုကူကို ကောက်ယူ ဆည်းစု ဝတ်ရုံမှု၌။ တေ-တယာ=သင် ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ=အသက်ထက်ဆုံ ။ ဥဿာဟော=အားထုတ်ခြင်း အမှုကို။ ကရဏီယော = ပြုအပ်၏။

အတိရေကလာဘော=ရွေးဘုန်းရွေးကံ ဆောင်ဖန်ချီးမြှင့် အခွင့်ထောက်ကူ၍ ပံသုကူသက်န်းထက် ဘုန်.ဘန်းပိုလျှံ လာဘ်များပြန်မူကား။ ခေါမံ=ခေါမနိုင်ငံ ရောမနိုင်ငံ၌ဖြစ်သော သက်န်းကိုဎင်း။ ဝါ- ခေါမမည်သော လျှော်အထူးဖြင့် ရက်သောသက်န်းကိုဎင်း။ ကပ္ပါသိကံ = ဝါချည်ဖြင့် ရက်သော သက်န်းကိုဎင်း။ ကောသေယျံ = ပိုးချည်ဖြင့် ရက်သော သက်န်းကိုဎင်း။ ကမ္မလံ = သားမွေးဖြင့်ပြီးသော ကမ္မလသာ သက်န်းကိုဎင်း။ သာဏံ = ပိုက်ဆံလျှော်ဖြင့် ရက်သောသက်န်းကိုဎင်း။ ဘင်္ဂံ=ဘန်ချည်ဖြင့်ရက်သော သက်န်းကိုဎင်း၊ ဝါ-ခေါမ စသော ချည်ငါးမျိုးတို့ကို ရောရှက်သော သက်န်းကိုဎင်း။ ဣမာနိ=ဤခြောက်မျိုးသော သက်န်းတို့ကို။ သာဒိတဗ္ဗာနိ=သာယာအပ်ကုန်သေး၏၊

တတိယ နိဿယ

၃။ အာဒုသော = ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ တေ = သင်ပဉ္စင်းသစ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ = ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ ဂုက္ခမူလ သေနာသနံ = သစ်ပင် တောချုံရင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာ နေရာ အရိပ် အာဝါသကို။ နိဿာယ = အားကိုးသမူ အမှီပြု၍။ ပဝတ္တာ = ဖြစ်ရချေ၏။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ = ထိုသစ်ပင်တောချုံရင်းတည်းဟူသော အိပ်ရာ နေရာကို သုံးဆောင်ခြင်းအမှုဌ်။ ဇော-တယာ = သင် ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ = အသက်ထက်ဆုံး။ ဥဿာဟော = အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကရဏီယော = ပြုအပ်၏။

အတိရေကလာဘော = ရွေးဘုန်းရွေးကံ ဆောင်ဖန်ထောက်ကူသဖြင့် ဂုက္ခမူလ ကျောင်းသခ်မ်းထက် ဘုန်းတန်းပိုလျှံ လာဘ်များပြန်မူကား။ ဝိဟာရော = နှစ်ဘက်အမိုးရှိသော ကျောင်းကိုဌင်း။ အဓ္ဓယောဂေါ = တဖက်အမိုးရှိသော ကျောင်းကိုဌင်း။ ပါသာဒေါ = ပြာသာဒ်ရှည် နှစ်ထပ်တိုက်ကိုဌင်း။ ဟမ္မိယံ=ပြာသာဒ်ဦးပြည့် တထပ်တိုက်ကြီးကိုဌင်း။ ဂုဟာ=ဂူကိုဌင်း။ လ္ဂေမေ=ဤအရိပ်အာဝါသတို့ကို။ သာဒိတဗ္ဗာနိ = သာယာအပ်ကုန်သေး၏။

စတုတ္ထ နိဿယ

၄။ အာဝုသော=ငါ့ရှင်ပဉ္စင်းသစ်။ တေ=သင်ပဉ္စင်းသစ်၏။ ပဗ္ဗဇ္ဇာ=ရှင်ရဟန်းအဖြစ်သို့ ကပ်ရောက်ရခြင်းသည်။ ပူတိမုတ္တဘေသဇ္ဇံ= နွားနက်သေးဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော ဇီးဖြူ, သျစ်ရှား, သဖန်းခါးစသောဆေးကို။ ဝါ-နံနက်သေးဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော ဇီးဖြူ, သျစ်ရှား, သဖန်းခါးစသော ဆေးကို။ နိဿာယ = အားကိုးသမူ အမှီပြု၍။ ပဝတ္တာ = ဖြစ်ရချေ၏။ တသ္မာ = ထို့ကြောင့်။ တတ္ထ = အနံ့မကောင်း တဒေဟာင်းထောင်းထသော နွားနက်သေး, ဝါ-နံနက်သေးဖြင့် ထုံအပ် စိမ်အပ်သော ဇီးဖြူ, သျစ်ရှား, သဖန်းခါးစသော ဆေးကိုသာ သုံးဆောင်ခြင်းအမှုဌ်။ တေ-တယာ = သင်ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ = အသက်ထက်ဆုံး။ ဥဿာဟော = အားထုတ်ခြင်းအမှုကို။ ကရဏီယော = ပြုအပ်၏။

အတိရေကလာဘော = ရှေးဘုန်းရှေးကံ ဆော်ဖန်သမှု အကြောင်းပြု၍ ပူတိမုတ္တဆေးထက် လွန်ကဲပိုလုံ့ လာဘ်များပြန်မှုကား။ သပ္ပိ=ထောပတ်ကိုဆိုင်း။ နဝနီထုံ = ဆီဦးကိုဆိုင်း။ တေလံ = ဆီကိုဆိုင်း။ မဓု = ပျားကိုဆိုင်း။ ဖာဏိတံ = [illegible]ကိုဆိုင်း။ ဂုဏာဒိ = ဤဆေးငါးပါးတို့ကို။ သာဒိတဗ္ဗာနိ = သာယာအပ်ကုန်သေး၏။

နိဿယ လေးပါး ပြီး၏၊

အကရဏီယ ၄ ပါး

ပဌမ အကရဏီယ

၁။ ဥပသမ္ပန္နေန = မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ ရောက်ပြီးသော။ သတ္ထုနာ = ရဟန်းသည်။ အနုမတံသော = ဟုတ်သောအပိုင်းအခြား အားဖြင့်။ တိရစ္ဆာနဂတာယပိ = တိရစ္ဆာန်မင္ဆိသော်လည်း။ မေထုနဓမ္မော = မိန်းမ,ယောကျ်ား နှစ်ပါးအပြန်အလှန်ပြုကုန်သောသူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို။ န ပဋိသေဝိတဗ္ဗော = မမှီဝဲအပ်။

ယော ဘိက္ခု = အကြင်ရဟန်းသည်။ မေထုနံ ဓမ္မံ = မိန်းမ,ယောကျ်ား နှစ်ပါးအပြန်အလှန်ပြုကုန်သော [illegible]၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဋိသေဝတိ = မှီဝဲမိချေအုံ့။ သော ဘိက္ခု = ထိုရဟန်းသည်၊ အာသမဏော = ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ-ရဟန် ဟု,ရဟန်းယောင်, ရဟန်းကြောင်, ရဟန်းယုတ်, ရဟန်းစုတ်, ရဟန် ပျက်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အသက္ကျပုဂ္ဂိယော = သားကိုဝင်မ သ. ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား သားတော်မဟုတ်သည်။ ဝါ—သားဆိုး, သားယုတ်, သားစုတ်, သားညစ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သေယျထာပိ=နို့ငှက်ဆိုးစရာ ဥပမာ မည်သည်ကား။ သီသစ္ဆိန္နော=ဦးခေါင်းပြတ်ပြီးသော။ ပုရိသော = ယောကျ်ားသည်။ ကေန= ထိုပြတ်ပြီးသော ဦးခေါင်းနှင့်တကွ။ သရီရဗန္ဓနေန=ကိုယ်ကို စပ်ဆက်ပြန်သဖြင့်။ ဇီဝိတုံ=အသက်တဖန် ရှင်ပြန်ခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော ယထာ=

မဆိုက်သကဲ့သို့။ ဝေမေဝ=ဤအတူသာလျှင်။ ဘိက္ခု= ရဟန်းသည်။ မေဘုနံ မမ္မံ = မိန်းမ,ယောကျ်ား ဒုစ်ဝါးအပူ တပ်ချင်းတူကုန်သော လူတို့၏ဥစ္စာဖြစ်သော အကျင့်ကို။ ပဂ္ဂဟေဝိတ္ဝာ = မှီဝဲပြီး၍။ ဝါ- မှီဝဲသောကြောင့်။ အသမဏော = ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ-ရဟန်းတူ, ရဟန်းယောင်, ရဟန်းကြောင်, ရဟန်းယုတ်, ရဟန်းစုတ်, ရဟန်းပျက်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အသက္ကပုတ္တိယော = သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်မဟုတ်သည်။ ဝါ-သားဆိုး, သားယုတ်, သားစုတ်, သားညစ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ တံ= မေထုန် အကျင့်ကို။ တေ-တယာ = သင် ပဋ္ဌင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ = အသက်ဆက်ဆုံး။ အကရဏီယံ = ပပြူမကျင့်အပ်။

ဒုတိယ အကရဏီယ

၂။ ဥပသမ္မန္နေန=မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနာ=ရဟန်းသည်။ အန္တမသော=ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဘိဏှ သလာကံ=မြက်, ဝါးခြမ်းကို။ ဥပဂဒါယ = အစပြု၍။ အဒိန္နံ = အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို။ ထေယျသင်္ခါတံ=ခိုးတတ် စဉ်းလဲတတ်သော အမှုဟု ဆိုအပ်သော ဇောစိတ်အစုဖြင့်။ န အာဒါတဗ္ဗံ=မယူအပ်။

ယော ဘိက္ခု=အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါဒံ ဝါ - ဆယ်မူးရေ ရှေ့စင် တမတ်ကိုငဲ့။ ပါဒါရဟံ ဝါ = ဆယ်မူးရေ ရှေ့စင် တမတ် ထိုက်တန်သော ကျိုယဘဏ္ဍာကိုငဲ့။ အတိရေကပါဒံ ဝါ = ဆယ်မူးရေ ရှေ့စင် တမတ်ထက်လွန်သော အကျိုယ ဘဏ္ဍာ, ဆယ်မူးရေ ရှေ့စင် တမတ်ထိုက်သော ဘဏ္ဍာထက်လွန်သော အဘိုးထိုက်တန်သော ကျိုယဘဏ္ဍာကိုငဲ့။ အဒိန္နံ=အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို။ ထေယျသင်္ခါတံ=ခိုးတတ် စဉ်းလဲတတ်သောသူ၏ အမှုဟုဆိုအပ်သော ဇောစိတ်အစုဖြင့်။ အာဒိယတိ= ခိုးယူမိအံ့။ သော ဘိက္ခု=ထိုရဟန်းသည်။ အသမဏော=ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ- ရဟန်းတူ, ရဟန်းယောင်, ရဟန်းကြောင်, ရဟန်းယုတ်, ရဟန်းစုတ်, ရဟန်းပျက်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အသက္ကပုတ္တိယော=သာကီဝင် မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော် မဟုတ်သည်။ ဝါ- သားဆိုး, သားယုတ်, သားစုတ်, သားညစ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။

သေယျထာပိ=နိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာက ား။ ဗန္ဓနာ=အည့ာအဖဲ့မှ။ ပဟုတ္တော=ခက္ခကွလေပြီးသော။ ပ ္ပ ယလာသော သစ်ရွက် ပ ်သည်၊ ဟရိတတ္တာ=စိမ်းရွှင်ပြန်ခြင်းအကျိုးငှါ။ အဘဗ္ဗော ယထာ=မထိုက်လေသကဲ့သို့။ ဝဝမေဝ=ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခ =ရဟန်းသည်။ ပါဒဲ ဝါ ဆယ်မူးရေ ရှေစင် တမတ်ကိုငင်း။ ပါဒဒါရဟံ ဝါ = ဆယ်မူးရေ ရှေစင် တမတ်ထိုက်တန်သော ကျိယာဘ ာကိုငင်း။ အတိရေကပါဒံ ဝါ=ဆယ်မူးရေ ရှေ့ငင် တမတ်ထက်လွန်သော အကပ်ိယဘဏ္ဍာ, ဆယ်မူးရေ ရှေစင် တမတ်ထိုက်သော ဘ ာဏ်ထက်လွန်သော အဘိုးထိုက်တန်သော ကပ်ိယဘဏ္ဍာကိုငင်း။ အဒိန္နံ = အရှင်သည် ကိုယ်နှုတ်ဖြင့် မပေးအပ်သော သူတပါးဥစ္စာကို။ ထေယျသံခါတံ= ခိုးတတ် စဉ်းလဲတတ်သော သူ၏ အမှုဟုဆိုအပ်သော ဇောစိတ်အစုဖြင့်။ အာဒိယိတ္တာ=ခိုးယူမိသည်ဖြစ်၍။ အသမကော=ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ- ရဟန်းတို့, ရဟန်းယောင်, ရဟန်းကြောင်, ရဟန်းယုတ်, ရဟန်းစုတ်, ရဟန်းပျက်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အာကျပုတ္တိယော = သာကီဝင်မင်းသား ဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်မဟုတ်သည်။ ဝါ- သာ ဆိုး, သားယုတ်, သား စုတ်, သားညစ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ တံ= ထိုသူတပါးဥစ္စာကို ခိုးယူခြင်း အမှုများကို။ တေ-တယ=သင် ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ=အ ယက်ထက်ဆုံး။ အကရဏီယံ = မပြုမကျင့်အပ်။

တတိယ အကရဏီယ

၃။ ဥပသမ္ပဇ္ဇေန = မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနာ = ရဟန်းသည်။ သဉ္ဇိစ္စ = ဝဓကစေတနာနှင့်တကွ စေ့ဆော် အားထုတ်၍။ အန္တမသော=ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအား ဖြင့်။ ကုန္ထကိပိလ္လိကံ=ခြပုံး, ပိုးခွက်ကို။ ဥပါဒါယ=အစပြု၍။ ပါစော= သတ္တဝါကို။ ဇီဝိတာ=ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ န ဝေါရောပေတဗ္ဗော = မချအပ်။

ယော ဘိက္ခု = အကြင်ရဟန်းသည်။ သဉ္ဇိစ္စ = ဝဓကစေတနာနှင့် တကွ စေ့ဆော်အားထုတ်၍။ အန္တမသော = ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအား ဖြင့်။ ဂဗ္ဘပါတနံ = ကိုယ်ဝန်ချခြင်းအမှုကို။ ဥပါဒါယ = အစပြု၍။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ=လူဇာတ်ရှိသောသူ၏ ကိုယ်ကောင်ကို။ ဇီဝိတာ = ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေတိ = ချမိအံ့။ သော ဘိက္ခု =ထိုရဟန်းသည်။ အသမကော = ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ – ရဟန်းတို့,

ရဟန်းယောင်,ရဟန်းကြောင်,ရဟန်းယုတ်,ရဟန်းစုတ်,ရဟန်းပျက်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။ အဆကျပုတ္တိယော=သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်မဟုတ်သည်။ ဝါ- သားဆိုး,သားယုတ်,သားစုတ်,သားညစ်သည်။ ဟောတိ = ဖြစ်၏။

သေယျထာပိ နာမ = နှိုင်းခိုင်းစရာ ဥပမာကား။ ဘုရာ = ဘုန်ဖို့ နှစ်ကုန်။ ဘိန္နာ = ကွဲလေပြီးသော။ ပုထုသိလာ= ကြီးစွာသော ကျောက်ဖြာ ကျောက်သုံးသည်။ အပ္ပဋိသန္ဓိကာ = အသစ်တဖန် ဇာစပ်ပြန်ခြင်းရှိ မတတ်ကောင်းသည်။ ဟောတိ ယထာ=ဖြစ်လေဘိသကဲ့သို့။ ဧဝမေဝ = ဤအတူပင်လျှင်။ ဘိက္ခု = ရဟန်းသည်။ သဒ္ဓိစ္စ = ဝဓကစေတနာနှင့်ဘက္ခု ဇာဆောင်အားထုတ်၍။ မနုဿဝိဂ္ဂဟံ = လူဇာတ်ရှိသောသူ၏ ကိုယ်ကောင်ကို။ ဇီဝိတာ = ဇီဝိတိန္ဒြေမှ။ ဝေါရောပေတွာ = ချမိသည်ရှိသော်၄ အသမဏော = ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဝါ- ရဟန်းဘု, ရဟန်းယောင်, ရဟန်းကြောင်, ရဟန်းယုတ်, ရဟန်းစုတ်, ရဟန်းပျက်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ အသကျပုတ္တိယော=သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်တော်မူသော မြတ်စွာဘုရား၏ သားတော်မဟုတ်သည်။ ဝါ-သားဆိုး, သားယုတ်, သားစုတ်, သားညစ်သည်။ ဟောတိ=ဖြစ်၏။ တံ = ထိုဇီဝိတိန္ဒြေမှ ချခြင်းအမှုကို။ တေ-တယာ = သင် ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ = အသက်ထက်ဆုံး။ အကရဏီယံ = မချအပ်။

စတုတ္ထ အကရဏီယ

၄။ ဥပသမ္ပဒေန = မြင့်မြတ်သော အဖြစ်သို့ရောက်ပြီးသော။ ဘိက္ခုနာ = ရဟန်းသည်။ အန္တမသော = ယုတ်သော အပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ သုညာဂါရေ = ဆိတ်ငြိမ်သောကျောင်း၌။ အဘိရမာမိ = အလွန်မွေ့လျော်၏။ ဣတိ = ဤသို့သောစကားကို။ ဥပါဒါယ = အစပြု၍။ ဥတ္တာရိမနုဿဓမ္မော=မြင့်မြတ်သောလူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မဟာဂုတ် လောကုတ္တရာ တရားများကို။ နာ ဥလ္လပိတဗ္ဗော = ငါရသည်, ငါ၌ရှိသည်, ငါမျက်မှောက် ပြုနိုင်သည်ဟု ဝါဝါကြွားကြွား,မပြောအပ်။

ယော ဘိက္ခု=အကြင်ရဟန်းသည်။ ပါပိဒစ္ဆ=ပါပိစ္ဆာ=ပါပိစ္ဆတာမာဒသ. အလိုရိုသည်ဖြစ်၍။ [illegible]=အလိုရှိသည် ဆိုင်ရာက် ဖျက်ဆီးအပ်သည်ဖြစ်၍။ အသန္တံ = မိမိကိုယ်၌ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူတံ = မိမိသန္တာန်၌ တရုံတဆစ်မျှ မဖြစ်စဘူးသော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ=မြင့်မြတ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ တရားမျှားကို။ ဥလ္လပတိ = ငါရသည်, ငါဖြင့်သည်, ငါမျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်ဟု ဝါဝါကြွားကြွား ပြောကြားမိအံ့။ စျာနံ ဝါ=စျာန်လေးပါး စျာန်ငါးပါးကိုဆိုင်း။ ဝိမောက္ခံ ဝါ=လောကီ ဝိမောက္ခစျာန်ရှစ်ပါး လောကုတ္တရာ ဝိမောက္ခစျာန် သုံးပါးကိုဆိုင်း။ သမာပတ္တိံ ဝါ=လောကီ လောကုတ္တရာ သမာပတ်ကိုဆိုင်း။ သမာဓိံ ဝါ=လောကီ လောကုတ္တရာ သမာဓိကိုဆိုင်း။ မဂ္ဂံ ဝါ=လောကုတ္တရာ မဂ်လေးပါးကိုဆိုင်း။ ဖလံ ဝါ=လောကုတ္တရာ ဖိုလ်လေးပါးကိုဆိုင်း။ ဥလ္လပတိ=ငါရသည်, ငါဖြင့်ရှိသည်, ငါမျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်ဟု ဝါဝါကြွားကြွား ပြောကြားမိအံ့။ သော ဘိက္ခု = ထိုရဟန်းသည်။ အသမ္ဘောဂေါ=ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဟေဿတိ = ဖြစ်၏။ အသက္ကပုဗ္ဗံယော=သာကီဝင်မင်းသားမဟုတ်သည်။ ဟေဿတိ=ဖြစ်၏။

သေယျထာပိ နာမ=နှိုင်းခိုင်းစရာဥပမာကား။ မတ္တကစ္ဆိကော=သည်ဆစ် လည်ပင်း ငြုတ် လပြိုးသော။ တာလော=ဘန်းပင်သည်။ ပုန ဝိရုဠ္ဍိယာ=ဘဖန်ပေါက်ရောက် စည်ပင်ပြန့်ပွားခြင်းငှါ။ အဘဗ္ဗော ယဒါ = မထိုက်လေသကဲ့သို့။ ဇာဒဖဝ = ဥစ္စာဘတူပင်။ [illegible] = ရဟန်းသည်။ ပါပိစ္ဆော=ယုတ်မာသော အလိုရမ်က် ရှိသည်ဖြစ်၍။ [illegible]=အလိုရမ်က်သည် နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အသန္တံ = မိမိကိုယ်၌ ထင်ရှားမရှိသော။ အဘူတံ=မိမိသန္တာန်၌ တရုံ တဆစ်မျှ မဖြစ်စဘူးသော။ ဥတ္တရိမနုဿဓမ္မံ=မြင့်မြတ်သော လူတို့၏ ဥစ္စာဖြစ်သော မဟဂ္ဂုတ် လောကုတ္တရာ တရားမျှားကို။ ဥလ္လပတိ=ငါရသည်, ငါဖြင့်ရှိသည်, ငါမျက်မှောက်ပြုနိုင်သည်ဟု ဝါဝါကြွားကြွား ပြောကြားမိအံ့။ အသမ္ဘောဂေါ = ရဟန်းမဟုတ်သည်။ ဟေဿတိ = ဖြစ်၏။ အသက္ကပုဗ္ဗံယော = သာကီဝင်မင်းသားဖြစ်တော်မူသော ဗြဟ္မာတရားတော်၏ သားတော်မဟုတ်သည်။ ဟေဿတိ = ဖြစ်၏။ တံ = ထိုရဟန်းမကိုယ် တရားမျှားကို ပြောကြားခြင်းအမှုမျှားကို။ တေ-[illegible] = သင် ပဉ္စင်းသစ်သည်။ ယာဝဇီဝံ = အသက်ထက်ဆုံး။ အကရဏီယံ = မပြုမကျင့်အပ်။

ပဉ္စင်းလောင်းတပါး ရဟန်းခံ ဂမ္ဘဝါ ပြီး၏။

ဥပသမ္ပဒ-ဒွိန် ကဋ္ဌဝဂ်ိဏ်ခေတ်ကြီး

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဉ္စင်းလောင်း ၂-ပါး၊ ၃-ပါး ရဟန်းခံပုံ

မဟာဝါပါဠိတော်၌ "အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ဒွေ ဘယော ကောနုဿာဝနေ ကာတုံ" ရဟန်းလျှာ ၂-ပါး, ၃-ပါးကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ကမ္မဝါဖတ်ခွင့်ကို ပေးတော်မူသောပါဠိ ဖြစ်သည်။

ဖတ်ပုံ ကမ္မဝါကိုမူကား တပါးသောအရာ၌ အသေအချာ ဟောပြီး ရှိသည်ဖြစ်၍ငင်း, လက်ထက်တော်ရှိ သာဝကတို့သည် ပဋိသမ္ဘိဒါပတ္တ ဖြစ်ကုန်ကြ၍ အရိယဘာသာ၌ ဘုရားနှုတ်ထွက်နှင့် တချက်မတိန်း ဖတ်ရွတ်နိုင်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍ငင်း, ဤဥပသမ္ပဒါအရာ၌ ရဟန်းလျှာ ၂-ပါး, ၃-ပါးကို တပေါင်းတည်း တလုံးတည်း ဖတ်နည်း ကမ္မဝါစာဟူ၍ အသီးအခြား မဟောပြီ။

ထို့ကြောင့် တပါးသောအရာ၌ အသေအချာ ဟောပြီးရှိနေသော ဒွန် ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါများနှင့် ထပ်တူ ထပ်မျှ ညီညွတ်လှသဖြင့် ဘုရားသခင် ဟောခဲ့လျှင်လည်း "ဤနည်းအတိုင်း ဟောပေမည်"ဟု ယုံကြည်လေးမြတ် စိတ်ချအပ်သော ဥပသမ္ပဒအရာ ဒွန် ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါများကို ကောင်းစွာ ထုတ်ထား ပေအုံ့သတည်း။

အထက် ကမ္မဝါဟောင်းများတွင် ပြင်သင့်ရာကိုလည်း ပြင်, စွက်သင့်ရာကိုလည်း စွက်, အနက် ပြသင့်ရာကိုလည်း ပြ, ချသင့်ချန်သင့်ရာကိုလည်း ချန်၍ ကျမ်းဂန် ကျမ်းရင်းတို့နှင့် ကမျည်းတည်း ဖြစ်လာလတံ့။

ဝိဇ္ဇာရုဝိစာန

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

၁– ဥပစ္ဆာဂါဟာဝပန

ပထမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗာ။

ယဿ ဥဘတော ဝိဘင်္ဂေါ ပဂုဏော ဟောတိ၊ ဒသ ဝဿော စ ဥပသမ္ပဒါယ တဿ ကေရဿာ သဒ္ဒိကေ ဒ္ဝေ တယော ဥပသမ္ပဒါပေခါ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗာ။

"ဥပဇ္ဈာယော နော ဘန္တေ ဟောဟိ" တိ တိက္ခတ္တုံ ဝတ္တာ ဣမဿ ဆေရဿ သန္တိကေ "ဥပဇ္ဈံ ဂဏှထာ" တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

ထေရေန စ–"ပါသာဒိကေန သမ္ပာဒေထာ" တိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

န ဟိ အနုပဇ္ဈာယကံ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ပညတ္တမေတံ ဘဂဝတာ–

"န ဘိက္ခဝေ အနုပဇ္ဈာယကော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ" တိ။

ဣမသ္မိံ ဌာနေ ဌတ္ဝာ ဥပဇ္ဈာယဿ စ ဥပသမ္ပဒါပေခါနဉ္စ တခ်ဏ်ကံ နာမံ ကရီယတေ။

"အယံ ဥပဇ္ဈာယော တိဿော နာမ ဟောတု၊

ဣမေ စ ဥပသမ္ပဒါပေခါ နာဂါ နာမ ဟောန္တု" တိ။

အပိ စ ယဒိ ပါကတိကံ နာမံ ဝိသဒံ ဟော်တိ သုခုစ္စာရဏံ၊ တဒေဝ ပရိယတ္တံ။

၂-ပတ္တစိဝရာစိက္ခန

ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတွော ပတ္တစီဝရံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။
ဣမေ ဝေါ ပတ္တာ၊ (အာမ ဘန္တေ)
နာ ဟိ ယာစိတကေန ပတ္တေန ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။
ပညတ္တမေတံ ဘဂဝတာ–
"နာ ဟိ ဘိက္ခဝေ ယာစိတကေန ပတ္တေန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။
ဣမော သံဃာဋိယော၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဣမေ ဥတ္တရာသင်္ဂါ၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဣမေ အန္တရဝါသကာ၊ (အာမ ဘန္တေ)
နာ ဟိ ယာစိတကေန စီဝရေန ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။
ပညတ္တမေတံ ဘဂဝတာ–
"နာ ဘိက္ခဝေ ယာစိတကေန စီဝရေန ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

၃- အနုသာသကသမ္မုတိ ကမ္မကရဏ

ဂစ္ဆထ အမုမှိ ဩကာသေ တိဋ္ဌထ။

တုမှေ တာဝ ဂစ္ဆထ၊ ဂန္ဒွာ အသုကသ္မိံ နာမ ဩကာသေ တိဋ္ဌထ၊ မာ တတော အညတ္ထ ဂစ္ဆထ၊ တုမှာကံ အနုသာသနတ္ထံ မယမှိ တတ္ထ အံဂဂစ္ဆာမ။

နဟိ အနနုသာသိတ္တာ သံဃမဇ္ဈေ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆိတုံ လဗ္ဘတိ၊ နစ သံဃမဇ္ဈေ အနုသာသိတုံ။ ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ပထမံ အနုသာသိတ္တာ ပစ္ဆာ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆိတုံ၊ အနုဇာနာမိ ဘိက္ခဝေ ကေမန္တိံ အနုသာသိတ္တာ သံဃမဇ္ဈေ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆိတု"န္တိ။

မှတ်ချက် [ဂစ္ဆန္တေဟိ ပန အာစရိယေန နိဒ္ဒိဋ္ဌေ ဩကာသေ ယထာသုခံ နိသီဒိတဗ္ဗံ၊ တိဋ္ဌန္တေဟိ နဘဝ်တဗ္ဗံ၊ စီဝရတော သေသပရိက္ခရာ စ သံဃမဇ္ဈေ ဟောန္တု၊ ဂဟေတ္ဝာ ဂမနကိစ္စံ နတ္ထိ။]

အနုသာသကသမ္မုတိ ဥတ္တိ

နမော တဿ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ နာဂါ အာယသ္မာတော တိသ္သော ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ယဒိ သံဃော ပတ္တကလ္လံ, အဟံ နာဂေ အနုသာသေယ်။

အယံ အနုသာသကသမ္မုတိ ဥတ္တိ။

နဟိ အလဒ္ဓသမ္မုတိကေန အနုသာသိတုံ လဗ္ဘတိ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"နဘိက္ခဝေ အသမ္မတေန အနုသာသိတဗ္ဗော၊ ယော အနုသာသေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

လဒ္ဓသမ္မုတိကေန ပန တတ္ထ ဂန္ဒာ ပညတ္တာ အာသနေ ပလ္လင်္ကေန နိသီဒိတ္ဝာ အနုသာသိတဗ္ဗာ။
ဥပဘာမဒါပေဓေဟိ စ သံဃမဇ္ဈေ ဝိယ ဥက္ကုဋိကံ နိသီဒိတ္ဝာ အဉ္ဇလိံ ပဂ္ဂဟေတ္ဝာ သက္ကစ္စံ သောတဗ္ဗံ။
အယံ ပန အနုသာသဝိဓိ။

၄-အနုသာသန

သုဏာထ နာဂါ၊ အယံ ဝေါ သစ္စကာလော၊ ဘူတကာလော၊ ယံ ဇာတံ၊ တံ သံဃမဇ္ဈေ ပုစ္ဆန္တေ၊ သန္တံ "အတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသန္တံ "နတ္ထီ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။ မာ ခေါ ဝိတ္ထာယိတ္ထ၊ မာ ခေါ မံကူ အဟုဝတ္ထ၊ ဧဝံ ဝေါ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ သန္တိ ဝေါ ဧဝရူပါ အာဗာဓာ ကုဋ္ဌံ ဂဏ္ဍော ကိလာသော သောသော အပမာရော။

ဧဝံ ဝေါ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ သန္တံ "အတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသန္တံ "နတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

ဝေမ္မိ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ ကိံ တုမှေ မနုဿာတ္ထ၊ ကိံ ပုရိသာတ္ထ၊ ကိံ ဘုဇိဿာတ္ထ၊ ကိံ အဏဏာတ္ထ၊ ကိံ နာ ဆာဘဋာတ္ထ၊ ကိံ မာတာပိတူဟိ အနုညာတာတ္ထ၊ ကိံ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာတ္ထ၊ ကိံ ပရိပုဏ္ဏံ ဝေါ ပတ္တစီဝရံ၊ ကိံ နာမာတ္ထ တုမှေ၊ ကော နာမော ဝေါ ဥပဇ္ဈာယော။

ဝေမ္မိ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ တဒါ ဝိဿဇ္ဇေသ၊ မာ ခေါ ဝိတ္ထာယိတ္ထ၊ မာ ခေါ မံကူ အဟုဝတ္ထ၊ သဗ္ဗမေဘံ အနုသာသနမတ္တံ။
နာယံ ပုစ္ဆိတုံ ဝါ ဝိဿဇ္ဇေတုံ ဝါ ကာလော။

နဝ ပုစ္ဆကသမ္မုတိ အလဘိဘ္ဘာ ပုစ္ဆိတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ဧဝံ အနုသာသိဘ္ဘာ "တုမှေ ဣဓေဝ တာဝ ဟောထာ"တိ ဝတ္ဝာ သယံ ပထမဘဏဝါ သံဃမဇ္ဈံ အာဂန္ဒွာ သံဃော ဥဗ္ဗာဟေတဗ္ဗော။

၅–ဩဿာဒိဏ္ဍ ဥတ္တိထပနာစိက္ခန်

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ။ အနုသိဋ္ဌာ တေ မယာ၊ ယံ ဘံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ နာဂါ အာဂစ္ဆေယျုံ၊ အာဂစ္ဆထာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

၆–ဥပသမ္ပဒာ ယာစာပန

တေ တိက္ခတ္တုံ 'သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာပေတဗ္ဗာ။

သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

၇–ဘန္တေ ရာယိကဒမ္မ ပုစ္ဆကသမ္မုတိဥ်တ်ိ

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ နာဂေ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယ်ံ။

၈–ပုစ္ဆန

အယံ ပုစ္ဆနဝိဓိ-

သုဏာထ နာဂါ၊ အယံ ဝေါ သတ္ထုကာလော၊ ဘူတကာလော၊ ယံ ဇာတံ၊ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ သန္တံ "အတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသန္တံ "နတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ မာ ဝေါ ဝိတ္ထာယိတ္ထ၊ မာ ခေါ မံကု အဟုဝတ္ထ။

သန္တိ ဝေါ ဧဝရူပါ အာဗာဓာ၊ အတ္ထိ ဝေါ ကုဋ္ဌံ?၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)

အတ္ထိ ဝေါ ဂန္ထော?၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)
အတ္ထိ ဝေါ ကိလာသော?၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)
အတ္ထိ ဝေါ သောသော?၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)
အတ္ထိ ဝေါ အပမာဒေါ?၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)
ဤမေဟိ ပဥ္ဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌံ ဥပသမ္မာဒေတုံ နံ ဝဋ္ဋတိ။

ပညတ္တ မေတံ ဘဂဝတာ-

"နံ ဘိက္ခဝေ ပဥ္ဟိ အာဗာဓေဟိ ဖုဋ္ဌော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

ကိံ တုမှေ မနုဿာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ အမနုဿဘူတဿ ယက္ခဿ ဝါ, ပေတဿ ဝါ, တိရစ္ဆာနဂတဿ ဝါ, သဏ္ဍဿ ဝါ, ဖြဟ္မုနော ဝါ, ဒေဝဿ ဝါ ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါ, ဥပသမ္ပဒါ ဝါ ရုဟတိ။

ဝုတ္တံ ဟေတံ ဘဂဝတာ—

"တိရစ္ဆာနဂတော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္ပန္နော နံ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္ပန္နော နာသေတဗ္ဗော"တိ။

မနုဿဇာတိကံ ဌပေတွာ အဝသေသာ သတ္တာ ဤဓ တိရစ္ဆာနဂတေ သင်္ဂဟိတာ။

ကိံ တုမှေ ပဏ္ဍကာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ ပဏ္ဍကဿ ဝါ, ဥဘတော ဗျဉ္ဇနကဿ ဝါ, ပဗ္ဗဇ္ဇာ ဝါ, ဥပသမ္ပဒါ ဝါ ရုဟတိ။

ယထာဟ—

"ပဏ္ဍိကော ဘိက္ခဝေ အနုပသမ္မန္နော နံ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗံ၊ ဥပသမ္မန္နော နာသေတဗ္ဗော၊ ဥပဇ္ဈာယံ ဂါဟာပေတွာ အနုပသမ္မန္နော နံ ဥပသမ္မာဒေတဗ္ဗော၊ ဥပသမ္မန္နော နာသေသာပေဟော"တိ။

ကိံ တုမ္ဟေ ဘုဉ်ဿာတ္ထ?။ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ ဒါသဘူတံ ဥပသမ္မာဒေဝုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယထာဟ—

"နံ ဘိက္ခဝေ ဒါဟော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ သောပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

ကိံ တုမ္ဟေ အဏကာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ ဏကာယိကံ ဥပသမ္မာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယထာဟ—

"နံ ဘိက္ခဝေ ဏကာယိကော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

ကိံ တုမ္ဟေ ရာဇဘဋာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ ရာဇဘဋံ ဥပသမ္မာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယထာဟ-

"နံ ဘိက္ခဝေ ရာဇဘဋော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ၊

ကိံ တုမ္ဟေ မာတာပိတူဟိ အနုညာတာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ မာတာပိတူဟိ အနနုညာတံ ပုတ္တံ ဥပသမ္မာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယထာဟ-

"နံ ဘိက္ခဝေ မာတာပိတူဟိ အနနုညာတော ပုတ္တော ပဗ္ဗာဇေတဗ္ဗော၊ ယော ပဗ္ဗာဇေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

ကိံ တုမှေ ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာတ္ထ?၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ ဥနဝီသတိဝဿဿ ဥပသမ္ပဒါ ရုဟတိ။

ယထာဟ-

"နံ ဘိက္ခဝေ ဥနဝီသတိဝဿော ပဂ္ဂလော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ ယထာဓမ္မော ကာရေတဗ္ဗော"တိ။

ပရိပုဏ္ဏံ ဝေါ ပတ္တစီဝရံ၊ (အာမ ဘန္တေ)

နံ ဟိ အပတ္တစီဝရကံ ဥပသမ္ပာဒေတုံ ဝဋ္ဋတိ။

ယထာဟ-

"နံ ဘိက္ခဝေ အပတ္တစီဝရကော ဥပသမ္ပာဒေတဗ္ဗော၊ ယော ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာပတ္တိ ဒုက္ကဋဿာ"တိ။

ကိံ နာမာတ္ထ?၊ (မယံ ဘန္တေ နာဂါ နာမ)

ကမ္မဝါစာယဉ္စိ ဝတ္ထုနော နာဒမေ အဂဟိတေ ကမ္မံ ဝိပဇ္ဇတိ၊ ဝတ္ထုံ နံ ပရာမသတိတိ ဟိ ဝုတ္တံ၊ တသ္မာ အာဂုံ ပါပံ နံ ကရောန္တိ၊ နဝါ ပဟီဒန ဂိဟိ ဗန္ဓနာဒိကေ ကိလေသေ ပုန ဥပဂစ္ဆတိတိ အတ္ထေန ဥတ္တိယံ ဝါ ကမ္မဝါစာသု ဝါ နာဂါတိ သုတ္တာ ဟန္ဒ မယံ ဥပရိဘာဝံ သေဋဘာဝံ သံပဇ္ဇာမာတိ သလ္လက္ခေထ။

ကော နာမော ဝေါ ဥပဇ္ဈာယော။ (ဥပဇ္ဈာယော နော ဘန္တေ အာယသ္မာ တိဿော နာမ)

ဥပဇ္ဈာယဿ နာမေ အဂဟိတေပိ ကမ္မံ ဝိပဇ္ဇတိယေဝ၊ ပဂ္ဂလံ နာ ပရာမသတီတိ ဒုတ္တံ၊ တသ္မာ တံ တံ ပါပမ္မံ ဣသတိ အာဘိဘဝတီတိ အတ္ထေန ဥတ္တိယံ ဝါ, ကမ္မဝါစာသု ဝါ, တိဿဿာတိ ဝါ, တိဿေနာဇိ ဝါ ဒုတ္ဘာ အယံ ထေရော အမှာကံ ဥပဇ္ဈာယော၊ သော ယာဝဇီဝံ အမှေဟိ ဥပဋ္ဌာနိယော်တိ သလ္လက္ခေထ။

ဣဒါနိ တုမှေ သံယော ဥပသမ္မာဒေဿတိ၊ သုဋ္ဌု မနသိကရောထ၊ ဟန္ဒ မယံ လောကေ အနုတ္တရဿ ဂုဏော သဒ္ဓမ္မစက္ကဝတ္တိဿ ဩရသပုတ္တာ ဘဝိဿာမာတိ။

ဣဒံ ဝိတ္ထာရ ဝိဓာနံ။

သန်ဓပဝိဓာန

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပထမံ ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတဗ္ဗာ၊
ဥပဇ္ဈံ ဂါဟာပေတ္ဝာ ပတ္တစီဝရံ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။
ဣမေ ဝေါ ပတ္တာ၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဣမာ သံဃာဋိယော၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဣမေ ဥတ္တရာသင်္ဂါ၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဣမေ အန္တရဝါသကာ၊ (အာမ ဘန္တေ)
ဂစ္ဆထ အမုမှိ ဩကာသေ တိဋ္ဌထ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ နာဂေ အနုသာသေယျံ။

သုဏာထ နာဂါ၊ အယံ ဝေါ သစ္စကာလော၊ ဘူတကာလော၊ ယံ ဇာတံ၊ တံ သံဃမဗ္ဗေ ပုစ္ဆန္တေ သန္တံ "အတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသန္တံ "နတ္ထိ" တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

မာ ခေါ ဝိတ္ထာယိတ္ထ၊ မာ ခေါ မံကု အဟုဝတ္ထ၊ ဇဝံ ဝေါ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ သန္တိ ဝေါ ဇဝရူပါ အာဗာဓာ ကုဋ္ဌံ ဂဏ္ဍော ကိလာသော သောသော အပမာရော။

ဝေမ္မိ ပုစ္ဆိဿန္တိ၊ မနုဿာတ္ထ၊ ပုရိသာတ္ထ၊ ဘုဇိဿာတ္ထ၊ အဏဏာတ္ထ၊ နာတ္ထ ဆဇ္ဇာဒ္ဒာ၊ အနုညာတာတ္ထ မာတာပိတူဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏဝိသတိဝဿာတ္ထ၊ ပရိပုဏ္ဏံ ဝေါ ပတ္တစီဝရံ၊ ကိံ နာမာတ္ထ၊ ကော နာမော ဝေါ ဥပဇ္ဈာယော။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါဒပေါ၊ အနုသိဋ္ဌာ တေ မယာ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ နာဂါ အာဂန္ဆယျု၊ အာဂစ္ဆထာတိ ဝတ္တဗ္ဗာ။

သံဃံ ဘန္တေ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ၊
ဒုတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။
တတိယမ္ပိ ဘန္တေ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစာမ၊ ဥလ္လုမ္ပတု နော ဘန္တေ သံဃော အနုကမ္ပံ ဥပါဒါယ။

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ အဟံ နာဂေ အန္တရာယိကေ ဓမ္မေ ပုစ္ဆေယျံ။

သုဏာထ နာဂါ၊ အယံ ဝေါ သစ္စကာလော၊ ဘူဘကာဒလော၊ ယံ ဇာတံ၊ တံ ပုစ္ဆာမိ၊ သန္တံ "အတ္ထိ" တိ ဝတ္တဗ္ဗံ၊ အသန္တံ "နတ္ထိ"တိ ဝတ္တဗ္ဗံ။

သန္တိ ဝေါ ဇဝရူပါ အာဗာဓာ။ ကုဋ္ဌံ၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ) ဂဏ္ဍော၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ) ကိလာသော၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ) သောသော၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ) အပမာရော၊ (နတ္ထိ ဘန္တေ)

မနုဿာတ္ထ၊ (အာမ ဘန္တေ) ပုရိသာတ္ထံ၊ (အာမ ဘန္တေ) ဘုဇိဿာတ္ထ၊ (အာမ ဘန္တေ) အဏဏာတ္ထ၊ (အာမ ဘန္တေ) နာတ္ထ ရာဇဘဋာ၊ (အာမ ဘန္တေ) အနုညာတာတ္ထ မာတာပိတူဟိ၊ (အာမ ဘန္တေ) ပရိပုဏ္ဏဝီသတိဝဿာတ္ထ၊ (အာမ ဘန္တေ) ပရိပုဏ္ဏံ ဝေါ ပတ္တ စီဝရံ၊ (အာမ ဘန္တေ)

ကိံနာမာတ္ထ၊ (မယံ ဘန္တေ နာဂါ နာမ) ကော နာမော ဝေါ ဥပဇ္ဈာယော၊ (ဥပဇ္ဈာယော နော ဘန္တေ အာယသ္မာ တိဿထေရော နာမ)

ဣဒံ သဒ္ဓိပ ဝိဓာနံ။

ဒုန် ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယဉ္စ နာဂေါ အယဉ္စ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ တေသံ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါ စ နာဂေါ စ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစန္တိ၊ အာယသ္မတာ ဇီဿေန ဥပဇ္ဈာယေန ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော နာဂဉ္စ နာဂဉ္စ ဥပသမ္ပာဒေယျ၊ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယဉ္စ နာဂေါ အယဉ္စ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ တေသံ ပတ္တစီဝရံ၊ နာဂေါ စ နာဂေါ စ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစန္တိ၊ အာယသ္မတာ

တိသေန ဥပဇ္ဈာယေန သံဃော နာဂဇ္ဈ နာဂဇ္ဈ ဥပသမ္မာဒေတိ၊ အာယသ္မတာ တိသေန ဥပဇ္ဈာယေန ယဿာယသ္မတော ခမတိ။ နာဂဿ စ နာဂဿ စ ဥပသမ္မဒါ အာယသ္မတာ တိသေန ဥပဇ္ဈာယေန သော တုဏှဿ၊ ယဿနက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယ္ယ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရုဒ်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရုဒ်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အဆုံးစကား

(၅) ဥပသမ္မန္နာ သံဃေန နာဂေါ စ နာဂေါ စ အာယသ္မတာ တိသေန ဥပဇ္ဈာယေန ခမတိ၊ သံဃဿ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ဒွန္ဒကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

ဒွိတိဝတ္ထုက ကမ္မဝါစာ စီစစ်ချက်

ယခုအခါ၌ ရဟန်းလောင်း နှစ်ပါး,သုံးပါးတို့ကို တပေါင်းတည်းဖတ်ရသော "ဒွိတိ ဝတ္ထုက ကမ္မဝါစာ"တို့ကို ဆိုပေအံ့။

(၁) "အယဉ္စ နာဂေါ, အယဉ္စ နာဂေါ"ဟု ဝဂ္ဂန္တန်နှင့် ဖတ်ကြသူတချို့။

(၂) "အယံ စ နာဂေါ, အယံ စ နာဂေါ" ဟု နိဂ္ဂဟီတန္တန်နှင့် ဖတ်ကြသူတချို့။

(၃) "အယံ နာဂေါ စ, အယံ နာဂေါ စ"ဟု နာဂေါ-နောင် စ-ကို ယှဉ်၍ ဖတ်ကြသူတချို့။ သုံးနည်းလုံးပင် အပြစ် အထူးဆိုဖွယ် မရှိ။

အယဉ္စ ဝိတက္ကော အယဉ္စ ဝိစာရော သဉ္ဇာ ဟောတိ။
(ဗျာဂ် ဝိဘင်း ပါဠိတော်)

ဣဒဉ္စ နာမံ ဣဒဉ္စ ရူပံ၊ ဣဒံ ဝုစ္စတိ နာမရူပံ။
(ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ ဝိဘင် ပါဠိတော်)

ဤသို့ အရပ်ရပ်သော ပါဠိတော်တို့မှာ တွေ့မြင်ရသောကြောင့် "အယဉ္စ"ကဲ့သော ပထမနည်းသည်သာ အသုံးသင့်မြတ်သည်။

ကမ္မဝါစာ ပါဠိတော်၌ "ဣတ္ထန္နာမော စ, ဣတ္ထန္နာမော စ"ဟု နာမဒ်ပက ပုဒ်နောင် "စ" ယှဉ်ချက်ကို မြင်ကြ၍ "နာဂေါ စ, နာဂေါ စ"ဟု ဖတ်ကြသည်၊ ထိုပါဠိတော်မှာ အယံ-သဒ္ဒါမပါ၍ "နာဂေါ စ"ဟု ဟောရသည်၊ အယံ-သဒ္ဒါ ပါပေလျှင် "အယဉ္စ"ပင် ဟောရမည်။

"အယဉ္စ နာဂေါ အယဉ္စ နာဂေါ အာယသ္မတော တိဿသ္သ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော" ဟု သြကာရန္တ ကေဝုစ်နှင့် ဖတ်ကြသည်ကား၊ ဘိက္ခုဝိဘင်း ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ်, ဘိက္ခုနီပိဘင်း သံသဋ္ဌဝိဟာရသိက္ခာပုဒ် ပါဠိတော်လာ ဒွန်ကမ္မဝါကြီးနှင့် မညီပေ။
ဤကာ ဒွိတိဝတ္ထုက ကမ္မဝါစာ၌ စီစစ်ချက်တည်း။

ဒွန်ကမ္မဝါ ဆုံးမခန်း စီစစ်ချက်

အဆုံးမခံ ပဉ္စင်းလောင်းသည် သံဃာ့ဘောင်မှ သပိတ်ကြီးကို လွယ်၍ မသွားရ၊ ရပ်မနေရ၊ ချမ်းသာသလို ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်၍ ရှိသေစွာ နားထောင် နေရမည်၊ ရပ်၍ နားထောင်နေခြင်းသည် မရှိဆရာ ရောက်သည်၊ ဆုံးမသော ဆရာသည် တင်ပလ္လင် ခွေ၍ ပရိသတ်မကြားအောင် သက်သက်သာသာ ဆိုဆုံးမရမည်၊ နည်းပေး လမ်းပြ သွန်သင် ဆုံးမနေစဉ်အခါ 'နတ္ထိ ဘန္တေ' 'အာမ ဘန္တေ' စသော စကားတို့သည် အပိုသက်သက်တို့သာ ဖြစ်ကုန်၏။

မနုဿတ္ထ၊ ပုရိသာတ္ထ တို့၌ အာ-ဒီဃသာ ရှိပေရမည်၊ မံကူ အဟုဝတ္ထသာ ဆိုလို့ လွယ်ကူသည်။

ဥန်ကမ္မဝါ စီဝစ်ချက်

'အယဉ္စ နာဂေါ အယဉ္စ နာဂေါ'ဟု ရှိနေစေကာ ဖတ်သောအခါ နိဂ္ဂဟိတန္တဖြင့်သာ ဖတ်ရပေမည်၊ 'သင်္ဂါယနာ' ဟု ရှိသော်လည်း 'သံဂါယနာ'ဟုသာ ဖတ်ရသကဲ့သို့တည်း၊ အယဉ်စ, အယဉ်းစ ဟု မဖတ်နှင့်။

"ဂ, ဉ, ဏ, န, မာ သကဋဘန နာသိကဋ္ဌာနဇာ" ရှုပသိဒ္ဓိ ဖတ်နည်းပြ ရှိနေသောကြောင့် နှာခေါင်းသံ ပါအောင်သာ ဖတ်၊ ဝဂ္ဂန္တပြုထားလျှင် နှာခေါင်းသံ ထွက်စေရမည်၊ မပြုလျှင် ကိုယ့်ဌာန်မှာ ဖြစ်သည်။ (သတိပြု။)

ဥပသမ္ပဒါပေခါ ဤ၌ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခော - ဟုလည်း ရှိတတ်ကြ၏၊ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးကား ဥပသမ္ပဒါပေခါ ကိုသာနှစ်သြိုက်တော်မူသည်။

ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာဌ်.... အပေက္ခကား အပ–ရှေးရှိသော ဣက္ခဓာတ် ဏ-ပစ္စည်းဖြစ်၍ "အပေက္ခ" ဟု (က-ခ) ဒွေးဘော်နှင့် ပါဠိရင်းရှိသင့်ရာ၏။

ဥပသမ္ပဒံ အပေက္ခန္တီတိ, ဥပသမ္ပဒါယ အပေက္ခာ ယေသံတေဝါ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခာ-ပြု။

နိရုတ္တိဒီပနီ တဒမိနာဒီနိ (၃၃)သုတ်၌ သံယောဂါဒိဗျဥ္ဇနလောပ အရာတွင်=

ဒုခေါ, ဒုခံ, ဒုခါ,၊ သေခေါ, သေခ္ခာ,၊ အဒဟခါ, အပေက္ခာ,၊ ဥပသမ္ပဒါဒပခေါ, ဥပသမ္ပဒါဒပက္ခော-ဟု ၂-ချက်ဆုတ်ပြလျက် ရှိ၏။

သုခုစ္စာဂဏအတွက် "ပေခါ"ဟု သံယုတ်မဲ့ ကြိုက်တော်မူရာ၏။

ပရိပုဏ္ဏံ တေသံ ပတ္တစီဝရံ ဤ၌ "ပရိပုဏ္ဏာဿ စ အာဿ စ ဟု" ရှိတတ်ကြသေး၏၊ မဿန်ရှင်းလှခေ၍။ "ပရိပုဏ္ဏိမေသံ ပတ္တစီဝရံ ဟုလည်း ရှိ၏၊ အပြစ်မဆိုသာ။

"ပရိပုဏ္ဏိမေသံ အယဉ္စ နာဂေါ အယဉ္စ နာဂေါ"ဟု ဣမသဒ္ဒါဖြင့် သုံးသပ်ခဲ့ပြီးနှင့် လျော်စွာ "ပရိပုဏ္ဏိမေသံ"ဟု ဣမေသံ-ဟု ဆိုခြင်းသည် ရှေနောက် ညီညွတ်သကဲ့သို့ ရှိ၏။ သို့ရာတွင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးကား ကမ္မဝါစာ၌ သုခုစ္စာဂဏကို အလွန်ဂရုပြုတော်မူ၏။

"ပရိပုဏ္ဏံ တေသံ"ဟု ၂-ပုဒ် ကဲ့ကဲ့ပြားပြားဆိုထားဟန် ဟူပေ၏။ ဣမသဒ္ဒါနှင့် ဆိုပြီးကို တ-သဒ္ဒါဖြင့် ရှေနောက်မညီ စဲ့သင့် သလောဟူငြားအံ့ (အယံ) တိဿော ဘိက္ခု-ဟု ဆိုပြီး၍ (သော) ပရိဝုဋ္ဌ ပရိဝါသော-ဟု "ဣမ-ဘ" အစဉ်ကဲ့ပြားလျက် ဆိုသော မာနတ် ကမ္မဝါစာ စသည်ရှိသောကြောင့် စဲ့သင့်၏ဟု မုချမှတ်ပါလေ။

ဒုန္ဒကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ဥပသမ္ပဒ မဟာဝဂ် ကမ္မဝါစာခေါင်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

မဟာဝဂ် ကမ္မဝါစာ

ပဌမဥတ် အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခါ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ ကောသံ ပတ္တာစီဝရံ၊ နာဂါ သံဃံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစန္တိ၊ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ သံဃော နာဂေ ဥပသမ္ပာဒေယျ။ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေက္ခါ၊ ပရိသုဒ္ဓါ အန္တရာယိကေဟိ ဓမ္မေဟိ၊ ပရိပုဏ္ဏံ တေသံ ပတ္တာစီဝရံ၊ နာဂါ သံသံ ဥပသမ္ပဒံ ယာစန္တိ၊ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန သံဃော နာဂေ ဥပသမ္ပာဒေတိ၊ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန ယဿာယသ္မတော ခမတိ၊ နာဂါနံ ဥပသမ္ပဒါ အာယသ္မတာ တိဿေန ဥပဇ္ဈာယေန သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) ဥပသမ္ပန္နော သံဃေန နာဂါ အာယသ္မတော တိဿဿ ဥပသမ္ပဒါပေခါ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ ဘဿ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ဗဟုဝစနန္တ ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

ဝိနည်းပါဠိတော်တို၌ တိုက်ရိုက်ထင်ရှား ဘုရားန္ဟုတ်မှန် ဒွန်ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါများနှင့် တရားကျကျ ညီညွတ်လှ၍ ကမ္မသမွတ် စိတ်ချအပ်သော ဤဥပသမ္ပဒအရာ ဒွန်ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါများကို ကောဇဝသက္ကရာဇ် (၁၂၅၆) ခုနှစ်ဝင် လက်သစ်တည်ထောင် ထုတ်ဆောင်ရေးသား အပ်သတည်း။

ဥပသမ္ပဒ ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

၄-ကဏ္ဍသဓမ္မဒေဝဒူတ ကမ္ဘဝါဇာခကထာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

အမှုသည်ဝတ်သား တပါးအတွက် ဖတ်ပုံ

ဂရုကအာပတ်မှ ထမြောက်ခြင်း, စင်ကြယ်ခြင်းကို အလိုရှိသော ရဟန်းသည် သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ်မှ အပဋ္ဌ ဆောင့်ကြောင့် ထိုင်ပြီး လက်အုပ်ချီ၍ သိမ်အပြင်ရှိ သံဃာအား ဝတ်ကို တောင်းချ၏။

ပရိဝါသ်တောင်းပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော, သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော။ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အတ္ထေန သမောဓါနပရိဝါသံ ယာစာမိ။ (သုံးခေါက်ဆို)

သံဃာ့အလယ်သို့ဝင်, ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်, လက်အုပ်ချီ, တိဿ အမည်ပေး, သဃ်ာချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ်စပ်စေ။

ပရိဝါသပေး ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဌမဥ္စာ အစီအရင်

သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော။ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော၊ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓါနပရိဝါသံ ဒဒေယျ။ သော ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစတိ။

သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ဒေတိ၊ ယသ္သာယသ္မတော ခမတိ၊ တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဇ္ဈေန သမောဓာနပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) ဒုတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) တတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဿာန အချုပ်စကား၊

(၄) ဒိန္နော သံဃေန တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော၊ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃသ္သ၊ တသ္မာ တုဏှီ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါစာ ပြီး၏။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် လေးလေးဖတ်။

"သော ဘာသေယျ" "သော ဘာ သေးယျ"ဟု မဖတ်လင့်၊ "သော ဘ်ဟာ သေတ်ယျ"ဟု ဖတ်။

"အဂ္ဂေန" ဤ၌ "အဂ် ဃ် ဟေန"ဟု ဟိန်းသံပါအောင်ဖတ်။ ကမ္မဝါဆုံ လျှင် ပရိဝါသ်ဆောက်တည်။

ပရိဝါသ်ဆော်က်တည်ပုံ

"ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို။ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် သိမ်အပြင်၌ သံဃာအားကြား။

ပရိဝါသိကြားပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟံ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တ.. မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိဂ္ဂဟေါ၊ ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒိယတီတိ မံ သံဃော ဓာရေတု။ (သုံးခေါက်ကြား)

ပရိဝါသိချပုံ

ကြားပြီးလျှင် "ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ဝတ်ကိုချ။

ပရိဝါသ်ပြီး၏

မာနတ်တောင်းပုံ

ပရိဝါသ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ ပရိဝါသ်ကိုပင် တဘန်ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ မာနတ်တောင်း။

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တ.. မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ။ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ။ (သုံးခေါက်ဆို)

သင်္ဃာအလယ်သို့ဝင်, ဆောင့်ခေကြွင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ, "တိဿ" အမည်ပေး။ သင်္ဃာအချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ်စပ်စေ။

မာနတ်ပေးကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမဥ္စတ်ကစီကရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိဉ္စဲယော အာပဇ္ဇီ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာန ပရိဝါသံ ယာစိ။ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ။ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇီ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ။ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဥ တ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇီ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇီ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ

အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ၊ သံဃော တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ ဒုးမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ၊ တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တသ္သ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယ္ယ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အဓိအရဏ်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အဓိအရဏ်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အာပုစ္ဆကာ၊

(၅) ဒိန္နံ သံဃေန တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ခမတိ သံဃသ္သ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မာနတ်ပေးကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်၊ တုဏှိ, တုဏှိ ၂-ချက်သင့်၊ နက္ခမတိ, နံ ခမတိ ၂-ချက်သင့်၊ အပဋိစ္ဆ, အပဋိစ္ဆန္န ၂-ချက်သင့်၊ တုဏှိ ကို တုံဏှိ-ဟု မဖတ်နှင့်၊ တု(ဏ်)ဟ်-ဟု ဖတ်၊ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ၌ ပဋိစ္ဆ ာနံ စ-ဟု ဖတ်။

မာနတ်ဆောက်တည်ပုံ

ကမ္မဝါစာဆုံးလျှင် "မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ မာနတ်ဆောက်တည်၊ ဆောက်တည်ပြီးလျှင် သိမ်အပြင်၌ သံဃာအား ကြား။

မာနတ်ကြားပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ် ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္တိ အပဋိစ္ဆာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ၊ ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ၊ ဝေဒိယတိတိ မံ သံဃော ဓာရေတု။ (သုံးခေါက်ကြား)

မာနတ်ချပုံ

ကြားပြီးလျှင် ''မာနတ္တံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ''ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ဝတ်ကိုချ။

မာနတ် ပြီး၏။

အဗ္ဘာန် တောင်းပုံ

မာနတ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ သံဃာအား—

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္တိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဂ္ဃေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ

ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာနဉ္စ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစာမိ။ သုံ ခေါက်ဆို၍ (အဗ္ဘာန်တောင်း)

သံဃာအလယ်သို့ဝင် ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် လက်အုပ်ချီ၊ တိဿ အမည်ပေး၊ သင်္ဃာအချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ် စပ်စေ။

ပရိဝုတ္ထ ပရိဝါသော, ပရိဝုဋ္ဌပရိဝါသော ၂-ချက်သင့်၊ အပဋိစ္ဆန္န, အပ္ပဋိစ္ဆန္န ၂-ချက်သင့်၊ ပဋိစ္ဆန္န ကို ပတိစ္ဆန္န-ဟု ဖတ်သော်လည်း ဒုက္ကဋ် မဆိုရ။

အဗ္ဘာန်ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော

ဘာသံ အာပတ္တိနံ့ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထ-ပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အာပဇ္ဇိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ့ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ သံယော တိဿာသာ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ့ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ၊ သံယော တိဿံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိဒယော ကောဟ . ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ့ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံယော တိဿာသာ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ့ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ့ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ သံယော တိဿာသာ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ့ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ၊ သံယော တိဿံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿာသာ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ၊ သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမှိ တေမက္ကံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမှိ တေမက္ကံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) အင်္ဂါတော သံဃေန တိသော ဘိက္ခု ခမတိ၊ သံဃဿ တဿ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

အဗ္ဘာန်ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်၊ ကျိုးကွံခွင့်ကွေ့ကား ငတ်သား တပါးအာ ဂ ဖန်ရသော ကောင်းကျိုးကို အသိသမောဓာန် အစီအရင်ပြီး၏။

၅- အယ်သမောခန် ဒွန်ကမ္ဘဝါအခင်း

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး၊ ၃-ပါးအတွက် ဒွန်ပြု၍ ဖတ်ပုံ

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်း တချက်တည်းပြု၍ ဖတ်နည်းသည် ဒွန်ပြု၍ ဖတ်နည်း, ဗဟုဝုစ်ပြု၍ ဖတ်နည်း ၂-ပါး ဘုရားဟော ကမ္မဝါပါဠိ ရှိပေသည်။

ဒွန်ပြု၍ ဖတ်နည်းမှာ ဘိုက္ခုဝိဘင်းပါဠိတော် ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ်, ဘိက္ခုနီဝိဘင်းပါဠိတော် သံသဋ္ဌဝိဟာရသိက္ခာပုဒ် ဘို၌ လာပေသည်။

ဗဟုဝုစ်ပြု၍ ဖတ်နည်းမှာ စူဠဝါပါဠိတော် ကမ္မဝဂ် ပဗ္ဗာဇနီယကံ စသည်တို့၌ လာပေသည်။

တိုက်ရိုက်လာရှိသော ယင်းပါဠိတော်များနှင့် အညီ ဤဝုဋ္ဌာနကံအဆုံး ဒွန်ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ်ကမ္မဝါတို့ကို တသဝေမတိမ်းရအောင် ဖေါ်ပြထုတ်ထားပါသတည်း။

တောင်းမှု, ဆောက်တည်မှု, ကြားမှု, ချမှုမျှားမှာ— ရှေးကဝတ္ထုက အယ်သမောခန်နှင့် အထူးမရှိပြီ။

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး၊ ၃-ပါးကို သံဃာ၏ ဟတ္ထပါသ်မှ အပ၌ အစဉ်နေစေ၍ သုံးခေါက်စီ တောင်းစေ၊ တောင်းပြီးလျှင် သံဃာအလယ်သို့ သွင်း၊ စီ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ၊ ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးကို "တိဿ"ချည်း အမည်ပေး၊ သဃ်ဝချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ်ကို စပ်အောင်ပြု။

မှတ်ချက် အသီးသီး နာဂ,ဒတ္တ အမည်လည်း ပေးနိုင်ပါ၏။

ပရိဝါသိပေး ဥန်ကမ္မဝါ။

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမဥတ်ဘစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော အဃဥ္ဆ တိဿော အဃဥ္ဆ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ ဧသာ ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အဃဥ္ဆ တိဿော အဃဥ္ဆ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ ဧတေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ၊ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) ဒိန္နော သံဃေန တိဿသာ စ တိဿသာ စ ဘိက္ခုနိ၊ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌေန သမောဓာနပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသ်ပေး ဒွန်ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် လေးလေးဖတ်။

အမှုသည် ဝတ်သား ၃-ပါးဖြစ်ခဲ့လျှင် ဒွန်ပုဒ် တခု တိုးလေ။

ဘိက္ခုပုဒ်, ဘိက္ခုနံပုဒ်, အာပတ္တိနံပုဒ် ကျိသုံးပုဒ်တို့၌ ဥ-ဒီဃ, ကျွ-ဒီဃမျှားကို ထင်ရှား ခြားနားအောင်ဖတ်၊ ကမ္မဝါဆုံးလျှင် ဝတ်ဆောက်တည်၊ သိမ်အပြင်၌ သံဃာအား သုံးခေါက်စီ ကြားရ၍ ဝတ်ကိုချလေ။

ပရိဝါသ် ပြီး၏။

မာနတ် အစီအရင်

ပရိဝါသ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ ပရိဝါသ်ကိုပင် တဖန်ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ မာနတ်တောင်း သံဃာ့အလယ်သို့ သွင်း၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ၊ ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးကို "တိဿ"အမည်ပေး၊ သံဃာချင်း ဟတ္ထပါသ် စပ်အောင်ပြု၊ ဝတ်သား ၂-ပါးတွင် တပါးအား နာဂ၊ တပါးအား ဒတ္တ အမည်ပေး၍ "ဣမေ နာဂဒတ္တာ"ဟုလည်း ဖတ်ကြသေး၏။

အယဉ္စ တိဿော ကို "အယင်း စ တိဿော"ဟု မဖတ်လင့်၊ "အယံ စ တိဿော"ဟု ဖတ်။

အဋ္ဌန ကို "အဂ်ဿန"ဟု မဖတ်နှင့်၊ "အဂ်ဿ်ဟန"ဟု ဖတ်။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဋိမဉ္စတ် အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံသံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ သု၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ သု

အာပဒိုစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဒိုစ္ဆဒုနဉ္စ ဆာဂတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံယော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဒိုစ္ဆဒုနဉ္စ ဆာဂတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအာဒိ

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ်ိ သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဒိုစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဒိုစ္ဆဒုယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဒိုစ္ဆန္နာယော တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ သု၊ သံယော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဒိုစ္ဆန္နာယော တာသံ အဂ္ဂေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ်ိ သု အာပဒိုစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာဂတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံယော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာဂတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဒိုစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာဂတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ၊ သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအာဒိ

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအာဒိ

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာနအချုပ်စကား

(၅) ဒိန်း သံယေန တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိဗ္ဗာနဉ္စ အာဒိစ္စဗန္ဓုနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်၊ ကမ္မဝါဆုံးလျှင် မာနတ် ဆောက်တည်မှု၊ မာနတ် ကြာမှု၊ မာနက် ချမှုများမှာ ရှေးအတိုင်း။

မာနတ်ပြီ ၏။

အဘ္ဗာနန်သွင်းပုံ အစီအရင်

မာနတ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ မာနတ်ကိုပင် တဖန် ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ အဘ္ဗာန်တောင်း၊ ပဋိညာသယ်သို့ သွင်း၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ၊ ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးလုံး "တိဿ" ခြည်း အမည်ခေါ်။ သံဃာအားချီးမွမ်းပြီးမှ ပဋိညာသယ်ကိုပင်အောင်ဆုခံ၏။

၁—အဘ္ဗာန် ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ

ပဌမဥတ် အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဉ ကိ[illegible] ဒေယျ, တိ[illegible] ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ [illegible] အာပတ္တိယော အာပန္နော သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။။။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒဿဟပဋိစ္ဆာယော၊ [illegible] တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿဟပဋိစ္ဆာယော တာသံ အာဒိနော သမေဓာနာယ ပါဝါသိ ယာစိ သု၊ သံဃော တိဿဿ ၁ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿဟပဋိစ္ဆာယော တာသ အာဒိနော သမေဓာနာယ ပါဝါ အဒါသိ၊

တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော . အာပဇ္ဇိ ံသု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ။ အဗ္ဘေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ ဘဏိအရဒ်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ံသု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ ံသု၊ သံဃော တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟ ပဋိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ံသု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ။ အဗ္ဘေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ အဗ္ဘာနံ၊ သော တုဏှဿ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ ဘဏိအရဒ်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ ဘဏိအရဒ်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အာရုံစကား

(၅) အင်္ဂါတာ သံယေန တိယော စ တိယော စ ဘိက္ခူ။ ခမတိ သံဃာ၊ တဿ ကုက္ကုစ္စဿ ဝေမတ်ိ စာရယာမိ။

အင်္ဂဘာန်ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်၊ ကျွန်ုပ်၌ "တိယော စ တိယော စ ဘိက္ခူ။ တိဿော စ တိဿော စ ဘိက္ခူ။ တိဿော စ တိဿော စ ဘိက္ခူနံ၊ တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ။" တို့၌ ဦ-ဒီသံကို ပြီသစ္စာဖတ်။

နိဂုံး

ကျွန်တော်ရွေးကား အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ဥ-ပါးတို့ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ဖတ်ရသော ဒွေဘဓာသာဘွဲ့က အဋ္ဌသဓမာခန် ဒွန်ကမ္မဝါ အစီအရင်ပြီး၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်နေ့၊ မွန်းတည့်အချိန် ပတ်ရှတ်ကြသော ဒွန်ကဋ္ဌဝါများသည် ပါဠိတော်လာ ဒွန်ကမ္မဝါများနှင့် မညီမညွတ် အလွတ်လက်တန်း ဖြစ်ဆန်းကာမျှ ဖြစ်ခဲ့သည်နှင့် ဝိနည်းကံအရာ၌ ကောင်းစွာသိမြင်၍ အလေ့ရှု ပြုလေ့ရှိကုန်သော ပညာရှိတို့အား အားရအင်မျိုက် စိတ်ချယုံကြည်သော အစီအရင် မဟုတ်လေရကား သာသနာတော်မြတ်ကြီး၏ စင်ကြယ် စည်ပင်ခြင်းကို အလိုရှိသော အလုံးစုံ လေ့ကျူးမုဏ္ဍာ လယ်တီတောကျောင်းဆရာ ငါသည် ဘေဒါနုဝဏ္ဏက သိက္ခာပုဒ်၊ သံသဋ္ဌဝိဟာရ သိက္ခာပုဒ်၊ ဝိဘင်းပါဠိတော်လာ ဒွန်ကမ္မဝါကြီးများနှင့် အရာရာကျကျ ညီညွတ်လှသဖြင့် ဘုရားဒုတ်ရည် ဟုတ်ဘိပြီဟု ယုံကြည်လေးမြတ် စိတ်ချအပ်သော ကျွန်ုပ်ကမ္မဝါကို ကောင်းစွာဆုတ်ထားအပ်သတည်း။

အဋ္ဌသဓမာခန ဒွန်ကမ္မဝါစာ ဒီဠိတာ။

၆-အဿသဓမ္မာဒေနဒဟုဒ္ဓကမ္မဝါအဝဏ်း

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးအတွက် ဗဟုဝုစ်ဖတ်ပုံ

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်းတည်း တချက်တည်းပြု၍ ဗဟုဝုစ်ဖတ်နည်းကို စူဠဝါ ပါဠိတော် ကမ္မဝဂ် ပဗ္ဗာဇနီယကံ စသည်၌ လာသည့်အတိုင်း ထုတ်သည်၊ တောင်းမှု၊ ဆောက်တည်မှု၊ ကြားမှု၊ ချမှုမျှားမှာ ရှေး ကဝတ္ထုက အဿသမောဓာန်နှင့် အထူးမရှိပြီ၊ ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးကို "တိဿ"ချည်း အမည်ပေးလေ။

ပရိဝါသိပေး ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမဥတ် အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ မွဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဋ္ဌန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ ဧသာ ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိသရာ ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သဓမာဓာနပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိသရာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ဒေတိ၊ ယသ္မာ သံဃော တိသရာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အဝျုပ်စကာ

(၅) ဒိန္နော သံဃေန တိသရာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တီနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပဏ္ဍိတသ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် လေးလေးဖက်၊ ကမ္မဝါဖတ်ပြီးလျှင် အောက်ဘည်မှု ကြားမှု ငတ်ချုံးမှာ ရှေးအတိုင်း။

မာနတ် အစိအရင်

ပရိဝါသ် ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ ပရိဝါသ်ကိုပင် တဖန်ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ မာနတ်ဇတောင်း၊ သံဃာ့အလယ်သို့ ဝင်၊ စီ၍ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင် "တိဿ"ချည်း အမည်ပေး၊ ဟတ္ထပါသ်ကို စပ်အောင်ချဉ်း။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဋိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန ၊သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ်သု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်သု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိ[illegible] ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဠိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိ[illegible]နံ ဘိက္ခူနံ ထာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော၊ တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိယော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု အာပဇ္ဇိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အာပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ၊ သော ကုရေယ္ယ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယ္ယ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ ။ သော [illegible]သေယ္ယ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အာပုစ္ဆနကာ

(၅) ဒိဋ္ဌံ သံဃေန တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ [illegible] အာပဇ္ဇနံ [illegible] ကာရဏာ မာနုံ၊ ဓမ္မဘဲ သံဃဿ၊ တာရေ ကုံ၊ ဘဝမေတံ ဓာရယာမ။

မာနတ်ပေး ကွမ္ဓဝါ သေချာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်၊ ပာနတ် ဆောက်တည်၊ မာနတ် ကြား၊ မာနတ် ချမှုမှာ ရှေးကအတိုင်း။

အင်္ဂါနသွင်းပုံ အစီအရင်

မာနတ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ မာနတ်ကိုင် တဖန် ဆောက်တည်၍ ကြားပြီးမှ အင်္ဂါနဖောင်း၊ သွင်းမှု၊ ထိုင်မှု၊ လက်အုပ်ချီမှု၊ ဟတ္ထပါသိစုမှု "တိဿ"မှည့်မှုမျှားကိုလည်း အစဉ်အတိုင်းပြုလေ။

အင်္ဂါနကမ္မဝါ

နမေ တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သင်္ဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလ. သံယာဒိဿသာ အာပတ္တိယော အာပတ္တိ သုဲ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပင်္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပင်္ဆန္နာယော၊ တေ သံသံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပင်္ဆန္နာယော တာသံ အင်္ဂုန သမောခာနပဂိုဝါသံ ယာစိ်သု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒဿာဟပင်္ဆန္နာယော တာသံ အင်္ဂုန သမောခာနပဂိုဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပဂိုဝုတ္ထပဂိုဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံယာဒိဿသာ အာပတ္တိယော အာပတ်ိသု အာပင်္ဆန္နာယော၊ တေ သံသံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဆန္နာနဉ္စ အပင်္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ်သု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပင်္ဆန္နာနဉ္စ အပင်္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံသံ အဇ္ဈာနံ ယာစ၊ ယဒိ သံဃသ ပတ္တကဲ့၊ သံဃော တိဿော ဘိက္ခူ အဇ္ဈေယျ၊ သော ဉတ်ဲ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိသော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ သု၊ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ကောဟပဠိစ္ဆန္နာယော ။ပ။ သမ္မဟုလာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ ကာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ ယာစိ သု၊ သံဃော တိသာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ ယာ အာပတ္တိယော ဒသာဟပဠိစ္ဆန္နာယော တာသံ အဇ္ဇေန သမောဓာနပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝတ္တေ ရိဝါသာ၊ ဣမေ တိသော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ ။ပ။ ဒီစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ ကာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနာယ အပဋိစ္ဆာဒနာယ ဆာရတ္တိံ မာနတ္တံ ယာစိ သု၊ သံဃော တိသာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနာယ အပဋိစ္ဆာဒနာယ ဆာရတ္တိံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံဃံ အဗ္ဘေနံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိသော ဘိက္ခူ အဗ္ဘေသိ ယထာယံ တေ ခမတိ တိသာနံ ဘိက္ခူနံ အဗ္ဘာနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အဂျုပ်စကာ

(၅) အတ္ထိတာ သံဃေန တိသာ ဘိက္ခူ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ၊

နိဂုံး

အဗ္ဘာန် ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်၊ ဤတွင်ရှေ့ကား အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်း တည်း တချက်တည်း ပြု၍ ဖတ်ရသော "ေတယော ဝတ္ထုက အဋ္ဌသမောဓာန် ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါ" အစီအရင်ပြီး၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခု၊ ကဆုန်လဆန်း ၁၄-ရက်၊ မွန်းလွဲ ၃–ချက်တီး ဤ ဗဟုဝုစ်ကမ္မဝါသည် ဒုန်ကမ္မဝါထက်ပင် အဖတ် အရှုတ် ချောမောသည်၊ ပုဒ်နေ ပါဠိနေ ပြေပြစ်သည်၊ အသုံးအဆောင်ပြုရန် အထူးပင် ကောင်းမြတ်လှသည်၊ လင်္ကာပေသလ ပညဝန္တ အရှင်တို့သည် အလွန်ပင် မြတ်နိုးထိုက်သတည်း။

အဋ္ဌသမောဓာန ဗဟုဝစန ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

၇-သုဒ္ဓန် ကဏ္ဍဝါ အခင်း

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပရိဝါသ် တောင်းပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဲ ဇာနာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဲ ဇာနာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစာမိ။

ဤ ပရိဝါသ်တောင်း သုံးခေါက်ဆို၊ သံဃာ့အလယ်သို့ သွင်း၊ ထေရ်ကြီးများကို ဝတ်ချ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ၊ သံဃာအချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ်စု၊ အမှူသည်ကို "တိဿ"ဟု အမည်ပေး။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နဲ ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဲ ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အဓိဋ္ဌာန်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နံ ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နံ ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နံ သရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နံ သရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစတိ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အဓိဋ္ဌာန်

(၃) ဒုကိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အဓိဋ္ဌာန်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

(၅) ဒိန္နော သံဃေန တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစစ်ပြီး လေးလေးဖတ်၊ ကမ္မဝါဆုံးလျှင် အပသို့တွက်၍ ဝတ်ဆောက်တည်။

ပရိဝါသ ဆောက်တည်ပုံ

"ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ဆောက်တည်း ပြီးလျှင် သိမ်အပြင်ရှိ သံဃာအား—

ပရိဝါသ်ကြား၊ပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာမိ၊ ရတ္တ်ပရိယန္တံ နဇာနာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ်၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ပရိဝသာမိ၊ ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ ဝေဒိယတီတိ မံ သံဃောဓာရေတု။

ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ပရိဝါသ်ကို ကြား။

ပရိဝါသ်ချုပ်

"ပရိဝါသံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ဝတ်ကိုချ၊ ပရိဝါသ်ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ ၎င်းပရိဝါသ်ကိုပင် တဖန် ဆောက်တည်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ မာနတ်တောင်း။

မာနတ်တောင်း၊ပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ်၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ် အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိဃ်ဆန္နာနဥ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစာမိ။

ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ တောင်း၊ လက်အုပ်ချီ၊ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ ဟတ္ထပါသ်စု "တိဿ"ဟု အမည်ပေး၊ ကမ္မဝါဖတ်။

မာနတ် ပေး ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နု ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿာ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထေ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထေ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿာ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနတ္ထေ အပဋိစ္ဆန္နာနတ္ထေ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နု ဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿာ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထေ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထေ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစတိ၊ သံဃော

တိ်ဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ် တိ်ဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ၊ သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ်၊ သော ဘာသေယ္ယ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အဓိအရဏ်

(၃) ဒုတိယမ်ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အဓိအရဏ်

(၄) တတိယမ်ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယ္ယ။

ကမ္မနိဒ္ဒာန အဆုပ်စကား

(၅) ဒိန္နံ သံဃေန တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဥ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏ်ိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါ သေခ္ခာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်၊ ကမ္မဝါဆုံးလျှင် သံဃာဟတ္ထပါသ်မှ အပ၌ နေ၍ ဝတ်ဆောက်တည်။

မာနတ် ဆောက်တည်ပုံ

"မာနတ္တံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို။

သိန်းအပြင်ရှိ သံဃာအား မာနတ်ကြားပုံ

"အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာသဏုမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာသဏုမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သောဟံ မာနတ္တံ စရာမိ၊ ဝေဒိယာမဟံ ဘန္တေ ဝေဒိယတိတိ မံ သံဃော ဓာရေတု"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ မာနတ်ကြား။

မာနတ် ချပုံ

"မာနတ္တံ နိက္ခိပါမိ၊ ဝတ္တံ နိက္ခိပါမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို၍ ဝတ်ကိုချ။

မာနတ် ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ မာနတ်ကိုပင် တဖန် ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ အဇ္ဈာန်တောင်း။

အဇ္ဈာန်တောင်းပုံ

အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနာမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနာမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာသဏုမိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာသဏုမိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အဟံ ဘန္တေ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သောဟံ ဘန္တေ သံဃံ

စာသည် သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ တဿ မေ သံဃော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သောဟံ ဘန္တေ စိဏ္ဏမာနတ္တောဒါ သံဃံ အဘ္ဘာနံ ယာစာမိ။ (သုံးခေါက်ဆို)

သံဃာအလယ်သို့ သွင်း၊ သံဃာထေရ်ကို ဝတ်ချ၊ ဆောင့်ကြောင့်ထိုင်၊ လက်အုပ်ချီ၊ ဟတ္ထပါသ်စု"တိဿ"အမည်ပေး၊ကမ္မဝါဖတ်။

အဘ္ဘာန် ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသဉ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿဿ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သော စိဏ္ဏမာနတ္တောဒါ သံဃံ အဘ္ဘာနံ ယာစတိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿံ ဘိက္ခုံ အဘ္ဘေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နော၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နဇာနာတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနာတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရတိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကော၊

ရတ္တိပရိယန္ဓေ ဝေမတိဏောဝါ၊ သော သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ သော ပရိဝုတ္ထပရိဝါသော၊ အယံ တိဿော ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇီ အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ သော သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိ၊ သံဃော တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ သော စိဏ္ဏမာနတ္တော သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစတိ၊ သံဃော တိဿံ ဘိက္ခုံ အဗ္ဘေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿသ္သ ဘိက္ခုနော အဗ္ဘာနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အဓိအာဂဋ

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အဓိအာဂဋ

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဒ္ဒါန အာဂုဠဝကာ

(၅) အဗ္ဘိတော သံဃန တိဿော ဘိက္ခု၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

အဗ္ဘာန် ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်။ ဤတွင်ရွေ့ကား အမှုသည် ဝတ်သား တပါးတည်းကိုသာ ဖတ်ရသော ကေဝတ္ထုက သုဒ္ဓန် ကမ္မဝါ ပြီ ၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခု၊ ကဆုန်လပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့ မွန်းလွဲ။

၈–သုဒ္ဓံ ဒွိန်ကမ္မဝါဒဇာတ်

အမှုသည် ဝတ်သား ၂–ပါး, ၃–ပါးအတွက် ဒွန်ပြု၍ ဖတ်ပုံ

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါး တို့ကို တပေါင်းတည်း တချက်တည်းပြု၍ ဖတ်နည်း ... ဖတ်နည်း၊ ဗဟုဝုစ်ပြု၍ ဖတ်နည်း ၂-ပါး ဘုရားဟော ကမ္မဝါ ပါဠိ လာရှိပေသည်။

ဒွန်ပြု၍ ဖတ်နည်းမှာ ဘိက္ခုဝိဘင်းပါဠိတော် "ဘေဒါနုဝတ္တကသိက္ခာပုဒ်" ကိုနှိုက်ကင်းပါဠိတော် "သံသဋ္ဌဟာရ သိက္ခာပုဒ်" တို့၌ လာပေသည်။

ဗဟုဝုစ်ပြု၍ ဖတ်နည်းမှာ စူဠဝဂ်ပါဠိတော် ကမ္မဝဂ် ပဉ္စာဇနီယကံ စသည်လို၌ လာပေသည်၊ တိုက်ဆိုက်လာသော ယင်းပါဠိတော်များနှင့်အညီ ဤဝဋ္ဋဒုကံအရာ၌ ဒွန်ကမ္မဝါ, ဗဟုဝုစ်ကမ္မဝါတို့ကို တသဝေ မတိန်းဆော် ပုံရှာပြီ လယ်တီတောကျောင်းဆရာ ငါးသည်ကောင်းစွာ ဆုတ်ထား အပ်သတည်း၊

ဝတ် တောင်းမှု၊ ဆောက်တည်မှု၊ ဝတ်ကြားမှု၊ ဝတ်ချုပ်မှုများမှာ ရှေး ဧကဝတ္ထုက သဒ္ဒန်နှင့် အထူးမရှိပြီ။

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးကို သံဃာ၏ ကတ္တုပါဒ်မှ အာဒိ၌ အစဉ်အဘိုး နေရာ၌ သုံးခေါက်ခြံ တောင်းစေ၊ တောင်းပြီးလျှင် သံဃာအလယ်သို့ သွင်း၊ ဝိ၌ ဆောင့်ကြောင်းကို၊ ထက်ဆုံးပြီး ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးကို "တိဿ" ခေါ်ခြင်း အမည်ပေး၊ သံဃာချင်းချင်း ဟတ္ထပါသ် စပ်အောင်ပြု၊ ဒွန်ကမ္မဝါပတ်။

ပရိဝါသိပေး ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်သု၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နှ ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နှ ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နှသာရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နှသာရန္တိ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနှံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနှံ တာသံ အာပတ္တိနှံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိ်သု၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နှ ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နှ ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နှသာရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နှသာရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနှံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနှံ တာသံ အာပတ္တိနှံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနှံ တာသံ အာပတ္တိနှံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) ဒိန္နော သံယေန တိဿသာ စ တိဿာ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှီ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် လေးလေးဖတ်၊ ကမ္မဝါဆုံးလျှင် သံဃာဟတ္ထပါသ်မှ အပဋ္ဌ စီ၍ ထိုင်၍ ထေရ်စဉ်အကိုင်း ဆောက်တည်၍ ကြား။

ပရိဝါသ် ဆောက်တည်ပုံ

"ပရိဝါသံ သမာဒိယာမိ၊ ဝတ္တံ သမာဒိယာမိ"ဟု သုံးခေါက်ဆို ဆောက်တည်၊ သိမ်အပြင်ရှိ သံဃာအား ကြား၊ ကြားပြီးလျှင် ဝတ်ကိုချ၊ ပရိဝါသ် ရက်စေ့လျှင် သိမ်အပြင်၌ ပရိဝါသ်ကိုပင် တဖန် ဆောက်တည်ပြန်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ မာနတ်တောင်း၊ ဒွန်ကမ္မဝါဖတ်။

မာနုတ်ပေး ကမ္မဝါ

နဓမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃဒိဿေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇံသု၊ အာပ္ပ ရိယံ နဂဇနံ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓံ နဂဇနံ၊ အာပတ္တိပရိဟန္ဓံ နဂ ရဇံ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓံ နဂ ရဇံ၊ အာပတ္တိပရိယန္ဓေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ ကာသံ အာ ဘိုံ သဂဒ္ဓပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံ ော တိဿသ စ တိဿသ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယ္ဟ တိဿော အ ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇံသု၊ အပဋိစ္ဆာဒယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာ ဟ်ိုံ ပဋိစ္ဆာ ဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆန္နာနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃသ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿသ စ တိဿသ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာ ဒ ဉ္ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ ဧသာ ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အဲယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ အာပတ္တိပရိယန္ဓံ နဂဇနံ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓံ နဂဇနံ၊ အာပတ္တိပရိယန္ဓံ နသာရဇံ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓံ နသာရဇံ၊ အာပတ္တိပရိယန္ဓေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္ဓေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ ကာသံ အာပတ္တိံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံ ော တိဿသ စ တိဿသ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိ ော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ

သံဃဒါသေသာ အာပတ္တိယော အာပင်္ဇံသု အာပဇ္ဇိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေန္တု အာပဇ္ဇိစ္ဆာဒေန္တု ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေတု အာပဇ္ဇိစ္ဆာဒေတု ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒေတိ၊ ယာယဿဿုတော ခမတိ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒေတု အာပဇ္ဇိစ္ဆာဒေတု ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိဿရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအာရင်

(၄) တတိယမ္ပိ ဧတေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဒ္ဒေသ အာဒျုပဓိကား

(၅) ဒိန္နံ သံဃေန တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခုနော တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိံ ပဋိစ္ဆာဒနာယ အာပဇ္ဇိစ္ဆာဒနာယ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မာနတ်ပေး ဒဏ်ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်၊ ကမ္မဝါကိုးလျှင် သံဃာဟတ္ထပါသ်မှ အပ်သို့ ကွက်ကြ၍ ကေ့ပုဝ်ဒ် အဘိုင်းမာနတ်ကို ဆောက်တည်၍ သံဃာအား ကြားရ၍ ချလေ၊ မာနတ် ရက်ဝေလျှင် သိမ်အပြင်၌ ၎င်းမာနတ်ကိုပင် တဖန် ဆောက်တည်၍ သံဃာအား ကြားပြီးမှ အပ်ပဉ်တောင် ၊ ဒဏ်ကမ္မဝါဖတ်။

အင်္ဂါနိကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာဿရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာဿရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ အဗ္ဘေယျ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ အယ္ဟ တိဿော အယ္ဟ တိဿော ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ္ဇိံသု၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာဿရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာဿရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ

ဘိက္ခူနံ့ တာသံ့ အာပတ္တိနံ့ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ့ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ။ သမ္မဟုလာ သံ့ဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ်ိ့သု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံ့ဃံ့ တာသံ့ သမ္မဟုလာနံ့ အာပတ္တိနံ့ ပဋိဂ္ဂဟာပနတ္ထံ့ အပဋိဂ္ဂဟာပနတ္ထံ့ ဆာရတ္တံ့ မာနတ္တံ့ ယာစိ်သု၊ သံ့ဃော တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ့ တာသံ့ သမ္မဟုလာနံ့ အာပတ္တိနံ့ ပဋိဂ္ဂဟာပနတ္ထံ့ အပဋိဂ္ဂဟာပနတ္ထံ့ ဆာရတ္တံ့ မာနတ္တံ့ အဒါသိ၊ တေ စိဏ္ဏမာနတ္တာ သံ့ဃံ့ အဗ္ဘာနံ့ ယာစန္တိ၊ သံ့ဃော တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ။ အဗ္ဘေတိ၊ ယာဝတာယဉ္စတော ခမတိ တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ့ အဗ္ဘာနံ့၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) အဗ္ဘိတာ သံ့ဃေန တိဿော စ ကိဿော စ ဘိက္ခူ။ ခမတိ သံ့ဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

အဗ္ဘာန် ဒွန်ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်၊ ကျွန်နှင့်ကမ္မဝါဒ် "အယဉ္စ တိဿော အယဉ္စ တိဿော ဘိက္ခူ"ဆိုရင်း၊ "သံ့ဃော စ တိဿော စ ဘိက္ခူ"ဆိုရင်း၊ ပထမာ ယောဂိဘတ် ကျေသော ဥ်-ဒီဃ ပေကည်း။ "တိဿဿ စ တိဿဿ စ ဘိက္ခူနံ့"ဟု နံ့နှောင်းယော ဥ်-ဒီဃပေတည်း။ "တိဿဉ္စ တိဿဉ္စ ဘိက္ခူ"ဆို ဒုတိယာ ယောဂိဘတ် ကျေသော ဥ်-ဒီဃ ပေကည်း။

နိဂုံး

ဤတွင်ရွေ့ကား အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ဖတ်ရသော ဒေတယော ဝတ္ထုက ဘုန္ဓန် ဒွန်ကမ္ဘဝါ အစီအရင် ပြီး၏။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခု၊ ကဆုန်လ အစဉ် ဖတ်ရတ်ကြသော ဒွန်ကမ္ဘဝါများသည် ပါဠိတော်လာ ဒွန်ကမ္ဘဝါများနှင့် မညီမညွတ် အလွတ်လက်တန်း ဖြစ်ဆန်းကာမျှ ဖြစ်ခဲ့သည်နှင့် ဝိနည်းကံအရာ၌ ကောင်းစွာလိမ္မာ၍ အလေးဂရု ပြုလေ့ရှိကုန်သော ပညာရှိတို့အား အားရအင်ချိုက် စိတ်ချထိုက်သော အစီအရင်ပင် မဟုတ်လေရကား သာသနာတော်မြတ်၏ စင်ကြယ်စည်ပင်ခြင်းကို အလိုရှိသော အလုံမြို့ လှေကူး မုံရွာ လယ်တီတောကျောင်းဆရာ ငါသည် "ဘေဒါနုဝတ္တက သိက္ခာပုဒ်, သံသဋ္ဌဝိဟာရ သိက္ခာပုဒ်" ဝိဘင်း ပါဠိတော်လာ ဒွန်ကမ္ဘဝါကြီးများနှင့် အဆုကျကျ ညီညွတ်လှသဖြင့် ဘုရားန္ဟတ်ရည် ဟုတ်တပြီဟု ယုံကြည်လေးမြတ် စိတ်ချအပ်သော ဤဒွန်ကမ္ဘဝါကို ကောင်းစွာ ထုတ်ထားအပ်သတည်း။

သုဒ္ဓန္တ ဒွန္ဒ ကမ္ဘဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

၉-သုခိတ် ဗဟုဝုစ်ကမ္ဘဝါ အခေါင်းစဉ်

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးအတွက် ဗဟုဝုစ်ဖတ်ပုံ

အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်းတည်း တချက်တည်းပြု၍ ဗဟုဝုစ် ဖတ်နည်းကို စဉ်ဝါဠိတော် ကမ္ဘာဂ် ပဗ္ဘာဇနီယကံ စသည်၌ လာသည်နှင့်အညီ ဤဝုဒ္ဓာနကံ အရာ၌လည် ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါကို ကောင်းစွာ ဟုတ်ထားအပ်ကတည်း။

တောင်းမှု, ဆောက်တည်မှု, ကြဉ်းမှု, ချမှု, များပွာ ရှေး ကာဝတ္ထုက သုဒ္ဓန် ကမ္မဝါနှင့် အဆူးမရှိပြီ၊ ကမ္ဘဝါ မဟတ်မီ အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးလုံးကို "တိဿ"ချည်း အမည်ပေးလေ။

ပရိဝါသ်ပေး ကမ္မဝါ

နဓေဝ ဟာသ ဘဂဂတော ရာဇဂဟေ [illegible] သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ၊

ပဌမ ဥဒ္ဒေသဝါရ

(၁) သဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္ဗဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာ [illegible] အာပတ္တိ. ပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာ ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နာသရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နာသရန္တိ၊ အာပ [illegible] ပရိဟာနံ ဧမေတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဧမေတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဟာစဒ္ဓိ၊ ယဒိ သံဃာ [illegible] ၊ [illegible] ဘိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒဒေယျ၊ သော ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နိ သု၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နုဿရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နုဿရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသဿ ဒါနံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ တေမတ္တံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) ဒိန္နော သံဃေန တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တီနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသော၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

ပရိဝါဿပေ ကမ္မဝါ သေချာဂေ့စပ် လေးလေးဖတ်။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပဂ္ဂါဟိံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ သာဓု အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေယျ၊ သော ဧသ ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပဂ္ဂါဟိံ အာဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဒဒေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ အပဋိစ္ဆာဒနတ္ထံ ဆာရတ္တံ မာနတ္တဿ ဒါနံ၊ သော တုဏ္ဟဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမို့ တေမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

(၅) ဒိန္နံ သံဃေန တိဿာနံ ဘိက္ခုနိံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မာနတ်ပေး ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ပြီပြီဖတ်။

သုဒ္ဓန် မဟုဝုစ် အဗ္ဘာန် ကမ္မဝါ

နံမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ်ိ့သု၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တံ နဿရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နဿရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ ယာစိ့သု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခူနံ တာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခူ သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပဇ်ိ့သု

အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာနဉ္စ အပဋိစ္ဆာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ဟာတုံ၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခုနိံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ ယော ဟိ ကောစိ မာနတ္တော သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစန္တိ၊ ယဒိ သံဃသ္သ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဂ်ာသေ သိက္ခု အပ္ပေယျ၊ သေော ဉတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာ၊ အာပတ္တိ-ပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နု ဇာနန္တိ၊ အာပဇ္ဇိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ ရတ္တိပရိယန္တံ နသရန္တိ၊ အာပတ္တိပရိယန္တ ဝေမတိကာ၊ ရတ္တိပရိယန္တေ ဝေမတိကာ၊ တေ သံဃံ တာသံ အာပတ္တိနံ ပရိဝုန္ဒပရိဝါသံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခုနိံ ဟာသံ အာပတ္တိနံ သုဒ္ဓန္တပရိဝါသံ အဒါသိ၊ တေ ပရိဝုတ္ထပရိဝါသာ၊ ဣမေ တိဿာ ဘိက္ခု သမ္မဟုလာ သံဃာဒိသေသာ အာပတ္တိယော အာပန္နာသု အပဋိစ္ဆန္နာယော၊ တေ သံဃံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ ယာစိံသု၊ သံဃော တိဿာနံ ဘိက္ခုနိံ တာသံ သမ္မဟုလာနံ အာပတ္တိနံ ပဋိစ္ဆာနဉ္စ အပဋိစ္ဆန္နာနဉ္စ ဆာရတ္တံ မာနတ္တံ အဒါသိ၊ ယော ဘိက္ခု မာနတ္တော သံဃံ အဗ္ဘာနံ ယာစန္တိ၊ သံဃော တိဿော ဘိက္ခု အဗ္ဘေတိ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ တိဿာနံ ဘိက္ခုနိံ အဗ္ဘာနံ၊ သေော ဘုက္ခသ္သ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သေော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သေော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ ဧတမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သေော ဘာသေယျ။

ကမ္ဘနိဋ္ဌာန် အဖျစ်ဓကာ၊

(၅) အဒ္ဒိတာ သံယေန တိဿာ ဘိက္ခူ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

အဗ္ဘာန် ကမ္မဝါ သေချာစေ့စပ် ကောင်းကောင်းဖတ်။

နိဂုံး

ဤတွင်ရွေ့.ကား အမှုသည် ဝတ်သား ၂-ပါး, ၃-ပါးတို့ကို တပေါင်းတည်းပြု၍ ဖတ်ရသော ဒွေ တယော ဝဏ္ဏုက သုဒ္ဓန္တ ဗဟုဝိုစ် ကမ္မဝါ အစီအရင် ပြီး၏။

ဤ ဗဟုဝုစ် ကမ္မဝါသည် ဒွန်ကမ္မဝါထက်ပင် အဖတ် အရွတ် ချောမောသည်၊ ပုဒ်နေ ပါဠ်နေ ပြေပြစ်သည်၊ အသုံးအဆောင်ပြုရန် အလွန်ကောင်းမြတ်လှသည်၊ လင်္ကာပေသလ ပညဝန္တ အရှင်တို့သည် အလွန်ပင် မြတ်နိုးထိုက်ပေသတည်း။

သက္ကရာဇ် ၁၂၅၆-ခု၊ ကဆုန်လ။

ဒွေ တယော ဝဏ္ဏုက ကမ္မဝါစာ နိဋ္ဌိတာ။

၁၀–ကထိနကံ အခင်း

ကထိန်ခံပုံ

ကထိန် ဒါယကာသည် သင်းပိုင်, ကေစီ, နှစ်ထပ် ကျိုသုံးထည်တို့တွင် မိမိ ကထိန်ခင်းစေလိုရာ သင်္ကန်းကို နေထွက်ချိန်တွင် ကျောင်းတိုက်တာသို့ ဝင်၍ "ဤမံ ကထိနစီဝရံ သံဃဿ ဒေမ"ဟု ဆိုပြီး လှူရမည်၊ ကျောင်းတိုက်တာသို့ မဝံဘဲ မိမိအိမ် မဟ္ဘုပ် စသည်မှ သင်္ကန်းကို လှမ်း၍ မလှူသင့်။

ကျောင်းတိုက်တာရှိ ရဟန်းတော်များသည် ကထိန်ခံမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကို ရွေးချယ်၍ "တိဿ" ဟု အမည်ပေးပြီးလျှင် သိမ်တွင်းမှာ ကမ္မဝါဖတ်၍ ပေးရာ၏၊ ကထိန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် သိမ်တွင်း, သိမ်ပ နှစ်ဌာနမှ ရှိသော် သင့်မြတ်၏၊ ကထိန်ခံ ပုဂ္ဂိုလ်သည် နှစ်ထပ်ဖြင့် ကထိန်ကို ခင်းလိုငြားအံ့၊ အဟောင်း နှစ်ထပ်ကို ပစ္စုဒ္ဓိရ်ပြု၊ အသစ်နှစ်ထပ်ကို အဓိဋ္ဌာန်တင်ပြီး "ဤမာယ သံဃာဋိယာ ကထိနံ အတ္ထရာမိ"ဟု ဆိုရမည်။

သင်းပိုင်, ကေစီတို့ဖြင့် ကထိန်ခင်းလိုငြားအံ့၊ ဤနည်းအတိုင်း "ဤမိနာ အန္တရဝါသကေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ၊ ဤမိနာ ဥတ္တရာသင်္ဃေန ကထိနံ အတ္ထရာမိ"ဟု ဆိုရမည်။

ကထိန်ခံ ရဟန်းသည် သံဃာသို့ကပ်ပြီး ပခုံးတဖက် လက်ကန်တော့တင်၍ လက်အုပ်ချီပြီး "အတ္ထတံ အာဝုသော သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒထ"ဟု နှုတ်မြွက်သံချို ဆိုရမည်။

ကျန်ရဟန်းတော်များကလည်း "အတ္ထတံ ဘန္တေ သံဃဿ ကထိနံ ဓမ္မိကော ကထိနတ္ထာရော အနုမောဒါမ"ဟု ဆိုကြရမည်။

ကထိန် ကမ္မဝါ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣဒံ သံဃဿ ကထိနစီဝရံ ဥပ္ပန်နံ၊ ယဒိ သံဃဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော ဣမံ ကထိနစီဝရံ တိသ္သဿ ဘိက္ခုနော ဒဒေယျ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ၊ သော ဥတ္တိ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣဒံ သံဃဿ ကထိနစီဝရံ ဥပ္ပန်နံ၊ သံဃော ဣမံ ကထိနစီဝရံ တိသ္သဿ ဘိက္ခုနော ဒေတိ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ၊ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဣမဿ ကထိနစီဝရဿ တိသ္သဿ ဘိက္ခုနော ဒါနံ ကထိနံ အတ္ထရိတုံ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၃) ဒိန္နံ ဣဒံ သံဃေန ကထိနစီဝရံ တိသ္သဿ သိက္ခုနော ကထိနံ အတ္ထရိတုံ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

၁၁–မိုဃ်းပရိတ်ကြီး

မုံရွာမြို့ လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး ရေးသား စီရင်တော်မူသော

မိုဃ်းပရိတ်ကြီး ရွတ်ပုံရွတ်နည်း

မုံရွာမြို့နယ်မှာ မိုဃ်းအလွန်ခေါင်နေသည်ဟု ဆရာတော် ကြားသိရသောကြောင့် ဝါဆိုလပြည့် စနေနေ့တွင် မိုဃ်းပရိတ်တော်ကြီး ရွတ်ကြရန် စီမံချက်ကို မုံရွာမြို့ လယ်တီတိုက်သို့ ပေးပို့လိုက်သည်။

လူတိုရွက်ဆောင်ရန် စီမံချက်

ထိုနေ့သို့ ရောက်သောအခါ မြို့ရွာနေ လူအများတို့က မိုဃ်နတ်များကို ပူဇော်ပသ ကြရမည်၊ ပသ ပုံကား "သက်သတ် မပါသော ထမင်း, ဟင်း, မုန့်ပဲ, သွားရေစာ, အုန်း, ငှက်ပျော, ဆေး, ကွမ်း, လဘက်, သစ်သီးဝလံ, ပန်းမာလ်များ စုံလင်စွာနှင့် ပဲ့(၇)ပဲ့ ပြုလုပ်၍-

(၁) တပဲ့မှာ ဘုရားပူဇော်ရန်၊
(၂) တပဲ့မှာ သီတာ ဝလာဟက နတ်များ ပူဇော်ရန်၊
(၃) တပဲ့မှာ ဥက္ကာ ဝလာဟက နတ်များ ပူဇော်ရန်၊
(၄) တပဲ့မှာ အသဉ္ဇိ ဝလာဟက နတ်များ ပူဇော်ရန်၊
(၅) တပဲ့မှာ ဝါတာ ဝလာဟက နတ်များ ပူဇော်ရန်၊
(၆) တပဲ့မှာ ဝဿ ဝလာဟက နတ်များ ပူဇော်ရန်၊
(၇) တပဲ့မှာ ပဇ္ဇုန္နာ နတ်များ ပူဇော်ရန် -

ဟု အသီးအသီး လိပ်ပြာ ကမ္ဘည်း ရေးထိုး၍ ဘုရားရှေ့မှာ ခင်းကျင်းကြပြီးလျှင် ထိုနတ်များကို ဘိတ်ခေါ်ရမည်။

ဘိတ်ခေါ်ပုံကား "အို— မိုးတိမ်ဆိုင်ရာ ဝလာဟကနတ်, ပဉ္စသိုက်နတ်နှင့် ပိုးဝံပျော်ပါး နတ်မင်းများတို့.... အာကျန်ပ်တို့က သိတ်ခေါ်ကြပါကုန်သည်၊ ညီညာမျှမျှ လာရောက်ကြပါကုန်လော့။ ဘယ်နှယ်ပဲဖြစ်က ပဉ္စသိုက်ကသော ပူဇော်ကြသော ပူဇော်သကာ များကိုလည်း ကြည်ဖြူစွာ ခံယူသုံးဆောင်ကြပါကုန်လော့၊ ရဟန်းသံဃာတော်များ ရွက်ဖတ်သော ပိုးဝံပျော်တော်များကိုလည်း ရိုသေစွာ နာကြပါကုန်လော့၊ မိုးမိုးများကိုလည်း အရည်ထန်စွာ မှုတ်စေကြပါကုန်လော့" ဟု အာသံကျယ်စွာနှင့် ဤစာကို သုံးပေါက် ရွက်ဖတ်ကြရမည်၊ ဤကား လူတို့ဆောင်ရွက်ရန် စိမံချက်တည်း။

မိုးမိုးရိတ်ရွတ်ရန် စီစဉ်ခြင်း

တိုက်ရှိ သံဃာတော်များ မှာလည်း ဆွမ်းခံ မသွားပဲ၌ ကျောင်းမှာသာ နံနက်ဆွမ်း နေ့ဆွမ်း ပြီးစီးကြစေရမည်၊ တိုက်တွင်းရှိ ရဟန်းတော် သံဃာတော်များသည် တိုက်လယ်မြို အပြင်ကျောင်းကြီးပေါ်မှာ အကုန်စည်းဝေးခြင် နံနက် ၁-နာရီ တကြိမ်, နေ့လည် ၁၂-နာရီ တကြိမ်, ညနေ ၄-နာရီတကြိမ် မိုးမိုးပရိတ်ကြီးကို ရွတ်ဖတ်ကြရမည်။

ရွတ်ဖတ်ပုံမှာ "သြကာသ, သြကာသ, သြကာသ ဘုန်းတော်အနုဿ, ကံတော်အနုဿ, ဉာဏ်တော်အနုဿ" အစချီသော မဟာသြကာသကြီးနှင့် ဘုရားရှိခိုးကြပြီးလျှင် "ပဝဿိ ဘုဂ္ဂေါ ဘဂဝါ"မှ စ၍ ၇-ဆူ စက်ပရိတ်တော်ကြီး၊ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဘူ စက်ပရိတ်တော်ကြီး များကို ညီညာစွာ ရွတ်ဆိုကြပြီးနောက် "အဋ္ဌဝီသတိ သမ္မာဒ္ဓါ"ခြင်္သေ ဂါထာနှစ်ပုဒ်ကို "ပုရတ္ထိမာယ ဒိသာယ"စသည်ဆို၍ "ဥပရိမာယ ဒိသာယ"အထိ အရပ်ဆယ်မျက်နှာစေ့အောင် ရွတ်ဆိုရမည်၊ ထို့နောက် "ပုနာပရံ ယဒါ ဟောမိ" အစရှိသော ငါးရံ့ပင်းပရိတ်တော်ကြီး ကို အခေါက်ပေါင်း(၃၀)စေ့အောင် ရွတ်ဆိုကြရမည်၊ နံနက်အကြိမ်မှာ (၃၀)၊ နေ့လည်အကြိမ်မှာ (၃၀)၊ ညနေအကြိမ်မှာ (၃၀) ပေါင်း အခေါက်ပေါင်း (၉၀) ရ၏။

မိုးသည် နှစ်ရက် သုံးရက်အတွင်းမှာ ကောန်ရွာလိမ့်မည်: ဝါဆိုလပြည့်နေ့ မိုးမိုးပရိတ်ကြီ ရွတ်ကြပြီးနောက် တန်ဆောင်မုန်း လပြည့်နေ့တိုင် မိုးမိုးလအတွင်းမှာ စနေနေ့, စနေနေ့ကိုဥ ဥပုတ်တက်ကြသောအခါ အခေါက် (၃၀) ရွတ်ကြရမည်၊ ကြွင်းသောနေ့တို့ဥ် တည့်လျှင် (၃)ခေါက် ရွတ်ကြရမည်။

ကဆုန်လ, နယုန်လတို့မှာ မိုဃ်းကြိုးစွာ ခေါင်၍ နေလျှင်လည်း ထို့နည်းတူစွာ ရွှတ်ကြကုန်ရမည်၊ မိုဃ်းသည် လုံးလောက်စွာ ရွာသွန်းသောအခါ၌ ငါးရံ့မင်းပရိတ် ရွတ်မှုကို ချန်လှပ်၍ ကြွင်းပရိတ်များကိုသာ ရွတ်ကြရမည်၊ ငါးရံ့မင်းပရိတ်မှာ စရိယ ပိဋကတ် ပါဠိတော်တွင် ရှိလေသည်။

ပရိတ်ရွတ်သောအခါ၌ အညီအညာလိုလှ၏၊ စာကိုဖတ်၍ တိုင်ပြီး ရွတ်ကြလျှင် ညီညာတတ်၏၊ ရွတ်ရာမှာ ရှုသမဏောများ မပါစေရ၊ ပရိတ်မရွတ်မီ တရက်က ညီညာအောင် ညှိ၍ ထားကြရမည်။

"မောင်သုန္ဒရ, မောင်ဉာဏောဘာသ, မောင်အာသဘ" တို့က ပရိတ်ရွတ်ပွဲကြီး ချောမောစွာ ပြီးစီးအောင် အာဏုးကြောင့်ကြ စိုက်ထုတ်ကြရမည်၊ ပွဲပြီးသည့်နောက် ၂-ရက်၊ ၃-ရက် လွန်သောအခါ မိုဃ်းရွာလျှင် ရွာကြောင်း, မရွာလျှင် မရွာကြောင်း ဆရာတော်ထံ စာနှင့် လျှောက်ကြားရမည်၊ ဤကား မုံရွာမြို့ လယ်တီတိုက်ကြီးမှာ မိုဃ်းပရိတ်ရွတ်ရန် စီရင်ချက်ကြီးတည်း။

တိုက်တွန်းချက်

တနိုင်ငံလုံးမှာလည်း, မိုဃ်းကြိုးစွာ ခေါင်၍နေသော မြို့ရွာတို့၌ ထိုသို့မြို့ရွာရှိ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့နှင့် သံဃာ့ သာမဏေ အသင်းကြီးများတို့သည် ထိုမုံရွာမြို့အတူ မိုဃ်းပရိတ်ကြီးများကို အားထုတ်၍ ရွတ်နိုင်ကြကုန်လျှင် "၈၅-ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလမှစ၍ ၈၈-ခုနှစ် ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ ၃-နှစ်တိုင်တိုင် တကမ္ဘာလုံး၌ မိုဃ်းကြိုးစွာခေါင်လိမ့်မည်"ဟု ယခုနှစ် နယုန်လဆုတ် ၇-ရက်နေ့ ထုတ်ဝေသော ပညာ့အလင်းသတင်းစာတွင် ပါရှိသော "အင်ကန္ဒာဆွာမိပုလဲ"ဆိုသူ ဆရာကြီး၏ ဟောကိန်းကြီးကို ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံအဘွက် ဒေကန်အမှန် ကွယ်ကာနိုင်ကုန်သတည်း။

ထိုထိုမြို့ရွာရှိ ဆရာတော် သံဃာတော်တို့နှင့်တကွ သံဃာ့သာမဏေ အသင်းကြီးများ၏ တာဝန်ကြီးပေတည်း,

ငါးရံ့မင်း ပရိတ်ကြီးပါဠ်

၁။ ပုနာပရံ် ယဒါ ဟောမိ၊ မစ္ဆရာဇာ မဟာသရေ
ဥဏ္ဏေ သူရိယသန္တာပေ၊ သရေ ဥဒကံ် ခီယျထ။

၂။ တတော ကာကာ စ ဂိဒ္ဓာ စ၊ ကင်္ခာ ကုလလသေနကာ။
ဘက္ခယန္တီ ဒိဝါရတ္တိ်ံ၊ မစ္ဆေ ဥပနိသီဒိယ။

၃။ ဧဝံ စိန္တေ သဟံ တတ္ထ၊ သဟဉာတီဟိ ပီဠိတော။
ကေန နုခေါ ဥပါယေန၊ ဉာတီဒုက္ခာ ပမောစယေ။

၄။ စိန္တယိတ္ဝာန ဓမ္မတ္ထံ၊ သစ္စံ အာဒ္ဒသ ပဿယံ်။
သစ္စေ ဌတ္ဝာ ပမောစေသိ်ံ၊ ဉာတိနံ် တံ အဘိက္ခယံ်။

၅။ အနုဿရိတ္ဝာ သဒ္ဓမ္မံ၊ ပရမတ္ထံ် ဝိစိန္တယံ်။
အကာသိ သစ္စကိရိယံ်၊ ယံ် လောကေ ဓုဝသဿတံ်။

၆။ ယတော သရာမိ အတ္တာနံ်၊ ယတော ပတ္တောသ္မိ ဝိညုတံ်။
နာဘိဇာနာမိ သဉ္စိစ္စ၊ ကေပါဏမ္ပိ ဟိ်ံသိတံ်။

၇။ တေန သစ္စဝဇ္ဇေန၊ ပဇ္ဇုန္နော အဘိဝဿတု။
အဘိတ္ထနယ ပဇ္ဇုန္န၊ နိမိ်ံ ကာယဿ နာသယ။

၈။ ကာကံ သောကာယ ဂုန္ဒေဟိ၊ ပစ္ဆေ သောကာ ပမောစယိ။
သဟကတေ သစ္ဆဝရော၊ ပဒုန္နော အာဘိဂဇ္ဇိယ။

၉။ ထလံ နိန္နဉ္စ ပူရေန္တော၊ ခဇ္ဇေန အာဘိဝဿထ။
ဝေရုပံ သစ္ဆဝရံ၊ ကတ္တာ ဝီရိယမုတ္တမံ။

၁၀။ ဝဿာပေသိ မဂ်ံ မေဃံ၊ သစ္ဆတေဇသမာဟိတော။
သစ္စေန မေ သမော နတ္ထိ၊ သော မေ သစ္စပါရမီ။

မိုဃ်းပရိတ်ကြီးကို ရွတ်ကြရာ၌ ရတနသုတ်, မေတ္တာသုတ် ပရိတ်များကို ရွတ်ပြီးမှ အဋ္ဌဝီသတိ ဂါထာ၊ ငါးနံ့မင်း ပရိတ်များကို ရွတ်ကြရမည်။

မိုဃ်းပရိတ်ကြီးကို ကျွန်စိမ်ချက်အတိုင်း မုံရွာမြို့မှာ ဝါဆိုလပြည့်ဟင် မိုဃ်းပရိတ်ပွဲကြီးများ ပြုလုပ်သည်အတွက် လပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့တွင် မိုဃ်းအရည်ထန်စွာ ရွာသွန်းကြောင်း၊ ယိုနောက် ၂-ရက်၊ ၃-ရက်နေ့များတွင် နှစ်တိုင်းကက် တိုး၍ ရွာသွန်းကြောင်း၊ မုံရွာမြို့နယ် တဝှမ်းလုံးမှာ မိုဃ်းဦး စိုက်ပျိုးသော အသီးအပင်တို့ အောင်မြင်ချောမောပေသည်ဟု ဝမ်းသာအားရ ပျိုကြခြောင်း ဆရာတော်ဘုရား မုံရွာမြို့က ပေးပို့သော လျှောက်လွှာကို တွေ့မြင်ရ၍ ဆရာတော်မှာ အလွန်ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်ရပေသည်။

မိုဃ်းပရိတ် ပြီး၏။

၁၂-မိုဃ်းကမ္ဘဝါဇေတဝတ်ကြီး

လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူအပ်သော

မိုဃ်းကမ္ဘဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစိအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမသ္မိံ ဂါမခေတ္တေ ဝဿကာလေ သမ္မာ ဒေဝါ နု ဝဿန္တိ၊ သမ္မာ မေဃာ နု သိဉ္စန္တိ၊ မနုဿာ ကသိကမ္မာနိ ကာတုံ နု လဘန္တိ၊ ဗီဇာနိ ဝပိတုံ နု လဘန္တိ၊ ဝုတ္တာနိ စ ပုဗ္ဗန္ဟပရန္ဟာနိ ဝုဒ္ဓိံ ဝိရူဠှိံ နု ဂစ္ဆန္တိ၊ အန္တရာဝ သုဿိတ္ထာ မရန္တိ၊ တဋာကေသု စ ပေါက္ခရဏီသု စ အာဝါဠေသု စ သောဒ္ဓေသု စ ဥဒကာနိ ဆိဇ္ဇန္တိ၊ မနုဿာ စ တိရစ္ဆာနဂတာ စ ပါနီယဟေတု ပါနီယကာရဏာ အတိဒုက္ခပတ္တာ ဟောန္တိ၊ ဝဿကာရကာ ပဇ္ဇုန္နော စ ဝလာဟကော စ ဒေဝါ အတ္တနော ကိစ္စေသု ပမတ္တာ အဗျာဝဋာ အပ္ပေါသုက္ကာ ဘဝေယျုံ၊ ယဒိ သံဃော ပဇ္ဇုန္နေ စ ဝလာဟကေ စ ဒေဝေ သမနုဘာသေယျ၊ သမနုဘာသေယျ၊ တေ ပဇ္ဇုန္နော စ ဝလာဟကော စ ဒေဝါ ဣဒ္ဓိမန္တော ဟောန္တိ၊ ဇုတိမန္တော ဟောန္တိ၊ ဝဏ္ဏဝန္တော ဟောန္တိ၊ ယသဿိနော ဟောန္တိ၊ ပိယေဟိ မနာပေဟိ ပုတ္တေဟိ စ ဒါရေဟိ စ ဉာတိမိတ္တေဟိ စ သဟ သမ္မောဒန္တိ၊ ပမောဒန္တိ၊ သုဏန္တိ၊ မေ ဘောန္တော၊ ပဇ္ဇုန္နော စ ဝလာဟကော စ ဒေဝါ ဘာသိတံ မနသိကရောန္တိ၊ ပဋိမေ အနန္တဂုဏာ၊ ကတမေ ပဉ္စ၊ ဗုဒ္ဓဂုဏာ အနန္တာ၊ ဓမ္မဂုဏာ အနန္တာ၊ သံဃဂုဏာ အနန္တာ၊ မာတာပိတုဂုဏာ အနန္တာ၊ အာစရိယဂုဏာ အနန္တာ၊ ဣမေ ပဉ္စ အနန္တဂုဏာ၊ ပဇ္ဇုန္နာနုဇ္ဇ ဝလာဟကာနုဇ္ဇ ဒေဝါနံ သိသေသု တိဋ္ဌန္တိ၊ ပဇ္ဇုန္နော စ ဝလာဟကော စ ဒေဝါ ဣဒမဟိ ပဉ္စဟိ အနန္တဂုဏစက္ကေဟိ သမ္မာဒေဝေ ဝဿာပေန္တိ၊ သမ္မာမေဃေ သိဉ္စာပေန္တိ၊ ဣမေဟိ အနန္တေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏစက္ကေဟိ သမ္မာဒေဝေ ဝဿာပေန္တိ၊ သမ္မာမေဃေ သိဉ္စာပေန္တိ၊ ဣမေဟိ အနန္တေဟိ ဓမ္မဂုဏစက္ကေဟိ သမ္မာဒေဝေ

ဝဿာဟေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ သဗ္ဗဒေဝတာနုဘာဝေန သဗ္ဗဒါ သုခီ ဟောန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ မာတာပိတုဂုဏစရိယာဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ အာစရိယဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ နံ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဝလာဟကော စ ဒေဝါ အာဂန္တွာ ဗ်ာဓေန္တု ပဟရန္တော အာဗျာဝဋ္ဋေဟိ အပ္ပေါသုက္ကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အယံ သံဃသ္သ အနုသာသနီတိ၊ ဒေဝေ ဥတ္တ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) ဆုဏာတု မေ ဘန္တေ သံဃော၊ ဣမသ္မိံ ဂါမခေတ္တေ ဝဿကာလေ သမ္မာဒေဝါ နံ ဝဿန္တု၊ သမ္မာမေဃော နံ သိဇ္ဈတု၊ မနုဿာ ကသိကမ္မာနိ ကာတုံ နံ လဘန္တု၊ ဗီဇာနိ ဝပိတုံ နံ လဘန္တု၊ ပတ္တာဒီ စ ပရိဘောဂါနိ ဂုဟိံ ဂစ္ဆန္တု၊ အာဂတာဝ သုသ္သိတ္ဝာ မရန္တု၊ တဋ္ဋာကေသု စ ပေါက္ခရဏီသု စ အာဝါဋေသု စ သောဒေတ္ဝာ စ ဥဒကာနိ သဏ္ဌန္တု၊ ပုန်ဘော ဒေဝ ဝလာဟကာ ဝ ဒေဝါ အာဂန်ဘာ ဟိန်ဒေ ပါနိယဟေတု ပါနိယကာရဏာ အကိဉ္စိပုတ္တာ ဟောန္တု၊ ဘဒန္တာနံကာ ဟောန္တု စ ဝလာဟကာ ဝ ဒေဝါ အာဂန်ဘာ ဟိန်ဒေ ပမတ္တာ အပ္ပေါသုက္ကာ ဘဝေယျု၊ သံဃော ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဝလာဟကေ စ ဒေဝေ သန်ဓာသေတိ သမ္မာဒါသေတိ၊ ဒေဟ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဝလာဟကာ စ ဒေဝါ ကုဋိမန်ဒွာ ဟောန္တု၊ ဝေတိမန်ဒွာ ဟောန္တု၊ ဝဏ္ဏဝန်ဒွာ ဟောန္တု၊ ယသဝါနော ဟောန္တု၊ ပီယော ဒေဝါ မနာပေဟိ ဂဒ္ဓဗ္ဗေဟိ စ ဒါရေဟိ စ ဘုတိမ်ဒွေဟိ စ သဟ သဒ္ဓေဝန္တု၊ ပမောဒန္တု၊ ဂဏ္ဟန္တု၊ မေ ဘောဇ္ဇာ၊ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဝလာဟကာ စ ဒေဝါ ဘာသိတံ မနသိကရောန္တု၊ ပဋိမေ အနုဒ္ဒဝေ၊ ကတမေ ပဉ္စ၊ ဝုဋ္ဌိကာ အနုဒ္ဒဝေ၊ ဗျုဋ္ဌိကာ အနုဒ္ဒဝေ၊ သံဃဂုဏာ အနုဒ္ဒဝေ၊ မာတာပိတုဂုဏာ အနုဒ္ဒဝေ၊ အာစရိယဂုဏာ အနုဒ္ဒဝေ၊ ဣမေ ခဋ္ဌ အနုဒ္ဒဝေ ဝလာဟကာနဉ္စ ဒေဝါနံ သိသေသု တိဋ္ဌန္တိ ပဋိဂ္ဂဟေတွာ စ ဝလာဟကာ စ ဒေဝါ ဣမေ ပဉ္စ အနုဒ္ဒဝေ သမ္မာဒေဝ ဝဿန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ ဗုဒ္ဓဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ ဓမ္မဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ သံဃဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ သဗ္ဗဒေဝတာနုဘာဝေန သဗ္ဗဒါ သုခီ ဟောန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ မာတာပိတုဂုဏစရဏေဟိ သမ္မာဒေဝ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာမေဃော သိဇ္ဈာပေန္တု၊ ဣမေဟိ အာနုန္ဘေဟိ အာစရိယဂုဏစရဏေဟိ

အနန္တေဟိ 'အာစရိယဂုဏ်စကြေဟိ သမ္မာဒေဝေ ဝဿာပေန္တု၊ သမ္မာဓမ္မေ သိဉ္စာပေန္တု၊ နှ ပဇ္ဇုန္နေဟိ စ ဝလာဟကေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတ္ထနော ကိစ္စေသု ပမတ္တေဟိ အဗျာဝဋေ္ဌဟိ အပေါ်သုက္ကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗံ၊ အယံ သံဃဿ အနုသာသနီတိ ယဿာယသ္မတော ခမတိ ဇေတသံ ပဇ္ဇုန္နာနဉ္စ ဝလာဟကာနဉ္စ ဒေဝါနံ သမနုဘာသနာ သမနုဘာသနာ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခမတိ၊ သော ဘာသေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၃) ဒုတိယမ္ပိ ဇေတမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစိအရင်

(၄) တတိယမ္ပိ ဇေတမတ္ထံ ဝဒါမိ ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အချုပ်စကား

(၅) သံမနုဘဋ္ဌာ သံဃေန ပဇ္ဇုန္နာ စ ဝလာဟကာ စ ဒေဝါ၊ သမနုသိဋ္ဌာ သံဃေန ပဇ္ဇုန္နာ စ ဝလာဟကာ စ ဒေဝါ ပဇ္ဇုန္နေဟိ စ ဝလာဟကေဟိ စ ဒေဝေဟိ အတ္ထနော ကိစ္စေသု ပမတ္တေဟိ အဗျာဝဋေ္ဌဟိ အပေါ်သုက္ကေဟိ ဘဝိတဗ္ဗန္တိ၊ ခမတိ သံဃဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာရယာမိ။

မိုးသံး ကမ္မဝါ ပြီးပြီ။

မိုးကမ္ဘဝါဖတ် အစီအရင်

မိုးကမ္ဘဝါကြီးကို ဖတ်ကြရာ၌လည်း မုဆိုးမြို့ လယ်တီတိုက်ကြီးမှာ မိုးပရိတ်ကြီးကို ဖတ်ကြရာ၌ကဲ့သို့ ဘုရားပူဇော်ပဲ့, နတ်ပူဇော်ပဲ့တို့ကို စုံလင်စွာ ပြုလုပ် ပင့်ခေါ် ပူဇော် ပ,သပြီးမှ ဤကမ္ဘဝါကြီးကို ဖတ်ကြကုန်ရမည်၊ ဖတ်ကြရာ၌လည်း မိုးပရိတ်ကြီးမှာ ရဟန်းသံဃာများမပါမူ၍ လူဖြစ်သူတို့ချည်း ပင့်ဖတ်ရ၏။

မိုးကမ္ဘဝါဖတ်ရန်

ဤမိုးကမ္ဘဝါဒါ၌မူကား ရဟန်းသံဃာ (၄)ပါးထက် မနည်းစေရ၊ ရဟန်းသံဃာများလျှင် များတိုင်းကောင်း၏၊ ပုဒ်ပါဠိအက္ခရာကို မှန်ကန်စွာ သိတတ် ဖတ်တတ်သော ရဟန်းတို့က တညီတညာ လိုက်၍ ရွတ်ဆိုကြကုန်ရမည်၊ အညီအညာလိုလှ၏၊ ကြားနာသော သူတို့၏ နားဦး ပုဒ်ပါဠိ အက္ခရာ ပြီသစွာ ကြားနိုင်လောက်အောင် ညီညာစေရမည်။

အစီအစဉ်

မိုးကမ္ဘဝါပဲ့ကြီး ပြုလုပ်သောနေ့တွင် နံနက်တကြိမ်, နေ့လည်တကြိမ်, ညနေတကြိမ် ဖတ်ကြရာ၌ တကြိမ်တကြိမ်မှာ တနာရီခွဲမျှ ကြာစေရမည်၊ နှစ်ခေါက်ထက်လည်း မနည်းစေရ၊ ထိုထက် အခေါက်များနိုင်လျှင် သာ၍ကောင်း၏၊ ရဟန်းခံ ကမ္ဘဝါ စသည်တို့၌ ဓနိတ အက္ခရာကို ပြင်းတန်စွာ ရွတ်ကြရသကဲ့သို့ ဤမိုးကမ္ဘဝါ၌ ပြင်းတန်စွာ ရွတ်မှုမလိုလှ အသံကျယ်စွာ ရွတ်မှုသာလိုလှ၏။

၁၃-မိုးယိမ်းအဓိန့်တော်

ကျေးဇူးတော်ရှင် လယ်တီဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်တော်မူသော

မိုးယိမ်းအဓိန့်တော် ပြန်တမ်းကြီး

အို....အထက်တခွင် မိုးယိမ်းကောင်းကင်၌ အစဉ်ရှိနေကြကုန်သော ဝလာဟက ပဇူန္နဟု နာမထင်ရှား နတ်မင်းများတို့.... မုံရွာမြို့ လယ်တီတိုက်နေ ရဟန်းထော် သံဃာတော်များတို့၏ ထုတ်ဘော်မိန့်ကြား ဆိုစကားကို ထောင်နား နာခံကြကုန်လော့၊ ဘုန်းတော်အနန္တ, ကံတော်အနန္တ, ဉာဏ်တော်အနန္တ, စကြဝဠာ ကမ္ဘာမြေမိုးယိမ်း ဖြန်းဖြန်းကျိုးမျှ တန်ခိုးတော်အနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူပေသော သင်တို့ ဆရာငါတို့ဆရာ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ သုံးလောကထွဋ်ထား သဗ္ဗညုမြတ်စွာဘုရားကြီးသည် ဟောကြားတော်မူပေအပ်ကုန်သော အနန္တတရားကြီး ငါးပါးတို့သည် ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာအစဉ်၌ ထင်ရှားရှိပေကုန်၏။ ဗုဒ္ဓဂုဏော အနန္တော, ဓမ္မဂုဏော အနန္တော, သံဃဂုဏော အနန္တော, မာတာပိတုဂုဏော အနန္တော, အာစရိယဂုဏော အနန္တော ဤငါးပါးတို့ပေတည်း။

ဤအနန္တဓာတုငါးပါးတို့သည် ငါတို့မြတ်စွာဘုရားကြီး၏ တပည့်သား ဖြစ်ကြကုန်သော ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် သာသနာဝင် ရှင်လူအများတို့၏ အဆုတ်အသဲ နှလုံးထဲမှာ အမြဲတည်ရှိကြပေကုန်၏၊ ငါတို့မြတ်စွာဘုရားကြီး၏ တပည့်သားတော် ဖြစ်ကြပေကုန်သော အထက်တခွင် ကောင်းကင်တရိုး နတ်အများတို့၏ အဆုတ်အသဲ နှလုံးထဲမှာလည်း အမြဲတည်ရှိကြပေကုန်၏၊ အနန္တတရားကြီး ငါးပါးတို့၏ ကောင်းကျိုးဖလ အနန္တတို့ကိုလည်း ယခုဘဝမှစ၍ နိဗ္ဗာန်ရသည့် ဘဝတိုင်အောင် သင်တို့ ငါတို့ မချိုအမှန် ခံစား စံစားကြရကုန်လတ္တံ့။

ထိုအနန္တဂုဏ်ထူး ကျေးဇူးတော်ကြီး ငါးရပ်တို့ကို သိဘတ် မြင်တတ် မတိမ်မမြုပ် ဖေါ်ထုတ်ပြောဆိုတတ်ကြကုန်သော သူတို့သည် ကတညုတာ ကတဝေဒိတာ သူတော်ကောင်းအင်္ဂါ ဇင်္ဂလာတရားကြီးနှင့် ပြည့်စုံသော သူတို့ပေတည်း၊ ထိုအနန္တဂုဏ်ထူး ကျေးဇူးတော်ကြီး ငါးဖါးတို့သည်လဲည်း ထိုကျေးဇူးတော်ကြီးတို့ကို အမြဲနိစ္စ ခံစံ ကြရကုန်သောသူတို့၌ ကျေးဇူးမြို ကျေးဇူးကြွေး ဝန်မလေးကြအောင်

တတ်အားသမျှ ပေးဆပ်ပူဇော်ကြရမြဲ ဝတ္တရားကြီးသည် ရှိကြကုန်၏။ အမိကျေးဇူး အဘကျေးဇူးများကဲ့သို့ ဘုရားကျေးဇူး အနန္တ, တရားကျေးဇူး အနန္တ, သံဃာ့ကျေးဇူး အနန္တတို့၌ ကျေးဇူးမြို ကျေးဇူးကြွေး ဝန်မလေးကြအောင် ဆပ်ပေးပူဇော်မှကြီး ဆိုသည်ကား ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့်တကွ ဘုရားသာသနာတော်ကြီးကို ဆုတ်ယုတ်လျော့ပါး မရှိရအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထုတဲ့မှု တည်တံ့ခိုင်မြဲအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ်မှု တိုးတက်ပွားများအောင် ကြောင့်ကြစိုက်ထုတ်မှုများပေတည်း။

ဗုဒ္ဓဘာသာဝင် လူရွှင်အများတို့မှာ စာသင်ကျောင်းတိုက်ကြီး တည်ထောင်မှု, စာချပုဂ္ဂိုလ် စာသင်ပုဂ္ဂိုလ်များကို ပစ္စည်းလေးပါး ထောက်ပံ့မှု, ဝိနည်းစာပြန်ပဲ့ အဘိဓမ္မာစာပြန်ပဲ့ကြီးများ ပြုလုပ်မှု, လက္ခကံကြွေး ငွေကြေးပေး၍ ပိဋကတ်စာအုပ် ပိဋကတ်စာထုပ်တို့ကို တည်ထောင်မှု, ပိဋကတ်ကျောက်စာတို့ကို ရေးထုတည်ထောင်မှုများပေတည်း။

ယခုအခါ ငါတို့မြန်မာနိုင်ငံမှာ ထိုအမှုများကို ပြုလုပ်အားထုတ်လျက် ရှိကြပေကုန်၏။ ငါတို့မြတ်ဘုရား၏ တပည့်သားတော် ဖြစ်ကြကုန်သော နတ်အများတို့၏ဆိုင်ရာ ကျေးဇူးမြို ကျေးဇူးကြွေး ဝန်မလေးရအောင် ပေးဆပ်မှုမှာမူကား ပိဋကတ်သုံးပုံနှင့်တကွ ဗုဒ္ဓသာသနာတော်ကြီး တည်ရှိရန် နိုင်ငံမြို့ရွာတို့၌ ဘီလူးမျိုး သရဲသဘက်မျိုး နတ်ဆိုးနတ်ဝါးတို့ ထကြွသောင်းကျန်းမှုကြောင့် လူတို့၌ဌင်း, ကျဲ-နွှားစသော တိရစ္ဆာန် သတ္တဝါတို့၌ဌင်း၊ ကျရောက်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဆိုး အနာဆိုး ကပ်ဘေးဒဏ်မျိုးတို့မှ ကင်းလွတ်ကြအောင် စောင့်ရှောက်ကာကွယ်မှုကြီးတပါး၊ ဤအမှုကြီး နှစ်ပါးတို့သည် နတ်အများတို့၏ဆိုင်ရာ ဘုရားကျေးဇူး တရားကျေးဇူး သံဃာ့ကျေးဇူးများကို ဆပ်ပေးမှုတို့ပေတည်း။

ဤနှစ်ပါးတို့တွင်လည်း ရောဂါဆိုး အနာဆိုး ကပ်ဘေးဒဏ်မျိုးတို့မှ ကင်းလွတ်ကြအောင် စောင့်ရှောက်ကွယ်ကာမှုကြီးသည် စတုမဟာရာဇ်နတ်မင်းကြီးများနှင့် နတ်စစ်သူကြီးများတို့၏ ဆိုင်ရာပေတည်း၊ မိုးယံးမရွာသည့်အတွက် ငတ်မွတ်ခေါင်းပါးမှုတို့မှ ကင်းလွတ်ကြအောင် စောင့်ရှောက်ကွယ်ကာမှုကြီးသည် ဝလာဟကနတ်, ပဇ္ဇုန္နနတ်များတို့၏ ဆိုင်ရာပေတည်း၊ ယခုအခါ ဗုဒ္ဓဘာသာ သာသနာတော်ကြီး၏ တည်ရှိရာ မုံရွာမြို နယ်ပယ်အတွင်း၌ မိုးယံးအခါ မိုးယံးလုံလောက်စွာ မရွာမှုကြီး ဆိုက်ရောက်လျက် ရှိနေချေပြီ။

အို....မိုးသ်း၏ဆိုင်ရာ ဝလာဟက, ပဇ္ဇုန္နဟု နာမထင်ရှား နတ်မင်းများတို့.... မြတ်စွာဘုရား၏ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်မြီးရပ်ကို ဆပ်ပေးကြကုန်လော့၊ မိုးသ်းတို့ကို ကောင်းစွာ ရွာစေကြကုန်လော့၊ တရားတော်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော် ဂုဏ်မြီးရပ်ကို ဆပ်ပေးကြကုန်လော့၊ မိုးသ်းတို့ကို ကောင်းစွာ ရွာစေကြကုန်လော့၊ သံဃာတော်မြတ်၏ ကျေးဇူးတော်ဂုဏ်မြီးရပ်ကို ဆပ်ပေးကြကုန်လော့၊ မိုးသ်းတို့တို့ ကောင်းစွာ ရွာစေကြကုန်လော့၊ ရှေးအခါ ကမ္ဘာပေါင်း ခုနစ်သခေါ်အတွင်း၌ ငါးသိန်းကုန်သော ဘုရားရှင်ကြီးတို့သည် ဖြစ်ပွင့်တော်မူကြပေကုန်၏၊ ငါတို့၏ဘုရားအလောင်းတော်သူမြတ်သည် နှလုံစွာသော မုဒုပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ တည်၍ ထိုငါးသိန်းကုန်သော ဘုရားရှင်တို့အထံ၌ သဗ္ဗညု ဘုရားဆုကြီးကို ပန်ဆင်တော်မူ၏၊ ထိုငါးသိန်းကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးရှိန်ဝါ စက်အာဏာတို့ကြောင့် ဤ( )မြို့နယ်ပယ် တဝှမ်းလုံး၌ မိုးသ်းတို့သည် ကောင်းစွာ ရွာစေကုန်သတည်း။

ထိုနောက် ကမ္ဘာပေါင်း ကိုးသခေါ်အတွင်း၌ တသောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် ဖြစ်ပွင့်တော်မူကြပေကုန်၏၊ ငါတို့၏ အလောင်းတော်သူမြတ်သည် အလတ်ဖြစ်သော မဇ္ဈုပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ တည်၍ ထိုတသောင်းနှစ်ထောင်ကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးရှိန်ဝါ စက်အာဏာတို့ကြောင့် ဤ( )မြို့နယ်ပယ် တဝှမ်းလုံး၌ မိုးသ်းတို့သည် ကောင်းစွာ ရွာစေကုန်သတည်း။

ထိုမှနောက် လေးသခေါ်နှင့် ကမ္ဘာတသိန်းအတွင်း၌ နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့သည် ဖြစ်ပွင့်တော်မူကြ ပေကုန်၏၊ ငါတို့၏ ဘုရားအလောင်းတော်သူမြတ်သည် ရင့်မာသော တိက္ခပုဂ္ဂိုလ်အဖြစ်၌ တည်၍ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏အထံ၌ သဗ္ဗညု ဘုရားဆုကြီးကို ပန်ဆင်တော်မူ၏၊ ထိုနှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်တို့၏ တန်ခိုးရှိန်ဝါ စက်အာဏာတို့ကြောင့် ဤ( ) မြို့နယ်ပယ် တဝှမ်းလုံး၌ မိုးသ်းတို့သည် ကောင်းစွာ ရွာစေကုန်သတည်း။

ဤသို့လျှင် သခေါ်(၂၀)အတွင်း၌ ဖြစ်ပွင့်တော်မူကြကုန်သော ငါးသိန်း တသောင်း နှစ်ထောင် နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူကုန်သော မြတ်စွာဘုရားတို့၏ တန်ခိုးရှိန်ဝါ စက်အာဏာတို့ကြောင့် ဤ( )မြို့နယ်ပယ် တဝှမ်းလုံး၌ မိုးသ်းတို့သည် ကောင်းစွာရွာစေကုန်သတည်း။

မိုးသ်းအမိန့်တော် ပြီး၏။

14 မှတ်ချက်။ ။မိုးသ်းအမိန့်တော်ကို ဖတ်သောအခါ( )ကွင်းအတွင်း၌ လိုသောမြို့ရွာ အမည်ကို ဖတ်ပါ။

၁၄–မဟာဩကာသ ဘုရားဖွဲ့ခြင်းကြီး

ခုနစ်ဆူ ဘုရားရှိခိုး

၁။ ဘုန်းတော်အာနန္တ, ကံတော်အာနန္တ, ဉာဏ်တော်အာနန္တ, စကြဝဠာ ကမ္ဘာမြေမိုဃ်း ဖြန်းဖြန်းကျိုးမျှ တန်ခိုးတော်အာနန္တတို့နှင့် ပြည့်စုံတော်မူသော အရှင်ဝိပဿီ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၂။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်သိခီ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၃။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်ဝေဿဘူ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၄။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်ကကုသန် မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၅။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်ကောနာဂုံ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၆။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်ကဿပ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

၇။ ဘုန်းတော်အာနန္တ ။ပ။ အရှင်ဂေါတမ မြတ်စွာဘုရားကိုယ်တော်။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်ကြီးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ ဦးခေါင်းထက်၌ အမြဲကိန်းစက် တည်နေတော်မူပါစေကုန်သတည်း။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်ကြီးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ ငယ်ဒူးစ်ဖက် ပခုံးထက်၌ အမြဲကိန်းစက် တည်နေတော်မူပါစေကုန်သတည်း။

ဤခုနစ်ဆူကုန်သော ဘုရားရှင်ကြီးတို့သည် အကျွန်ုပ်၏ အဆုတ်အသဲ နှလုံးထဲ၌ အမြဲကိန်းစက် တည်နေတော်မူပါစေကုန်သတည်း။

၁၅–နုနှစ်ဆူ ဓက်ပရိတ်တော်ကြီး

၁။ ဝိပဿီ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနန္တပုညော အနန္တဂုဏော အနန္တဉာဏော အနန္တတေဇော အနန္တဣဒ္ဓိ အနန္တဇုတိ။

၂။ သိခီ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၃။ ဝေဿဘူ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၄။ ကကုသန္ဓော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၅။ ကောနာဂမနော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၆။ ကဿပေါ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၇။ ဂေါတမော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

သတ္တိမေ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အနန္တပုညာ အနန္တဂုဏာ အနန္တဉာဏာ အနန္တတေဇာ အနန္တဣဒ္ဓိမန္တာ အနန္တဇုတိမန္တာ၊ နမော တေသံ သတ္တာနံ ဗုဒ္ဓါနံ ဘဂဝန္တာနံ အရဟန္တာနံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

ဒုတိယမွိ သတ္တိမေ ဗုဒ္ဓါ ။ပ။ သမွာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

တတိယမွိ သတ္တိမေ ဗုဒ္ဓါ ။ပ။ သမွာသမ္ဗုဒ္ဓါနံ။

၁။ အနန္တပုညာ သတ္တိမေ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော အရဟန္တော သမွာသမ္ဗုဒ္ဓါ အနန္တေဟိ ပုညစက္ကေဟိ
အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၂။ အနန္တဉာဏာ ။ပ။ အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၃။ အနန္တညာဏာ ။ပ။ အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၄။ အနန္တတေဇော ။ပ။ အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၅။ အနန္တက္ခဒိမန္တာ ။ပ။ အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၆။ အနန္တဇုတိမန္တာ ။ပ။ အမေ့ ရက္ခန္တိ သဗ္ဗဒါ။

၁၉–နှစ်ကျိုင်ရှစ်ဆူ ဘုရားခွင်နိုးကြွေး

၁။ တဏှာက်ရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ အရဟံ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓေါ အနန္တပုညော အနန္တဂုဏော အနန္တဉာဏော အနန္တကောဇော အနန္တဣဒ္ဓိ အနန္တဇုတိ်။

၂။ သရဏာက်ရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၃။ မေဓက်ရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၄။ ဒီပက်ရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၅။ ကောဏ္ဍညော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၆။ မင်္ဂလော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၇။ သုမနော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၈။ ရေဝတော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၉။ သောဘိတော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုကိ်။
၁၀။ အနောမဒဿီ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၁၁။ ပဒုမော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၁၂။ နာရဒေါ ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၁၃။ ပဒုမုတ္တရော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။
၁၄။ သုမေဓော ဗုဒ္ဓေါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ်။

၁၅။ သုဇာတော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၁၆။ ပိယဒဿီ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၁၇။ အတ္ထဒဿီ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၁၈။ ဓမ္မဒဿီ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၁၉။ သိဒ္ဓတ္ထော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၀။ တိဿော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ၊
၂၁။ ပုဿော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၂။ ဝိပဿီ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၃။ သိခီ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၄။ ဝေဿဘူ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၅။ ကကုသန္ဓော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၆။ ကောနာဂမနော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၇။ ကဿပေါ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။
၂၈။ ဂေါတမော ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝါ ။ပ။ အနန္တဇုတိ။

၁၇–နှစ်ကျိပ်ရှစ်ဆူ ဓက်ပရိတ်တော်ကြီး

၁။ အနန္တပုညာ အဋ္ဌဝိသတိမေ ဗုဒ္ဓါ ဘဂဝန္တော အရဟန္တော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓါ အနန္တေဟ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၂။ အနန္တဂုဏာ ။ပ။ အနန္တေဟိ ဂုဏစက္ကေဟိ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၃။ အနန္တညာဏာ ။ပ။ အနန္တေဟိ ညာဏစက္ကေဟိ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၄။ အနန္တတေဇာ ။ပ။ အနန္တေဟိ တေဇစက္ကေဟိ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၅။ အနန္တက္ခဏိမန္တာ ။ပ။ အနန္တေဟိ က္ခဏိစက္ကေဟိ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၆။ အနန္တဇုတိမန္တာ ။ပ။ အနန္တေဟိ ဇုတိစက္ကေဟိ အမ္ဗေ ရက္ခန္တု သဗ္ဗဒါ။

၇။ အဋ္ဌဝိသတိ သမ္မဒ္ဗုဒ္ဓါ၊ က္ခဏိမန္တော ဇုတိန္ဓရာ။
က္ခဏိယာ ဇုတိယာ တေသံ၊ အန္တရာယာ သမေန္တု မေ။

၈။ သဗ္ဗေ ဒုရေ ပလာယန္တု၊ ပိသာစယက္ခရက္ခသာ။
သမ္မာ ဒေဝါ ပဝေဿန္တု၊ မောဒန္တု သုခိတာ ဇနာ။

၁၈–ပဋ္ဌာနိယ ကမ္မဝါ

ပဋ္ဌာနိယ ကမ္မဝါ ဖတ်ရွတ်ပုံ အစီအရင်

မုံရွာမြို့ မဟာလယ်တိ ပထမ ကျောင်းရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဘည် သတ္တဝါဗိုလ်လူ ခပ်သိမ်းဘို့ဖ် ကိုယ်တွင်း ကိုယ်ပွဲ ကျရောက်ဆဲ ကျရောက်လတ်ဖြစ်သော အနိဋ္ဌဘေးရန် အန္တရာယ်အပေါင်းတို့ကို ကောင်းကောင်းကြီး လွတ်မြောက်နိုင်ကြစေရန် ရည်သန်တော်မူလျက် စုဥဝါ ပါဠိတော်လာ ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္မဝါကို မှီငြမ်းပြု၍ မေးသား စီရင်တော်မူခဲ့သော အန္တရာယ ဝိသောဝန မဟာလယ်တိ ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္မဝါကို မြို့ရွာဒေသ အိမ်ကဟာ ဌာနတို့တွင် တစုံတခုသော အန္တရာယ်များ ကျရောက်လာက နှုတ်ဆိုခြင်း ပြုကြနှုန်းရာ၏။

ဤ မဟာလယ်တိ အန္တရာယ ဝိသောဝန ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္မဝါကို မဖတ်မရွတ်မီ ရှေးဦးစွာ ဖတ်ရွတ်ပုံ အင်အစဉ်ကို ပြအပ်ပြီးလုံး။

ဤ ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္မဝါစာကို လူတို့ရွတ်ဖတ်ကြရာ၌ နှစ်ကျိပ်, သုံးကျိပ်မျှသော လူတို့ကို တွဲဖတ်စေ၍ ကမ္မဝါဖတ် ကျပ်းကျင်လိမ်မာသော ရဟန်းတော်များထံ၌ ပတ်ပုံ ရွတ်ပုံကို နေရာတကျ သင်ကြား၍ ထားကြရမည်။

တယောက်သောသူက စာလွှာကိုကြည့်၍ တိုင်ဆိုရမည်၊ ကြွင်းကျန်သောသူတို့က ကျယ်စွာသော အသံဖြင့် ညီညွတ်စွာ တသံတည်း ကျအောင် လိုက်ဆိုရမည်၊ ရဟန်းပုဂ္ဂိုလ်က ကိုင်၍ ရွတ်ဖတ်လျှင် သာ၍ကောင်း၏။

တရွာလုံး ရွတ်ဖတ်မည်ဖြစ်လျှင် ရပ်စု ကွက်စု အသီ အသီး တွဲဖတ်၍ ထားရမည်၊ နေ့အခါက တရွာလုံးသန့်ရှင်းအောင် တံမြက်လဲ့ထား၍ နေဝင်လျှင် တရွာလုံး ထိန်ထိန်လင်းအောင် မီးထွန်းရမည်၊ လမ်းမ လမ်းဆုံ တလျှောက်လုံးမှာလည်း မီးအလင်းပြုစေရမည်၊ နေဝင်၍ မှောင်လာလျှင် တရွာလုံး ကြားကြစေရန် သေနတ်သံ, စည်သံ, မောင်းသံ အချက်ပေး၍ ရပ်စု ကွက်စု အကုန် တပြိုင်နက် ဖတ်ကြရမည်။

ဖတ်ရွတ်ပုံမှာ ရွှာလယ် ရပ်လယ်ကစ၍ ဝင်းခြံတွင်း ဝင်းခြံပြင် လမ်းစဉ်တလျှောက် လှည့်လည်လျှောက်သွား၍ ယခုအခါ ဗမာ့ တပ်မတော်သားများ ရှစ်ရေးပြလျက် စီးတန်းလျှောက်လာသကဲ့သို့ မတ်တတ်သွား၍ ဖတ်ရမည်။

တမြို့လုံး တရွာလုံး ကမ္ဘဝါသံဖြင့် အုန်းအုန်းညံ လှုပ်မိုး၍ သွားစေရမည်၊ နှံ့စပ်လောက်ဘေအခါ သေနတ်သံ, စည်သံ, မောင်းသံ အချက်ပေး၍ ရပ်ငြိမ်းစေရမည်၊ မြို့တွင်း ရွာတွင်း၌ ဖြစ်ပေါ်လာသော ကပ်ဥပဒ် ပျောက်ကင်းသွှဲ့တိုင်အောင် နေ့စဉ် ရွတ်ဖတ်ကြရမည်။

ထိုကမ္ဘဝါ ရွတ်ဖတ်ကြသည့် နေ့ရက်အတွင်း၌ မြို့ရွာမှ ထွက်ခွါ၍ တောအုံ ကန္တား သွားဟသူတို့မှာ "ဗုဒ္ဓံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ ဓမ္မံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ၊ သံဃံ သရဏံ ဂစ္ဆာမိ" စသည်များကို ရွတ်ဆိုစွဲမြဲ၍ သွားလာကြရမည်။

ဤ ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္ဘဝါကို ဖတ်ရွတ်ရာ၌ (*)ဤကဲ့သို့ ခယားပွင့်ပြ အက္ခရာများသည် ဓနိဋ္ဌ အက္ခရာဖြစ်၍ ၎င်းအက္ခရာများကို ပြင်းပြင်းရွတ်ရမည်။

(ဂါမေ ဂါမံ) ဤနေရာ၌ အိမ်၌ရွတ်လျှင် (ဂေဟေ ဂေဟံ) စသည်ရွတ်၊ မြို့ဖြစ်လျှင် (နဂရေ နာဂရံ) စသည် ရွတ်ဆိုကြလေ။

ဤကား ပဗ္ဘာဇနိယ ကမ္ဘဝါ ဖတ်ရွတ်ပုံ အစီအရင် ပြီး၏။

မဟာလယ်တီ ဘုန်ကုယ စီစဉ်ခဲ့သော

ပဋ္ဌာဇနီယ ကမ္မဝါစာ

နမော တဿ ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓဿ။

ပဌမ ဥတ်အစီအရင်

(၁) သုဏာတု မေ ဘ*န္တေ ပံဃော*၊ ယေ တေ အမနုဿာ ဣမသ္မိံ(ဂါမေ) ဝသန္တာ ဗုဒ္ဓေ* အပ္ပသန္နာ ဓ*မ္မေ အပ္ပသန္နာ သံဃေ* အပ္ပသန္နာ ဝိရူပါ ဝိဂစ္ဆာ* ဒုဒ္ဒသိကာ စဏ္ဍာ ဝါဠာ ဒုဋ္ဌာ* ဥရုဒ္ဓါ* သြရုဒ္ဓါ* အဝရုဒ္ဓါ*၊ တေ (ဂါမံ) ဝိဟေသေယျုံ ဝိဟေဋေ*ယျုံ ဝိနာသေယျုံ အပရဏ္ဏေ*ယျုံ၊ ယဒိ သံဃ*ဿ ပတ္တကလ္လံ၊ သံဃော* တေ အမနုဿေ အဝရုဒ္ဓေ* ပဏာမေယျ ပဋိဂ္ဂဏှေယျ ပဋိက္ကမေယျ၊ န တေဟိ အမနုဿေဟိ အဝရုဒ္ဓေ*ဟိ ဣမသ္မိံ (ဂါမေ) ဝတ္တ*ဗ္ဗန္တိ၊ သော ဥဇ္ဈာ။

ဒုတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၂) သုဏာတု မေ ဘ*န္တေ သံဃော*၊ ယေ တေ အမနုဿာ ဣမသ္မိံ (ဂါမေ) ဝသန္တာ ဗုဒ္ဓေ* အပ္ပသန္နာ ဓ*မ္မေ အပ္ပသန္နာ သံဃေ* အပ္ပသန္နာ ဝိရူပါ ဝိဂစ္ဆာ* ဒုဒ္ဒသိကာ စဏ္ဍာ ဝါဠာ ဒုဋ္ဌာ* ဥရုဒ္ဓါ* သြရုဒ္ဓါ* အဝရုဒ္ဓါ*၊ တေ (ဂါမံ) ဝိဟေသေယျုံ ဝိဟေဋေ*ယျုံ ဝိနာသေယျုံ အပရဏ္ဏေ*ယျုံ၊ သံဃော* တေ အမနုဿေ အဝရုဒ္ဓေ* ပဏာမေတိ ပဋိဂ္ဂဏှာတိ၊ န တေဟိ အမနုဿေဟိ အဝရုဒ္ဓေ*ဟိ ဣမသ္မိံ (ဂါမေ) ဓတ္တ*ဗ္ဗန္တိ၊ ယဿာယသ္မတော ခ*မတိ တေသံ အမနုဿာနံ အဝရုဒ္ဓါ*နံ ပဏာမနာ ပဋိဂ္ဂဏှနာ ပဋိက္ကမနာ၊ န တေဟိ အမနုဿေဟိ အဝရုဒ္ဓေ*ဟိ ဣမသ္မိံ (ဂါမေ) ဝတ္ထ*ဗ္ဗန္တိ၊ သော တုဏှဿ၊ ယဿ နက္ခ*မတိ၊ သော ဘာ*သေယျ။

တတိယ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၃) ဒုတိယမှိ ဧ့ံမတ္ထံ* ဝဒါမိ၊ သုဏာတု မေ ဘ*န္တေ သံဃော* ။ပ။ သော ဘာသေယျ။

စတုတ္ထ ကမ္မဝါစာ အစီအရင်

(၄) တတိယမှိ တေမတ္ထံ* ဝဒါမိ၊ သုဏာတု မေ ဘ*န္တေ သံဃော* ။ပ။ သော ဘာဒေသယျ။

ကမ္မနိဋ္ဌာန အာပုစ္ဆာစကား

ပဏာမိတာ သံဃော*နှ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ*၊ နှ တေဟိ အာမနုဩဟိ အဝရုဒ္ဓေ*ဟိ ကမ္မံ (ဂါမေ) ဝတ္ထာ*ဗ္ဗန္တိ၊ ခ*မတိ သံဃ*ဿ၊ တသ္မာ တုဏှိ၊ ဧဝမေတံ ဓာ*ရယာမိ။

ပဗ္ဗာဇိတာ သံဃေနှ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ*၊ ပဋိဂ္ဂဟိတာ သံဃော*နှ အာနုဘာ အာရုဒ္ဓါ*၊ ပဂ္ဂဟထ* တုမှေ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ*၊ ပဋိဂ္ဂဟထ တုမှေ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ*၊ နံ ဟထ* တုမှေ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ* ဝိနံဿထ* တုမှေ အာနုဘာ အဝရုဒ္ဓါ*၊ ပဂ္ဂဟန္တာ ပဂ္ဂဟန္တာဝ ဟောထ*၊ ပဋိဂ္ဂဟန္တာ ပဋိဂ္ဂဟန္တာဝ ဟောထ*၊ နဒ္ဒာ* နဒ္ဒာ*ဝ ဟောထ၊ နဒ္ဒာ* ဝိနဒ္ဒာ*ဝ ဟောထ*။

ပဗ္ဗာဇနီယ ကမ္မဝါစာ ပြီး၏။

လယ်တိ ကမ္မဝါဒိပန် ပြီး၏။

မုံရွာမြို့၊ သပြေပင်တောင်ရှ ဆရာတော်

ရှင်ကေဝလာဘိဝံသ

ပြုစုတော်မူသော

ဗုဒ္ဓဘာသာလက်ခံခဲ့ ပန္နက်သဲကျွန်း နိဗ္ဗိဓိဆင်ခဲ့

မကြာမီ စက်တင်ဘုံနှိပ်ပြီးမည်ဖြစ်သည်၊ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သက်ဝင်ယုံကြည် လိုက်နာကျင့်ကြံ အားထုတ်သူများသာမက ဘာသာရေး လေ့လာသူတိုင်း လက်မလွတ်တန်း ဖတ်ရှုမှတ်သားထိုက်သော စာအုပ်ကောင်းကြီးတအုပ်ဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓ + ဘာသာ + လက်စွဲ + ပန္နက်သဲ ဟူသော စကားလုံးများကပင် အဓိပ္ပါယ်ကို ဖော်ပြလျက် ရှိလေသည်။

ကုသိုလ်ကံ ပါရမီ ရှိသောသူများအတွက် ထွက်ပေါ်လာရသော စာအုပ်ကြီးဖြစ်သည်။

မုဏ္ဍာမြို့

လယ်တီတောရတိုက်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းတည်ထောင်တော်မူခဲ့သည့်

အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ ပဌမဘွဲ့တံဆိပ်တော်နှင့် (နိုင်ငံခြားမှ) ဒီလစ်ဘွဲ့များကို

ဆက်ကပ်ခြင်း ခံတော်မူလျက်

မူလ ပဌမ နိုင်ငံခြား သာသနာဖြစ် ဖြစ်တော်မူသော

ကျေးဇူးရှင် လယ်တီ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားပြုစုတော်မူခဲ့သော

လယ်တီကဒ္ဒဂိဒီပနီ